

ଅ ଚି ରି କୁ ।

ଉତ୍କଳସମିତା ଓ ୨୭ ଉପ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା ।

ଯାହା ହୋଇଥିଲା ତାହା କାହିଁକି ନ ହେବ ।

ଅର୍ଥ ଖଣ୍ଡ ।

କେହି ଏପରି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ପାରନ୍ତି ଯେ ଅନୁଗତ ଜାତି କରୁଥିବା ଦେଲେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରୋଗର ଉତ୍ପତ୍ତି ହେବ । ଦୈନିକ ମାତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରାୟ ଅନେକ ପରମାଣୁରେ ବସୁଥିବା ବ୍ୟାଧି ଜାତି ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଉଚ୍ଚତର ବର୍ଣ୍ଣ ଯେବେ ନିମ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକଙ୍କ ସହର ବସି ଆହାର କରୁଥିବା କେତେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧା ନିମ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣର ରୋଗୀ ମନୁଷ୍ୟ ଯିବ । ଏହି କାରଣଟି ଅନୁଗତ ଜାତିର ପ୍ରଧାନ ପରି-ପୋଷକ ବୋଲି ପ୍ରକାଶମାନ ହୁଏ । ଅର୍ଥ ଯେତେ କାରଣ ଅଛି, ଅନୁଗତ ଜାତିର ବଳବାନ ସପକ୍ଷ କାରଣ ଏହା ପ୍ରାୟ ଅଛି କେହି ନୁହେଁ । ଅତଏବ ଅପରମାନଙ୍କ ଗୋଚର ଓ ଏ ବସ୍ତୁରେ ମତେ ବସେଣ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ଚର୍ଚ୍ଚା ଲେଖିବାକୁ ଦେଲି । ଦୈନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା ଓ ପାର୍ତ୍ତିକ ମଙ୍ଗଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରଇ ।

୧।—ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରୋଗ କେବଳ ନିମ୍ନବର୍ଣ୍ଣରେ ଥାଏ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚତର ବର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ କାରଣ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାଦେୟତା ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ବସୁଥିବା ଓ ବସନ୍ତ ଓ ମେଲେରିଆକୁ ଏମାନେ ସେ ଅନୁଗତ କି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଦୃଶ ବାହାନ୍ତି ମାନନ୍ତି ନାହିଁ ତାହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏହାକି କବଳରେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ମାନ ସମସ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି ତାହା କାହାକୁ ଅବଦତ ଅଛି ? ଅତଏବ ଏ ରୋଗର ଉତ୍ପତ୍ତି ଏଠାରେ ଅଛି ଅଧିକ ଭରଣ ଅନାବଶ୍ୟକ ।

ଦିଶି ଚୁଣ୍ଡା ଯନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ରୋଗିମାନେ ଯାହାକି ବସରେ ଥାନ୍ତି ତାକି ବସ ସହର କବାଦ ସମ୍ପର୍କ କରାଇ ନୁହେଁ । ରୋଗପ୍ରସୂମାଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ବାସ୍ତୁମାନ ଦର୍ମଣ କରାଇ ଦେଇ ରକ୍ଷିବାର ପ୍ରଥା ମନୁ ପୂର୍ବ ଶିକ୍ଷିତ ମାନୁଷ୍ୟରେ ବ୍ୟାଧି କରୁଅଛନ୍ତି । କେ-

କେକ ସ୍ଥଳରେ ସେମାନେ ହିନ୍ଦୁ ସାଧୁମଣ୍ଡଳରେ ସମ୍ପର୍କର ଉତ୍ପତ୍ତିକାରୀ ମଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ବରଣ ବୈଶ୍ୟ ସହରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନିମ୍ନ ପାଳନୀୟ ଅଟେ ।

ଶୁଣ୍ଠାଳ ପ୍ରଭୃତି ଯେଉଁମାନେ ଅତି କର୍ମଯ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ବାସ କରନ୍ତି ଓ ନାନାବିଧ ପତ୍ନୀ ଓ ପର୍ଯ୍ୟବେଶ ଆହାରୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ରୋଗ ଅଧିକ ଥିବାର ସମ୍ଭାବନା । କିନ୍ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ କାୟସ୍ତ୍ର କରଣ ବୈଶ୍ୟ ତଥା ଖଣ୍ଡାଳର ଏମାନେ ପ୍ରାୟ ପରସ୍ପର ଆହାର କରନ୍ତି ଓ ପରସ୍ପର ସ୍ଥାନରେ ବାସ କରନ୍ତି । କେହି ଗଣନା କର ପୁର କର ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏକତ୍ୟକ୍ତ କୌଣସି ଏକଜାତିରେ ସେ ଅଧିକତର ପରମାଣୁରେ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଓ ମାତୃମୂଳ ରୋଗର ପ୍ରାକୃତିକ ଅଛି ତାହା ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଅଧିକତର ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ନିମ୍ନବର୍ଣ୍ଣର ଅନେକ ଲୋକ ଉଚ୍ଚତର ବର୍ଣ୍ଣର ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଅନେକ କରଣ ଓ କାୟସ୍ତ୍ର ଏପରି ବିଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତାଙ୍କଠାରୁ ସେ ବିଷୟରେ ଶିଷ୍ୟତ୍ୱ କର ପାରନ୍ତି । ଏପରି ପଠନାପ୍ରଳେ ଅନୁଗତ ଜାତିର କଠିନ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର କି ପ୍ରୟୋଗକ ହୋଇ ପାରେ ?

ଜଳପ୍ରଦର୍ଶୀୟ ବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଦିଠାର ପୁଣ୍ୟ ଭରଣର ରୋଜା ଦୁଗ୍ଧ ପ୍ରଭୃତି ଆହାର କଲ-ବେଲେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରୋଗର ଉତ୍ପତ୍ତି କରବାର ଶୁଣାଯାଏ ନାହିଁ । ବରଷ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ସଞ୍ଚକର ସମସ୍ତ ଧୂଳି ମାଛ ଓ ଜଳା ପ୍ରଭୃତି ପଦ୍ମଥାଏ ବାଜୁ ଅନାଶୁସ୍ତରେ କେଉଁ ଅନାବଶ୍ୟକ ଖାଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ପ୍ରକାରରୁ ଯେମାନେ ନିମ୍ନବର୍ଣ୍ଣର ପରସ୍ପର ବ୍ୟକ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱ ପାଳ କର ବେଲେ ଉପରକେ ବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟକ୍ତିର ସେହି ଅଧିକତର କୌଣସି ବୈଜ୍ଞାନିକ ବାଧା ଉତ୍ପା-

ପନ କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଏହି କଟକ ନଗରରେ କେତେକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଣ ଅଜ୍ଞା ହୋଇ କି ଯାତିକ ହୋଇ ଶୋଇଥିଲେ କି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ, କରଣ କାୟସ୍ତ୍ର କି ଶୁଦ୍ଧ ଯାହାଙ୍କଠାରେ ସେ ବୃକ୍ଷ କରୁଥାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ କହିଲେ “ କେଉଁ ଯାଅ ବାବୁ ” ତହିଁ ସେହି ବାବୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଣ କାଶିରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ବାହାରି ନେଇ ଯାନ୍ତି । ଏପରି ପୂର୍ଣ୍ଣାଣ କାଶିବାର ଅଧିକ ସମାଜର କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ କି ତାଙ୍କୁ ସମାଜରୁ କରବାର ସମତା ନାହିଁ । ଅତଏବ ଅର୍ଥ ବୃଥା ଭଲନା କର ଅହାର ବିଷୟରେ ଜାତି ଫେକ ଦେଖାଇ ବିନାଶୁଦ୍ଧ ଶାଣ ଦେଉଥିବା ହିନ୍ଦୁ ସମାଜକୁ ଶାଣତର କରିବା ଅନୁମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ ନୁହେଁ ।

୨ୟ ।—ଅନୁଗତ ଜାତି ରହିତ କରବା ଓ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରୋଗିକ ସମେତ ବସି ଆହାର କର ସମସ୍ତ ନର ଜାତିରେ ରୋଗିକ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରବା ଏ ଦୁହେଁ ଏକ ନୁହନ୍ତି । ସବୁ ବର୍ଣ୍ଣର ଓ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ ସେପରି ସାଦାକର ରୋଗିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରଖାଇଥାନ୍ତି ଓ ନିମନ୍ତର ପ୍ରଳରେ ତାଙ୍କୁ ଅପୌ ଆହାର ହୁଏ ନାହିଁ । ତଥାପି ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ମନରେ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ କମା ଅନ୍ଧାରଣ ସମେତ ଜାତି ହୁଏ ଯେ ଅନୁଗତଜାତିର କୌଣସି ବୁଝନ୍ତା ସାଦାକର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରୋଗୀଜାତି ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଗୁହୁକୁ ଆହାର କରବାରୁ ଗଲେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କିମ୍ପା ଦେବ ବେଦେ ସେ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତେ ଅନୁଗତ ଜାତିର ବର୍ଣ୍ଣାଧିକ ହୋଇ ଜାଗାୟ ଏକତାକୁ ବସର୍ତ୍ତନ ଦେବେ ଓ ଜାଗାୟ ମତରୁର ବସରାଗାଗୁସ ଦେବେ ତାହା ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଅଥବା ନିମନ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣର ଯେଉଁ ଲୋକ ଅପରୀର ଉଚ୍ଚତର ବର୍ଣ୍ଣର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବ-ହାରରେ ଶୁଦ୍ଧ ଥାନ୍ତି ସେ ଯେବେ କୌଣସି

ଉତ୍ତରଣକୁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଶ୍ରେୟମାନ କରବା ପାଇଁ
 ବକାବୁ ବ ଅପରାଧର ନିମନ୍ତେ ଉପଲକ୍ଷରେ
 ନିମନ୍ତେ କରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କ ସରଠାକୁ
 ଅନନ୍ତର ଉତ୍ତରଣକୁ ଲୋକ ଆଦାର କରବାକୁ
 ଗଲେ ଯେ ସେ ଜାଣନ୍ତୁ କି ସମାଜରୁ କିଏ
 ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏଥିରୁ ଲାଭକର ବିଷୟ
 ହୁଏନା ପ୍ରକ୍ତ ଅଛି କି ହୋଇପାରେ ?
 ଲୁହର ଖାଇଲେକି ବେଶ୍ କାନି କର ନ ପରେ
 କିନ୍ତୁ ଦେଖାଇ ଖାଇଲେ ସମାଜଲୋକେ ସେହି
 ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଶ୍ରେୟ ଦେଇ ପକାଇଦେ, ଏଥିରୁ
 ଉତ୍ତରଣ ଅଛି କି ଅଛି ? ଅଥବା କିଏ
 " ଖାଇଲେ ଜାତି ଜୀବ ନାହିଁ କହିଲେ ଜାତି
 ଜୀବ " ଏପରି ଅଧାର ଓ ଅଭିପ୍ରାୟର ଅନୁଗତ
 ଜାତିକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ଅଭିଳାଷୀ ଦେବେ ?

୩।—“ଅକାଳେ ନୟମୋ ନାସ୍ତି” ବାକ୍ୟ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଦେଲେ ଅବାଧିରେ ପୁଣି ଲୋକେ ଗମନ
 କରନ୍ତି । ଅଥବା ଦେଖି ବାର୍ତ୍ତାକୁ ପୁରୁଷାଳୁ
 ପାରେ ସଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ଯଦି ଅନୁଗତ
 ଜାତିକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ଅନୁମାନେ ଅପଣାର
 ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଜନସଂ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଅବନତିକୁ
 ପରିହାର କର ଉଠିବ ସମ୍ଭାବନ କରପାରବା,
 ତାହାକୁ ଏକଦାର ବୁଦ୍ଧି କର ପାରବା ତେବେ
 ଏଥିରୁ ବଳ ଅମ୍ଭର କି ପ୍ରକାର ବିଷୟ ଅଛି
 ଅଛି ?

୪।—ଉତ୍ତରବର୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିରେକେ ପୁଣ୍ୟର
 ଅତ୍ୟନ୍ତ କୌଶଳି ଦେଖିଲେ ଅନୁଗତ ଜାତି ନାହିଁ,
 ସେଦେଶମାନଙ୍କରେ ସମାଜସଂସ୍କାର ପ୍ରାଚ୍ଛନ୍ଦ
 ଗୁରୁତର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଏହାର କୌଶଳି
 ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଅଥବା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଉତ୍ତରବର୍ଷରେ ଉତ୍ତମ ଅପକାର ବ ବାରିଶ
 ହୋଇପାରେ ?

୫।—ଅନୁଗତର ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ
 ଉତ୍ତରାଦିକଲୁ ଦଳ ଅସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉଅଛି ।
 ଶ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନୁ ମହାପ୍ରସାଦ
 ଅଦୌ ବେଦା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳନ ହେଲା, ତତ୍ପରେ
 ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ସେବା
 କଲେ, ତତ୍ପରେ ପଞ୍ଚଶୋଷ ମଧ୍ୟରେ ତାହାର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷ ବେଶ୍ ମାନିଲେ ନାହିଁ, ଉଦାହରଣ
 ସମୁଦାୟ ଉତ୍ତରରେ ଓ ଜନସଂ ସମୁଦାୟ ଉତ୍ତର
 ପୁଣ୍ୟଗୁଣେ ପ୍ରଚଳନ ହେଲା । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ

ଦେଖି ଉତ୍ତରବର୍ଷର ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ମହାପ୍ରସାଦ
 ପ୍ରଚଳନ ହେଲା ଓ ସେ ମହାପ୍ରସାଦ ପ୍ରଥମକ୍ରମେ
 ସମ୍ବନ୍ଧେଶ୍ୟୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରେ ପ୍ରଭବଲା । ପୁରୁ-
 ଶୋଭାମରେ ନୃସିଂହନାଥଙ୍କର ମହାପ୍ରସାଦ ମଧ୍ୟ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରଚଳନ ଦେବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇ
 ଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ବଳଭଦ୍ର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରେ
 ଅନୁ ଭୋଗ ହେଲେ କେହି ବାଦାର ଲୋକ
 ଅହାର କରୁ ନ ଥିଲେ । ଏବେ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ
 ବାଦାର ପ୍ରାଚ୍ଛନ୍ଦିତ ହେଲା ।

କର୍ମିନାଶରେ ଶିବାଳୟରେ ଲୋପମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଗୁରୁଙ୍କ ସିଦ୍ଧି କର ଦେଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀକ ସମସ୍ତ ଦର୍ଶି
 ଗାହା ପ୍ରସନ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ସମାଜର ଶ୍ରେଣୀ
 ବରୁ ନାହିଁ । କି ନିମ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକ ପାକ କରନ୍ତୁ
 ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟକ୍ତି ତହିଁର ବାଜି ବିକ୍ରି
 କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଯାହା ଅନୁ ମହାପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଚାଳ
 ଦେଖି ପରକୁ ସେଇ ଯିବାବେଳେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତର
 ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ଦାବି କୁଜେଲି ଅନୁ କେଲି ଯାନ୍ତି
 ସେଥିରେ ଭୋଗମାନ ସଂକ୍ରମେ ନାହିଁ । ଅଥବା
 ସେହିମାନେ ସମାଜର ଭୋଗର ଦୋଷ ଦେଇ
 ଅନୁଗତ ଜାତିକୁ ପିନ୍ଧା କରବେ ବୋଲି ଲଜ୍ଜା
 କରନ୍ତି ଯାହାର ଯୁକ୍ତି ସାଧବାନ୍ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ
 ହେଇ ନାହିଁ ।

ବୁଝାଇମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଗତ ଜାତିକୁ ବେଦେ-
 ଦର ବଢ଼ାନ୍ତି ଯାହା ଅପଣମାନେ ଶୁଣିଲେ ନିମନ୍ତେ
 ହେବେ ।

ଏକଦା ଭଲଭା ମହାନଗରରେ ଉତ୍ତରବର୍ଷ
 ଦୋଷରେ ବଙ୍ଗାଳୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ କାୟସ୍ତ୍ର ଲୋକଙ୍କ
 କରବାକୁ ଗଲେ । ପାଠକ ଜାଗନ୍ତି ସେ ସେଠାରେ
 ମୁଖ୍ୟମାନ ପାଠକ, ମେଦେନୁର ଟିକିଆ, ସଧ୍ୟାଗ
 ସାହେବ । ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟାଧ୍ୟ ଦୁବ୍ୟ ସେଠାରେ
 ସଦା ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ଖାଇସମା ଦୁଇ-
 ଜଣ ବାବୁ ଏକଟି ଦେଖି ତାଙ୍କ ଦୁହେର
 ଖାଦ୍ୟ ଏକ ଟେବଲ ଉପରେ ଅଣି ରଖି ଦେଲେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କାୟସ୍ତ୍ର ଅନୁ କି
 ଗାହା ସହଜ ବସି ଏତମେକ ଉପରେ ଖାଇବା ?
 ଖାଇବା ନୋହୁଏ । ସେ ଖାଇସମା ଦୁଇଜଣକୁ
 ସ୍ତବ୍ଧ କେବଳ ଉପରେ ଲୋକାନ୍ତ୍ୟ ସଜାଇ

ଦେଲି ଉତ୍ତରୁ ସେମାନେ ଅହାର କର ଗଲେ ।
 ଅନୁଗତ ଜାତି ଦେଲି ସେହିମାନେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ
 ଦେଖାଇବାକୁ ଯାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
 ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ପୁରୁଷାଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ଭେଲଗାଡ଼ି-
 ରେ ଅବେଦନ କରବା ନିମନ୍ତେ ଟିକିଟ କରି କାନରେ
 ପରବା ଦେଇ ଲଗୁ ହେବୁ ସମ୍ଭାବନ କରବାକୁ
 ଗଲେ ଏକଦାରେ ଗାଡ଼ି ଗୁଲିବାକୁ ଅରମ୍ଭ କଲ
 ପଣ୍ଡିତ ମହାପ୍ରସାଦ ଅବସ୍ଥାନରୁ ମୌନାବଳ୍ୟ
 ହୋଇ ଥିଲେ । ଗାଡ଼ି ଗୁଲିବାର ଦେଖି ହୁଁବାର
 ପ୍ରାଣ ପ୍ରକର ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କଲେ । ଗାଡ଼ି
 ରଦେ ? ପଣ୍ଡିତେ କରୁଥିଲେ ସେ ଟିକିଟ କରି
 ଅଛନ୍ତି ଗାଡ଼ି କି ତାକୁ ଶୁଣି ଯିବ । ଉକ୍ତ ଅଧି-
 ଶାମର୍ଷୀ ଅନୁଗତ ଜାତିକୁ ରକ୍ଷା କରବାକୁ ଲଜ୍ଜା
 କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଲଜ୍ଜା ପ୍ରତି ପ୍ରକ୍ଷେପ ନ କର
 ସାମାଜିକ ଉତ୍ତରରେ ଭେଲଗାଡ଼ି ଗୁଲି ଯିବ । ସେ
 ରହିବ ନାହିଁ ।

ଅଥବା ଯଦି ମତେ ପରୁରନ୍ତି ଅବସ୍ଥାମାନ
 ବିଷୟରେ ତୁମ୍ଭେ କର୍ମିନ ପ୍ରୋତ୍ସାହା କରୁଅଛ ?
 ତାହାର ଉତ୍ତର ଏହି ସେ ସେହିମାନେ ଏହାର
 ଅବସ୍ଥାମାନା ହୁଏତମାନ କର ପାରି ଅଛନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ମୋର ଏ ଅପୂର୍ବ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ
 ସେହିମାନେ ଅନୁମାନ ହୋଇ ଉତ୍ତରପ୍ରୋତ୍ସାହ
 କରୁଥିଲେ ସମ୍ଭବ କରବାକୁ ଉତ୍ତର ହୋଇ
 ନିରେ ଓ ସମାଜର ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭାବନ କରୁଅଛନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କଠାରେ ମୋର ଏ ସବୁ ଲେଖି ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ
 ମହୁଳ ବିଷୟର ଉତ୍ତରାଧିକାର ସଲଭକରେ
 ବିବେଚନା କରନ୍ତୁ ।

ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନେ ଶୈଳୁଶାଗର ସଂସାର
 ଓ ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥ ଅଧ୍ୟାପକରୁ ଅନୁଗତ ଜାତିର
 ପରସାଦ ସେମାନଙ୍କ ଦୁବ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭେ ଦେବା ଅମ୍ଭର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର-
 ପୁରୁଷରେ କି ନିର୍ଭର୍ୟ ତାହା ତନ୍ତା କର ସେମାନ-
 କର ଭାଗ ମତଳ ପ୍ରମିତ୍ତ ସ୍ୱାଧୀନ ବଳ ବାଜବା
 ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭର ଏକାନ୍ତ ଲଜ୍ଜା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା । ଇତ ।
 ୧୮୫୮୯ ଶ ମୋକ୍ତନତ୍ର ମହାପ୍ରସାଦ ସର୍ଗ



(ପୁଂପ୍ରକାଶିତ ଭଣ୍ଡା)

ସମାଲୋଚନାରେ ଦେଖିବେ ମୁକ ଭଣ୍ଡା କହ
ଦେଖି ସୁକ୍ତି ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଗାଦୀ ସମାଲୋଚକ
ଅପ୍ତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ପ୍ରଭବପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷ ଅଛି ।
କେ—ଯାଦା ପାଠ ବଳେ ଉଚ୍ଚଳରାଶୀ ଶୁକ୍ଳ
ସୁପ୍ତେ ବହୁବାଳୁ ଓ ଲେଖିବାକୁ ଲେଖେ
ସର୍ଥ ଦୁଃଖି ତାହାକୁ ଉଚ୍ଚଳକ୍ୟାଚରଣ
ଦୋଷଦାଏ ।

ସମାଲୋଚକ ସୁକ୍ତି—ଯାଦା ସାଧୁ କ ପ୍ରକ୍ତି,
କ ସୁପ୍ରଦ କର ବ୍ୟବହାରରେ ନାହିଁ ଅଛି
ଅଛି ବାଲ୍ୟ ଖବରକାଗଜ ଦେଖେପ୍ରତି ଏ ପାଠ
ବଳେ ଲେଖମାନେ ଉଚ୍ଚଳରାଶୀ ଶୁକ୍ଳରୂପେ କର
ବାକୁ ଓ ଲେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଅଳପ
ଏହି ନିୟମାଦିଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାରକାରୀକୁ ସୁକ୍ତି
ବ୍ୟାଚରଣ ଦୋଷଗୋଳାପାରେ ।

ଅଥା ! ଉପମା ର ସୁକ୍ତି, ଏପରି ସୁକ୍ତି
କିଏ “ ଯାଦା ” ପଦରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀରୁ
ଅର୍ଥ ରୂପେ । ପ୍ରକ୍ତିମାନେ ପଠିତ ଦେଲେ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ଶ୍ରୀମତ ବୁଦ୍ଧି ଦୃଷ୍ଟ କୌଣସିପ୍ରକାର ଜ୍ଞାନ ମହତ୍ତ୍ୱରେ
ନ ଦେବ ସେ ପ୍ରକ୍ତି ନୁହେ, ଦେବେ ସମସ୍ତେ
ବ୍ୟକ୍ତକର୍ତ୍ତା ଦୋଷ ପାଉଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ସହ ହିତ
ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର ସୁକ୍ତି ଦେଖୁଅଛୁ; ନିରର୍ଥକ ପ୍ରକ୍ତି
ବ୍ୟବହାର ପଦ ଦେଇ ପଢ଼ି ବ୍ୟକ୍ତକାରୀ ସୁକ୍ତିର
କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ।

କେ—କେ । ଅଥ କ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ତିରୁ କର୍ଣ୍ଣ ଦୋ
କର୍ଣ୍ଣାଦି ଚରାଚର ମୁକ ଭଣ୍ଡାରେ କର୍ଣ୍ଣର ଅଭାବ
ପ୍ରକ୍ତିରୂପେ ଲେଖା କ ସୁକାର ଯେଉଁ ସୁକ୍ତି
ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ତାହା ଅବ୍ୟକ୍ତକର୍ଣ୍ଣ । ଅ, ଅ,
ପ୍ରକ୍ତିରୁ କର୍ଣ୍ଣମାନା କ ପ୍ରକ୍ତି ଦେହ ବ୍ୟାଚରଣ ପ୍ରକ୍ତି-
କାକୁ ମିତ ନାହିଁ; ସ୍ୱର ଏ ଓ ବ୍ୟକ୍ତକ ୯୭
ଏକତ୍ର ୧୧ କର୍ଣ୍ଣ ଦେବରେ କ ଦୋଷ ଦେଲ ।
ପାର୍ଯ୍ୟ ହକାର ପ୍ରକ୍ତିମାନେ ଉଚ୍ଚାରେ ଗୋଟିଏ
ଉଚ୍ଚାରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କେ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ୱର ବୋ-
ଲିବାକୁ ଉଚ୍ଚଳ ହୁଅନ୍ତା ବ୍ୟବହାର କ ଥାଇ
ଦେବେ ସୁଖ୍ୟ ଦୋଷାତ୍ମକ ହୁଅ । ଅର୍ଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ

କେ କେ କର୍ଣ୍ଣଦେବ ଅନେକପ୍ରକାର ଅଛି—
ସ୍ୱର ୧୧ ଦେହ ୧୭ ସ୍ୱର ସ୍ୱାଦର ଦେଖି
ଉଦ୍ଧୃତକ୍ଷଣ ଶୋଭାପ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କର ଚଳିପଦ-
କତ୍ତ୍ୱ ନାମରେ ଶ୍ରୀକାବ୍ୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି;
ଦେହ ଦୁମ୍ପ ପାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପୁରୁ ହେବରେ ୨୨ ଦ୍ୱାକ-
ଷଣ ସ୍ୱର ଉଚ୍ଚେଷ କରଅଛନ୍ତି, ଶାରଦୀୟକ
ପ୍ରକ୍ତିରେ ସ୍ୱର ଓ ବ୍ୟକ୍ତକ ଭଣ୍ଡାକୁ ପ୍ରକ୍ତି ୨୩ ଯା
୨୪ ପ୍ରକାର କର୍ଣ୍ଣଦେବ ଉଚ୍ଚଳ ଅଛି; ଉଚ୍ଚାଦର୍ଶ-
କେ ୧୧ କର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର ଅନୁସାରେ ଲିଖିତ

ସୁକାର ଦୋଷ ଦୋଷଦାୟକ ନ ପାରେ, ଦେବକ
ପୋଷ୍ଟ ଦୋଷ ଦେହ ବ୍ୟକ୍ତକ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ; ସ୍ୱରୁ
ଉପଦେଷ ଦୋଷ ପ୍ରକ୍ତିରୂପେ ।

୩୩। ମୂ—ସ୍ୱରଦେବ ଦୁଃପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଓ
ପାପ, ଅ ଉ ଋ ଌ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ହୁଏ ଅନିମାନେ
‘ପାପ’ ଅଟନ୍ତି, ଏଥିରେ ଦିନମାନେ କାଳିକେ ଯେ
ଅଛି ଉ ଋ ଌ ଏକ ଓ ଆ କ ଚ ଗର୍ଭସ୍ୱର ।

କ ଅକ ପରଂପର ! ପାର୍ଯ୍ୟ ହକାର ଲେଖିକୁ
ଦୋଷ ଦେଖେବଳେ ସ୍ୱର ସୁଖ୍ୟ ୧୩ ଦୋଷ-
ଅଛି କର୍ଣ୍ଣରୁ * ଦୁଃଖ ଗଲେ ଅଧିକ ଦୋଷ
କ ବସନ୍ତ ଦେଲ ବାଣୀ ବ୍ୟାପାର ନାହିଁ ।

୩୪। କେ । ବ୍ୟକ୍ତକର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚେଷ କର ଯେଉଁ
ସୁକ୍ତି ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ତାହା ପାଠ କରି କିଏ
ଦାସ୍ୟ ସମ୍ଭରଣ କରି ପାରେ; ୧୧ କ ୧୮ ପ୍ରକ୍ତି
ସେ ପ୍ରଥମ ଦରବଦରେ ପଢ଼ି ତାହାକୁ ଦୁର୍ଲଭ-
କେ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । () ଚରାକାର ବ୍ୟକ୍ତକ
ଚରଣ ଠିକ୍ ସ୍ୱର ସୁକ୍ତ ବା ପରେ ସ୍ୱର ନ ସୁକ୍ତେ
ବ୍ୟକ୍ତକ ଉଚ୍ଚାରେ ଦୋଷ ନ ପାରେ । ଏଥିରେ
କମଳ ଓ ଗମକ ଏହି ଦୁଇଦିନ ଦୋଷର ଏଥିରେ

() ଏହି ଚର ନ ଦେବାକୁ ଉଚ୍ଚ ଦୋଷର
ଅଛନ୍ତି; ସତ, ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ଦୋଷ ଅଛି କିନ୍ତୁ
ହେବ ଅନୁକ୍ରମକ କରି ଦୋଷା ଉଚ୍ଚଳ ବ୍ୟ
କରୁ ଶତ ସ୍ୱର ବ୍ୟକ୍ତକ ଯା କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତକ;
ସ୍ୱରକର୍ଣ୍ଣପ୍ରକାରରେ ଯେତେବଳେ ଲେଖାଅଛି
ସ୍ୱରକର୍ଣ୍ଣମାନେ ଅଳ୍ପ କର୍ଣ୍ଣର ସାଦାର୍ଥ୍ୟ ନ ଦେଲି
କରାବତ ହୁଅନ୍ତି କେବେ ବ୍ୟକ୍ତକ ସ୍ୱର ସାଦାର୍ଥ୍ୟ
ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚାରେ ହେବାର ଦେଖାଠାରୁ ଅସିନ;
ବାକ, ଚର ନର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେପକର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚାରେ
୧୧ରେ ପ୍ରକ୍ତକର ସ୍ୱର ପ୍ରକାର ସଦାୟ ଅଛି ।

() () () ଏହାକୁ କେବଳ ସୁକ୍ତ-
ରୂପେ ଉଚ୍ଚାରେ କର ଦୋଷାତ୍ମକ ସମାଲୋଚ-
କର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ।

*ମ । ସ୍ୱକ୍ତକର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚେଷ କର ସୁକ୍ତି ଦେଖାଇ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ସମାନ ସ୍ୱର ପାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷ ପରବର୍ଣ୍ଣରେ
ହୋଇ ଦେଲେ କଳାକ୍ରମ—ସୁକାରକ ନ ଦେଇ
କଳାକ୍ରମକ, ସୁକ୍ତକର ନକର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷଦିକ ।

ପ୍ରକ୍ତକର୍ଣ୍ଣକୁ ପରବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଦରବଦରେ
ପ୍ରକ୍ତିଅଛନ୍ତି ବ୍ୟାଚରଣ ହେବ ମାତ୍ର ନକ୍ଷ ଅପ୍ରାକ୍ତ
କରଥିଲେ ଦେହ ଏପରି ସୁକ୍ତି ଦୋଷାତ୍ମକ
ସାଦସ ବରଦା ନାହିଁ ।

୩ । ନ୍ୟସ ଓ ବ୍ୟାପ୍ର ଏହି ଦୁଇପଦ ସାଧ-
କର ମୁକ୍ତକ୍ଷଣ ଉଚ୍ଚେଷ କର ସୁକ୍ତି ଦେଖାଇ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ସରଳୀକ କର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଠାରେ ସୁକ୍ତି
ଦେବ ତାହା ପ୍ରକାର ନ ସୁକାର ବାକରମାନେ

(କର୍ଣ୍ଣ) ଓ (ଶୁକ୍ତକ୍ଷଣ) ଏହିପରି ସଦ ସିଦ୍ଧ
କରାଦେବେ ।

ପ୍ରକ୍ତକର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧ ସଦର୍ଥ ବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା ତାହା
ପ୍ରକ୍ତ ଦୋଷ ନାହିଁ ସଗ; ଏହା ସୁକ୍ତି କ ପ୍ରକ୍ତକ
ସୁକ୍ତି ଅଟେ ? ପାଠକମାନେ ତାହା ହୃଦୟଗମ
କରପାରିବେ ।

୩ । ଉଚ୍ଚଳ-ଉଚ୍ଚାରେ ସକ୍ତକ ବାଦୁଷ
ଅବ୍ୟକ୍ତକା ନାହିଁ; ତୋ-କେ ଉଚ୍ଚେଷ କର
ଅପ୍ତ ଅମୃତ ଉଚ୍ଚିଣୀ । ଦେ ଲେଖ । କଳାକ୍ରମ-
ରେ ସକ୍ତକ୍ଷଣରୁରେ ସର ନିଦେଷ ଲିଖିତ
ସୁକାର ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।

କ ମୁକ୍ତକାର କାର୍ଯ୍ୟ ! ଗଣାପଦରେ ଦେବେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କେବେ ସକ୍ତକ ଅବ୍ୟକ୍ତକା ଉଚ୍ଚେଷ
ଦୋଷଅଛି, ତାହା ଦେଲେ ସମାଲୋଚକ ମଠ-
ରେ ନକ୍ଷ ଉଚ୍ଚକ ଦୁର୍ଲଭକ କ ଉଚ୍ଚଳରାଶୀ !!
ଏହାକୁ ଗଣା ଲିଖିକୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ ।

୮ ଓ ୧୧ରେ ବ୍ୟକ୍ତକର୍ଣ୍ଣରେ କ ଓ ମ
ସୁକ୍ତକେ * ଅନୁସାର କ ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତକ ଲକ୍ଷ କର
ଦୋଷାତ୍ମକ ସୁକ୍ତିରେ ଦୋଷ ମାତ୍ରଅଛି ସେ
ଅଦାନ୍ତରେ ଗାନ୍ତ ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଦାନ୍ତରେ ସକ୍ତକ
ସକ୍ତକ ଲକ୍ଷ୍ୟକରେ ସୁଗୋଧ ସ୍ୱରୁ ଚଢ଼ଳ
ଉଚ୍ଚେଷ କର ସଦସାରର ଅଗ୍ରଦ୍ୱ ଦ୍ୱୟ ଦେ-
ଅଛନ୍ତି; ଏଥିରେ ଏକ ବସନ୍ତ ଦେଲ ଏକ
ଶୁକ୍ତ ସୁକ୍ତି ଦୋଷଅଛି ଏହା ବାଳକମାନଙ୍କଠାରେ
ଅଧିକ ସଗୋଧ ଦୋଷଅଛି; ଦେଲେ ସୁକ୍ତରେ
ସକ୍ତକ କର୍ଣ୍ଣର ଯୋଗ ସକ୍ତକ ଉଚ୍ଚେଷ ଦୋଷ
ନାହିଁ ଦୋଳ ଏହା କୌଣସି ଅବରେ ତାହା-
ଠାରୁ କମ ନୁହେଁ; ସଦ ଏକାଦକ ସେତେପ୍ରାୟ
ଅଧିକାର ଦେହ ତୁଳା ଏକମତ୍ୟ ତାହାଠାରୁ
ଅଧିକପ୍ରାୟ ଅନୁମତ୍ୟ କରପାରିବ ।

୧୦—ଉଚ୍ଚଳ ଓ ଚଢ଼ଚଳ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ
ଦ-ସ୍ତାନରେ ଦ-ଦେବାକୁ ସୁ ଲେଖା କ ସୁକାର
ଏକ ଅନାବ୍ୟକ୍ତକ ସୁ ଦେଲେ ସୁକାର ସୁକ୍ତି
ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି; ଏଥିରେ ଅନାବ୍ୟକ୍ତକ ସୁକ୍ତ
ନାହିଁ କହୁଲେ ଅଛନ୍ତି ଦେହ ନାହିଁ; ସଦ ଦେ
ପ୍ରକ୍ତକର୍ଣ୍ଣରେ ଯାଦା ଉଚ୍ଚେଷ ଦୋଷଅଛି ତାହା
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚମୂଳକ ଅଟେ । ବ୍ୟାଚରଣ ଲେଖି-
ବାକୁ ଗଲେ ସୁକ୍ତକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚେଷ
ଦୋଷ ନ ପାରେ ।

୧୧—ଉଚ୍ଚକର୍ଣ୍ଣକ୍ରମ ପ୍ରାୟରେ ପ୍ରକ୍ତକ୍ରମ
ସ୍ୱର ସଂଖ୍ୟା ଉଚ୍ଚେଷ କର ସ୍ୱରୁ ଦିହି ନ ପାପ
ଚୁନ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି; କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାରରେ କୌ-
ଣସି ପ୍ରକ୍ତକ୍ରମ ଯୋଗ ଦୋଷ ନ ପାରେବ କହି-
ଅଛନ୍ତି; କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାରରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ କର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗ

ଦୁଃ, ଯାହା ନ ଦେବେ ପଦ ହୋଇ ନ ଥାରେ, ଅପର ଦୌର୍ଗନ୍ଧିଠାରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇ ନ ଥାରେ, ଅହା !!! ତ ପୁଣ୍ୟକୁଳି ଭଗେଶ୍ଵରୀର ଭକ୍ତର ଗର୍ଭାତୀ ଅବସ୍ଥା ସ୍ଵାଭାବ ବରଦାକୁ ଦେବ ଅଭାଷା ସ୍ଵରୂପେ ଦଧି ଓ ଅସ୍ତି ଶାନ୍ତି ଏଥିରେ ତ ମୂଳି ଯୋଗ ହୋଇ ନାହିଁ ଏହା ଦେଉଁ ଖୁଣ୍ଟି ସ୍ଵାଭାବ ହେବ । ଶ୍ଵୀ ପ୍ରତ୍ୟାସ୍ଵରୂପୁଅର୍ଥ ପ୍ରବରଣ ଏହା ବାହୁଁ ବରଦାକୁ ଅନୁରୂପ ଦେବ, ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ଗଣା ବା ସ୍ଵପ୍ନ ବ୍ୟାକରଣରେ ଶ୍ଵୀ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଚଳିତ ଅନୁରୂପ ହୋଇ ନାହିଁ; ସ୍ଵପ୍ନରେ ଅବସ୍ଥା ଓ ଶ୍ଵୀ ପ୍ରତ୍ୟୟ ପୁଅର୍ଥ ପ୍ରବରଣରେ ଲିଖିତ ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯେ ପାଠ୍ୟ ଲେଖକେ ବରଦା ଦେବାକୁ ମୂଳରେ ଅଛି ଏଥିରେ କି ଦୋଷ ଦେବ ?

ପ୍ରକୃତ ଓ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଶିକ୍ଷା ଅନାବେଶ୍ୟକ ହୋଇ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମନ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟାକରଣ ଲିଖକ ନେତୃତ୍ଵେ ରାହା ପାଠକମାନଙ୍କ ଚାଣି ପାଠକେ ।

୧୭—ଭଗେଶ୍ଵରୀ ସହ ଉନ୍ନେଶ୍ଵରୀ ହୋଇ ମୂଳରେ ମୂଳା ଅଛି; ଏ ଗୁଣି ବର ଦୁର୍ଗା ପ୍ରବରେ ଦୁର୍ଗା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ବାଦାର ଭୁବ ବାଦା ପାଠକେ ଲାଗିବେ, ମୂଳା ଓ ବମନ ଏ ଦୁଇଗୋଟି ପଦ ସମାଲୋଚକଙ୍କ ମନରେ ଭଗେଶ୍ଵରୀ ଦୁର୍ଗା ପିଲମାନେ ଏହାକୁ ଭଗେଶ୍ଵରୀରେ ଶିଖା ହଲେ ବହୁ ଭୁବ ଶିଖା ହେବାକୁ ଦେଖା-ଅଛନ୍ତି । ଗୁଣାତର ଓ ଜିହ୍ଵାତର ଭଗେଶ୍ଵରୀ ଦୋଷ ଯେଉଁ ଉପାଦାନସହର ମୂଳୁ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ଦେବନ ବ୍ୟାକରଣରେ ଲୁଗା ପକାଇ ଦେଇ ଉପାଦାନ ବା ମାତ୍ର; ଅପରକ ତାହା ଲୁପ୍ତପିତ ।

୧୮—ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରବରଣରେ ମୂଳରେ ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ଵୀ ପ୍ରକୃତରେ ଦେବଦୋଷକ ଭେଦକୁ ଲିଖି ହୋଇ ଯାଏ ଏହିପଦ ସହ ଲେଖାଅଛି ।

ସମାଲୋଚକ ଲିଖିମୂଳରେ ଦୁର୍ଗା ନ ବର ଅଛନ୍ତି ଦେଖି କଲର ଗୁଣସହ ମୂଳୁ ଦେଖାଇ-ଅଛନ୍ତି; ମୂଳସହ ଉପାଦାନରେ ଯାହା ଦୁର୍ଗା ବସ ହୋଇଅଛି, “ବହୁଁ କଲେ ଗୁଣାତର ଦେବନ ଭଗେଶ୍ଵରୀ ପଦ ପ୍ରକାଶ ଓ ଶ୍ଵୀ ଲିଖି ଦେବ । (ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏକ ଶ୍ଵୀକାରେ ଦୁର୍ଗାଅର୍ଥ ଉପର ପାଠ ଦେବେ ଏ ଲାଗି ଲିଖି ଦେବ ପଦ)” ଉପାଦାନ ଯାହା ଯୁକ୍ତି ଦେଖା-ଅଛନ୍ତି ତାହା କଲର ଅଧାର ଓ ଯୁକ୍ତି ବହୁରୂପ ସହ, ଏହି ଯୁକ୍ତି ଦେଖିଠାକୁ ଖାଇଲେ । ଅର୍ଥକ ଲେଖକ ଉପରୁପେ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସଂସାରକୁ ଦେବଦେବ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଲେଖିଅଛନ୍ତି; ସକ-

ସାରକୁ ଏଥିରେ ବହୁ ମାତ୍ର ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏକ ବ୍ୟାକରଣରେ ଦେଖିଲେ ଲିଖି ହୋଇ ବାକ୍ୟ ହୋଇଅଛି ବ୍ୟାକରଣୀୟରେ ସେ ଅନ୍ୟ ଲିଖି କରନ୍ତୁ ଦେବ ଏକ ବ୍ୟାକରଣ ଅନୁରୂପ ବା ଅଧିକ ତୋଳିବାଇ ନ ଥାରେ ।

୧୯—ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରବରଣରେ ଯୁକ୍ତି ଯଥା— ଅମ୍ବେ, ଦୁର୍ଗେ, ସେ ଏମାନଙ୍କର ଅଧାରଗତ ଓ ଅର୍ଥକର ଦେବ କଲରୁ ଅଛି ପୁଣ୍ୟ ସଂଜ୍ଞାରେ କଣ ପ୍ରକୃତ ତୋଳିବାଇ ପୁଣ୍ୟ ସଂଜ୍ଞାରେ ଦେବନ ଜିହ୍ଵାତ ପ୍ରକୃତ ତୋଳାଯାଏ; ଅପରକ ଏ ପୁଣ୍ୟ ଲାଗି ଅବସ୍ଥା ଓ ମୂଳଗଣା ।

ପୁଣ୍ୟର ଭଗେଶ୍ଵରୀ ଜିହ୍ଵା ପ୍ରବରଣରେ ଶ୍ଵୀ ହୋଇଅଛି । ଅମ୍ବେ ଦୁର୍ଗେ ସେ ଏମାନଙ୍କର ବରଦା ନ ଥିବାର ବଦ ଦୁର୍ଗା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବ୍ୟବହାର ଅନୁସାରେ ଅସ୍ତ, ଯୁକ୍ତି ନ ଲେଖି ଅମ୍ବେ ଦୁର୍ଗେ ଲେଖିଲେ କଣ ଦୋଷ ଦେବ ? ଦୁର୍ଗାହାର ନାହିଁ; ବ୍ୟବହାର ଦୈନିକ୍ୟ ଦେବେ ମଳଗଣା ଦୁଃ, ଏଥିରେ ବାଦା ବହୁ ହୋଇ ନାହିଁ; ତେବେ ଏହା ସମାଲୋଚକଙ୍କର ମଳଗଣା, ପ୍ରବରଣର ନୁହେଁ ।

୨୦—କାବର-ମୂଳସହରେ କାବର ଓପ୍ରବାବ ଓ କାବର ବରଦା ଓପ୍ରବାବ କରୁଣୀ କାବର ପରଦାକୁ ଲେଖାଦ ବସ୍ତୁ ଦେବ ଦେଖାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିରୁ ଶ୍ଵୀ ପ୍ରକୃତ ସେ ଉକ୍ତିବସ୍ତୁ ସମସ୍ତ ମୂଳରେ ପ୍ରକାଶରୂପେ ବହୁର ହୋଇଅଛି । ଦୁର୍ଗାହାର ଓ କରୁଣୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବରଦା ଲେଖିବା ନ ଥିବାର ଦୁର୍ଗାହାରରେ କରୁଣୀ ଅନୁରୂପ ହୋଇଅଛି; ଲୁଚ ଓ ବାହାର ଦୁର୍ଗାହାର ନୋହୁ ଥିବାରୁ ଅଧେଷମଧ୍ୟ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ପ୍ରୟୋକକ ବା ସଂପ୍ରଦାନମୂଳରେ ଦୁର୍ଗାହାର ସଦୃଶରେ ବାକରମାନେ ଦୁର୍ଗାହାରରେ, ଉକ୍ତି ଅନୁରୂପ କର୍ମର ବସ୍ତୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଏ ପ୍ରକୃତରେ ବହୁର ଅଛି, ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେବଦେବ ହୋଇଅଛି । “କଲି ଲୁଚ ରୁଚି ନାହିଁ” ଏଠାରେ ବସ କର୍ମର ଦୁର୍ଗାହାର କି ଛାଡି ଦେବ, ନକେ ନ ଦୁର୍ଗା ହାର ପରକୁ ଲିଖିବା ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ବାସ; ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ ଚାଣି ପ୍ରବରଣ ଦେବା ଅନୁପଦ ।

୨୧—କାବର ପ୍ରବରଣରେ “ଜିହ୍ଵା ସାଧନ-ବାସର କର୍ମ ବର୍ତ୍ତା ସେ ଦୁର୍ଗାହାର ପ୍ରକାଶ ଓ ପ୍ରବରଣ । ଏହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସମ ଦୁର୍ଗା ହୁଁ ଅଛି, ଲୋପାନ ଗୁଣସ୍ଵୀର ଦୁର୍ଗା ହୁଁ ଅଛି ଓ ବହାର ବର ବହୁଅଛି । ଏଥିରେ ଲୋପାନ ଦୁର୍ଗା ବହାର ବାସ ସମ୍ବେଦି ଓପୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କାବରଠାରେ ସ୍ଥିରତା ନ ଥିବ ଦୁର୍ଗାରେ ପ୍ର-

ଅଛନ୍ତି, ବରଦା ଜିହ୍ଵା ସାଧନରେ ପ୍ରବରେ ଦେବେ ସହଜୁହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ; “ବାସ” ବାଦା ସ୍ଵରୂପ ଦେବଅଛି “ଜିହ୍ଵା ମୂଳସଂପ୍ରଦାନଦେବୀ ବର୍ତ୍ତା” ଏ ସ୍ଵର ଅଳି ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟାକରଣରୁ ଉପାଦେବା ସହ ?

୨୨—କାବରଠାରେ ମଧ୍ୟ “ଜିହ୍ଵାତ ବାଦା-ଅର୍ଥକ ଯେ ବସ୍ତୁ ଅନୁରୂପ ବସ ଜିହ୍ଵାତ ବାଦା-ଏତ-ନା ହୁଏ ବାଦାକୁ କର୍ମ ଦେବଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହି ମୂଳ ପ୍ରକୃତରେ ଲୋପାନ ହୋଇଲେ ସହ ମଳ, ଏଠାରେ ହୋଇଲ ମଳ ଜିହ୍ଵାତ ବାଦା-ଲୋପାନ ଓ ସହଜୁ ଅବଲ୍ୟବ ବଳ ବ ନାହିଁ; ଦେଖନ୍ତୁ ଦେବେ ଲୋପାନ ଓ ସହଜ ବର୍ମ ସହଜ ଦେବ ସେ ବର୍ତ୍ତା ସହଜ ଦେବ ?”

ଏ ବଦ ସହର ଯୁକ୍ତି ଜିହ୍ଵା ପ୍ରବରଣରେ ଅବର୍ତ୍ତକ ସଦର୍ମତ ପ୍ରକରେ (୨୧) ପୁଣ୍ୟରେ ଏହା ଶ୍ଵୀ ହୋଇଅଛି; ଉକ୍ତି ଯୁକ୍ତି ଗତ ଦୁଇ ଉପାଦାନରେ ଜିହ୍ଵା ଦୁର୍ଗା ସମାଲୋଚକଙ୍କ ମନରେ ସଦର୍ମତ ଥିବାର ବାକ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣ ଲିଖି । ଲାଗିଲେ ଉପରରେ ଏ ଦୁର୍ଗାହାର ଅବଲକ୍ଷ୍ୟ କଣ ? ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଗ କ ଦୁର୍ଗାହାର ? ଏହା ଲକ୍ଷ୍ମୀର ମାତ୍ର ଲାଗିଲେ ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ବ୍ୟାକରଣରେ ଭଗେଶ୍ଵରୀ ପ୍ରବରଣରେ “ଗେରପୁ” କେ ଉପାଦାନର ଦସ ହୋଇଅଛି ସେପରି ସେ ଦେବଥିଲେ ବର ହୋଇଥାନ୍ତା ?

୨୩—ଅପାଦାନ କାବରର ସ୍ଵରୂପ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ବର, ସ୍ଵରୂପ ଦେବଦେବ ଅସଂସ୍ଵରୂପା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି; ଅର୍ଥକଭଗେଶ୍ଵର ଭଗେଶ୍ଵରୀ କାବର ଦେବାର ସହ ଏକ ବାକରଦେବୀର ପ୍ରବରଣ କ ଥିବାର ଦେଖି ଅଧେଷ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଯାଏ ଅଧେଷକର ।

କାବରମାନଙ୍କର ବସଦେଶ୍ଵରୀ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରକୃତ୍ୟର ସଂକ୍ଷେପରେ ଏଥିରେ ସ୍ଵରୂପ ଅଛି, ଉପର୍ଥକ ସହ କରୁଣ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ୍ୟ କଲେବର ଦୁର୍ଗାହାର ଏ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଉପେକ୍ଷା ନୁହେଁ ଯାହା ସହଜରେ ଦେବନ ବସଦେବି ଜିହ୍ଵାହାର ଅବଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ସଦା ଶିକ୍ଷରେ ଏଥିରେ କାବରଦେବସହ ବସ୍ତୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲିଖି । ଉପାଦାନ କଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଲାଗିଲେ ଶ୍ଵୀ ସ୍ଵରୂପ ସମାଲୋଚକଙ୍କ ପ୍ରବରଣ ଦେବୁଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଦେବ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଅନାବରଣ କଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ବାସର ବାଦା ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଉପେକ୍ଷା ହୋଇଅଛି ।

ପର ସଂସାରକାବରଦେବ ସମାଲୋଚକରେ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ।

୨୪—୨୫—୨୬—୨୭—୨୮—୨୯—୩୦—୩୧—୩୨—୩୩—୩୪—୩୫—୩୬—୩୭—୩୮—୩୯—୪୦—୪୧—୪୨—୪୩—୪୪—୪୫—୪୬—୪୭—୪୮—୪୯—୫୦—୫୧—୫୨—୫୩—୫୪—୫୫—୫୬—୫୭—୫୮—୫୯—୬୦—୬୧—୬୨—୬୩—୬୪—୬୫—୬୬—୬୭—୬୮—୬୯—୭୦—୭୧—୭୨—୭୩—୭୪—୭୫—୭୬—୭୭—୭୮—୭୯—୮୦—୮୧—୮୨—୮୩—୮୪—୮୫—୮୬—୮୭—୮୮—୮୯—୯୦—୯୧—୯୨—୯୩—୯୪—୯୫—୯୬—୯୭—୯୮—୯୯—୧୦୦—

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ
ସଂଖ୍ୟା

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନାଳୟ, କଟକ ।

ପ୍ରକାଶକ

୧୯୧୬

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନାଳୟ, କଟକ ।
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନାଳୟ, କଟକ ।
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନାଳୟ, କଟକ ।
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନାଳୟ, କଟକ ।
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନାଳୟ, କଟକ ।
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନାଳୟ, କଟକ ।
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ
 ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶନାଳୟ

ଯୋଗ୍ୟ ବାବଦେ ଧର ବେଲେମୁଡ଼ା ଯୋଗ୍ୟ
 ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ସେନାଙ୍କୁ ପ୍ରଜ୍ଞାପଣ
 ଯୋଗ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର
 ନ୍ୟାୟ ଅଛି ଓ ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ବୁଝିବି
 ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରାଜା ନଦରେ ଉଦ୍ଘାଟନରେ ଯେ
 ଦେଲେ ଯୋଗ୍ୟ ପାପକାରୀ ଯୋଗ୍ୟରେ ତାହା
 ରାଜା ନଦରାଜୁ ଅନ୍ୟ କେହି ସମର୍ଥ କୁହନ୍ତି ।
 କେବଳ ଉଲ୍ଲେଖରେ ଯେ ଏହି ଅନଳ
 କରୁଛନ୍ତି ତାହା ହୁଏ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି
 ତାହା କରାଯି ନୁହେଁ । କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଥିବାର ସ୍ଵାଗାତ୍ୟ
 କିନ୍ତୁ ଏହା କାମୁଦକପଟେ ହିଁ ଲାଗିଛି ତାହା
 ଯୋଗ୍ୟଙ୍କୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଶାସ୍ତ୍ର
 ଏପ୍ରକାର ଅନୁପ୍ରାଣକାରୀ ପ୍ରକାର ଯୋଗ୍ୟ
 ଓ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।

ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ନୁହେଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଲେଖନୀଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି ଓ ନ୍ୟାୟକ୍ଷେତ୍ର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ କଲେ ଦେଖନ୍ତୁ ଅନେକ
 ଅନାଦି ଅପେକ୍ଷା ଦେଖ ।

ଅନେମାନେ ଅନେକ ଅନଳ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଅନେକ ଦେଖି ସେ ବାବୁ ଅନଳନଳ ଯୋଗ୍ୟ
 (2nd L. M. S.) ଡାକ୍ତରପଦ୍ମରେ ଉଦ୍ଘାଟି
 ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରୁ ଏହି ପଦ୍ମରେ
 ଏ ବାବୁ ପ୍ରଥମରେ ଉଦ୍ଘାଟି ହୋଇ ଥିଲେ ।
 ଏହାର ଦୂରକାର୍ଯ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଗୌରୀକାନ୍ତି
 ଦୋଳ ଅଛି ।

ବାବୁ ମହୋଦୟ କବିରୀ ପରମ୍ପରା, ଅଧ୍ୟା-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଯତ୍ନୀଳ ଲେଖ ଅଛନ୍ତି । ଯଦି କେହି
 ଲେଖି ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ
 ଏହାକୁ ଅବର୍ଣ୍ଣକରୁ ମନେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ
 ଉପରେ ଦେଖନ୍ତୁ । ଏଠା ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲରେ
 ଗାଠକର ଅନଳବାବୁ ମୁକ୍ତାମଳ ଉପେନ୍ଦ୍ର-
 ନାଳ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଅଧ୍ୟାପକ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ କିମ୍ପା ଦୋଳ ଥିଲେ । ଏଠା
 ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ସ୍କୁଲରେ ଗଜାକ
 ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଅନଳବାବୁ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଆଇ ଉଚ୍ଚ ସ୍କୁଲର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୀକୁ ଗାଠକମୁ
 ବର ଏହି ଏ ପଦ୍ମରେ ଉଦ୍ଘାଟି ଦେଲେ ।
 ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଶସନସୂତ୍ର ଅନଳବାବୁଙ୍କ କର୍ମ-
 ନଳ କାବାଳକ ରାଜାଙ୍କ ମୁକ୍ତଦେଲ, ତାଙ୍କର
 ଉଦ୍ଘାଟା ମଧ୍ୟରେ ଦୋଳ ଉପେନ୍ଦ୍ରର ଦେଲ ।
 ତେଣୁ ଉପାମହୋଦୟ ଅନଳବାବୁଙ୍କ ଅଧ୍ୟ-

କ୍ଷୟ ସ୍ଵେଦ କରୁଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ମେଡ଼ିକାଲ
 କଲେଜରେ ଗଠକାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟାୟକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାର
 କରୁଥିଲେ ଅନୀକୃତ ଦୋଳସୂତ୍ରରୁ କିମ୍ପା
 କରୁଥିଲେ ନ୍ୟାୟକ୍ଷେତ୍ର ଓ ପ୍ରଶସନସୂତ୍ରରୁ ସାଦେ-
 ବଦ ସମ୍ବନ୍ଧ ମାଧ୍ୟମ ୫ ୨୫ ବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ମଧ୍ୟରେ କଲେ । ଅନଳ ବାବୁ ଅନୀକୃତ ମଧ୍ୟ-
 ମାଧ୍ୟରେ (2nd M. B.) ପଦ୍ମର ପ୍ରକାର
 କର ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରକାରମାନ କଲେ । ଅନେ-
 ମାନେ ପାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ଉପର ତାଙ୍କ
 ମନୋରଥ ସଫଳ କରନ୍ତୁ । ଅନଳବାବୁ
 ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଳ ଗଜାକ ଶାନ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉଚ୍ଚ
 କର୍ମରେ କିମ୍ପା ଦୋଳ ବାବୁଙ୍କୁ । ଉଦ୍ଘା-
 ଶେଠାରେ ଗୌରୀକାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ନ ଆଏ ଅନ୍ୟ-
 କରୁ ଅନୁମାନକର ମାନମାୟ ଦମିତରୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର
 ଯେ, ଏ, ଦୃଷ୍ଟିକୁ ସାଦେବ ଓଡ଼ିଶାକାର୍ଯ୍ୟ
 ଉପେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାରାର୍ଥେ ତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ ସଦେବୁ ଦେବେ ।

କବିରୀରୀ ମଠର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗାଦା
 ଦେଲ ଏଠା ସଦେବଙ୍କ ଅନଳକରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର
 ମୋକଦ୍ଦମା ଦାବର ଦୋଳସୂତ୍ର ତାହା ଗଦା
 ସୋମବାର ଦାମ ଦେଲେ କିମ୍ପା ଦୋଳ-
 ଅଛି । ତାଙ୍କ ଉପକାର ଦାମ ସୁତ୍ର ମଧ୍ୟକୁ
 ହସ୍ତାନ୍ତ ଦାମରେ ଦେଲ ନ୍ୟାୟ ସଦେବୁ
 ଦେବାରୁ ସଦେବ କୁ ଦାମ ତର ଦେଲ-
 ଅଛନ୍ତି । ଉପେନ୍ଦ୍ର ଦେଲଦେଲେ ଅନଳକରୁ ସୁଦୃଷ୍ଟ
 ଲେଖରେ ଲେଖାକାରୀ ଦୋଳସୂତ୍ର ଥିଲ ।
 ଉପେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ ଦୋଳସୂତ୍ର । ଏମନ୍ତ କ
 ତାହା ଗାଠକଗଜାକ ସଦେବଙ୍କୁ ଏକଦାକୁ
 ଅଧ୍ୟାପକ ଲାଗିଥିଲ ଏବଂ ଉପେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର
 ଗାଠକାକ୍ଷେତ୍ର ମନେ ଲେଖନରେ
 ଲେଖନରେ ଉକ୍ତି ଉପେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ଏକ-
 ମଳରେ ଅପେକ୍ଷା କର ରଖୁଥିଲେ । ସଦେବ
 ଅଧ୍ୟାପକ ଲେଖନରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା
 କରୁ କରୁଥିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାର ଗାଦାଅଛି
 ଏବଂ ଲେଖନରେ ଏ ଦେଲରେ ଅଧ୍ୟା-
 ପକ୍ଷେ ଦୋଳ ଲାଗିଲ ନ୍ୟାୟକ୍ଷେତ୍ରରୁ କୁମ୍ପା
 ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । କାଦମ୍ବର ପ୍ରକାର
 ଉଦ୍ଘାଟ ବାବୁ ନ୍ୟାୟକ୍ଷେତ୍ର ଦାମରେ ପରମ୍ପରା
 ସଫଳ ଦେବାରୁ ଦେଖି ଅନୁମାନକର ଅଧ୍ୟା-
 ଅଧ୍ୟା ଅନଳ କାଦ ଦୋଳଅଛି । ମଧ୍ୟବାବୁ
 ମନେ ଓ ଉପେନ୍ଦ୍ର ମୋକଦ୍ଦମାରେ କୁମ୍ପା
 କର ଦେଖି ସଦେବ ଅଧ୍ୟାପକ ଏ ମୋକ-

ଦମା କରୁ ଦେବାଦୋଳେ ତାହା ବୁଝି ପ୍ରାପ୍ତ-
 ଦୋଳ ଦେଖି ଦେଲ ଦେଖିଲେଖି
 କୁମ୍ପା ଅନଳକ କ ଦେବ ? ପ୍ରକାରୀ ଅନଳ
 କରୁଥିବା ପ୍ରକାର ଗଜାକ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ
 ନଳେ ପ୍ରକାରୀର ସାଦେବ ଅଧ୍ୟାପ-
 ଯୋଗ୍ୟ ସୁନାଳ ସଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅପଣା
 ସମ୍ବନ୍ଧେ କୁମ୍ପା କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାରୀ ପକ୍ଷରୁ
 ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଘାଟ ବାବୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଦୋଳ
 ଅପଣା ପକ୍ଷରୁ ସୁଦୃଷ୍ଟ ଯୋଗ୍ୟକରୀ ଦେଲ-
 ସୂତ୍ରରେ ମାତ୍ର କେବଳେ କିମ୍ପାରେ ତାଙ୍କର
 ଯୋଗ୍ୟକରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ରସୂତ୍ର ଅନେକ ଦେବା
 ଓ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଉପେନ୍ଦ୍ରସୂତ୍ର ଆର୍ଯ୍ୟ
 ମଧ୍ୟକରୀକୁ କାନାକତା ଅନଳ ଦୋଳ-
 ସୂତ୍ରରୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ସୁଦେଖି ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟି-
 ଗର ଅନେକ ଦେଲରେ ଗୋବିନ୍ଦ ଗଠକା-
 ଦାଦା ବାବୁରେ ତାଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟକରୀପ୍ରକାର
 ସଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅପେକ୍ଷା କରୁ କର
 ନାକାନ୍ତି । ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ କୁମ୍ପାସୂତ୍ରରୁ
 କୁମ୍ପା ଅଧ୍ୟାପକ ଦୋଳଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମା
 ମଧ୍ୟ ଉପେନ୍ଦ୍ରକେ ନ ଗାଦ ଦୋଳକାର୍ଯ୍ୟରେ
 କୁମ୍ପା ସିଦ୍ଧ ଏବଂ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଅଧ୍ୟାପକ
 କେବଳେକିମ୍ପା କୁମ୍ପା ଦୋଳ ଦେବୋଦ୍ଘା-
 ଅଧ୍ୟାପକଗୋଷ୍ଠି ସମ୍ପର୍କି ମଧ୍ୟଦେବ ତାହା
 କର୍ମମାନ କଲକାରକା ଗଠିନ ।

ଲେଖକାଟି ପ୍ରକାରର ପ୍ରକାର ।
 କରୁକରୀ କରୁକରୀ ଏପ୍ରକାରରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର-
 କରୁକରୀ ଲେଖକାଟି ପ୍ରକାରମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀପ
 ଅଧ୍ୟାପକପଦେ ଦେବେକରୀ ସଦେବ କୁମ୍ପାରେ
 ମହାମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲେଖକରୀ ଗଠକରୁ
 ଗଠକାଅଛି । କୁମ୍ପା ଅଧ୍ୟାପକାଟିରେ
 ସଦେବ ଅଧ୍ୟାପକାଟିରେ କେଶିଅଛନ୍ତି କରୁକରୀ-
 ଶ୍ରୀପ କୁମ୍ପାଟି ଗଠକରୀରେ ଲେଖକାଟିର
 ଯେ ପରମ୍ପରାରେ ପ୍ରକାରୀର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ମୋକଦ୍ଦମାରେ କୁମ୍ପାକର କରାଯାନ୍ତି
 କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଲେଖକାଟି କର୍ମରେ କିମ୍ପାରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସାଦେବଦୋଳର ନ୍ୟାୟ ପ୍ରକାର
 ଦୋଳ ନାହିଁ । ଯେକିମ୍ପା ପ୍ରକାରୀରେ ଗବ-
 ଶ୍ରୀମେଣ୍ଡ ଯେ ସମସ୍ତ ଲେଖକାଟି କର୍ମରେ କୁମ୍ପା-
 ଅଛନ୍ତି ଲେଖକେ କରା ଦୃଷ୍ଟାରେ ତାହା ପ୍ରକାର
 କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଯେକିମ୍ପା ଲେଖକାଟିକୁ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଦୃଷ୍ଟି ସାଦେବକରୀକୁ ଲେଖ-
 କାଟିର ପ୍ରକାରୀର ଗୌରୀପ୍ରକାରରେ ଗଜା

ମୁହଁର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକଦୂରତାରେ ସର-
କାରଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବା କିଛିକାଳ
ଅନୁଗ୍ରହ କରିଥିଲେ କି ଦେଖାଯାଏ ଅନୁ-
ଗ୍ରହ ରୁଣ୍ଡାପାଇବା କାରଣ ଦେଲବାଟର
ସେମନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଦାଣ୍ଡିକା ବିପ୍ରାର ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
ନିବାରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଦେଲବାଟମାନ ଭେଦନ୍ତ
ଅବଶ୍ୟକ ଅଟଇ । ଅବେଦନ ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ
ଲୋକାଞ୍ଚଳ କି ମାତ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶରେ ୧୮ ବର୍ଗ
ମାଇଲ ଭୂମି ଏବଂ ୨୨୭୦୦ ଲୋକ ପ୍ରତି
ଏକମାଇଲ ଦେଲବାଟ ଅଛି, ସେମାନଙ୍କ
୧୫ ବର୍ଗମାଇଲ ଭୂମି ଏବଂ ୧୫୫୭୦ ଲୋକ-
ପ୍ରତି ଏକମାଇଲ ଦେଲବାଟ ଅଛି ମାତ୍ର
କଳକାଳରେ ୧୯୯ ବର୍ଗମାଇଲ ଭୂମି ଏବଂ
୪୪୧୭୨ ଲୋକପ୍ରତି ଏକମାଇଲ ଦେଲବାଟ
ଅଛି । ପ୍ରକଟ ଦେଲବାଟ ବିଷୟରେ କିମ୍
କାର ଅବସ୍ଥା ଅନାଦ୍ୟ ପ୍ରଦେଶଠାରୁ ଉତ୍ତମ
ଅଟଇ । ଏହିପରିଦେଲବାଟ ଦେଖାଇ ଦେଲବାଟ
୮୩୩୩୩ ଦେଲବାଟ ଶାନ୍ତି ନିର୍ମାଣ କରାଯା-
ନିତୁ ବିଶେଷ ଅନୁଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ଏବଂ
ପ୍ରକାଶ କି ଏଥିପ୍ରକାରେ କଳକାଳ ନିଗମର
ଦେଲବାଟର ଶାନ୍ତିମାନଙ୍କର ଏବଂ ଉତ୍ତମ
ଦେଲବାଟର ଶାନ୍ତି ଦେଲବାଟର ନିମ୍ନ
ପ୍ରକାରରେ ଦେଖା କି ପ୍ରକାର ଅନୁମାନକର
ଅପା ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରକାରେ ନାହିଁ । ସୁତରା-
ପ୍ରକାର ଏବଂ ସେ ମହାମାନ୍ୟ ନିର୍ମାଣକାରୀ
ଏବଂ ସେହି ଉତ୍ତମ ଦେଲବାଟ ଅପା-
ପ୍ରକାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଟଇ । ଅନୁଗ୍ରହ
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ
ଦେଲବାଟ ପ୍ରୟୋଗର ଉତ୍ତମ ନିଗମକର
ଦେଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଦାକାଦେବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ସାଦାକା କରୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟ
ଦେଲବାଟ ଦେଲବାଟ ସମ୍ପର୍କରେ କଳକାଳ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଲବାଟ
ଦେଖିଲେ । ସମସ୍ତ ଦେଲବାଟ ବିପ୍ରାର-
ପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କିତ
ନିଗମକର ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଦାକା
ଦେଲବାଟ ପ୍ରକାର ଦେଲବାଟ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କଳକାଳରେ ଦେଲବାଟର ଅପା ପାଇଲେ
ଏହି ଦେଲବାଟରେ ଅଧିକ ମୁଲ୍ୟକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
କାରୀ ପ୍ରକାର ଦେଲବାଟ ସେପରିକି
ଦେଖାଯାଏ ଦେଲବାଟ ଏବଂ ଦେଲବାଟରେ
ପ୍ରକାର ଦେଲବାଟ ଦେଲବାଟ ଅନୁମାନକର

ଦେଲବାଟ ନାହିଁ । ଦେଖାଯାଏ ଦେଲ-
ବାଟ ଦେଲବାଟ ଏ ଦେଲବାଟ ପ୍ରକାର
ଦେଲବାଟ ?

THE COAST CANAL.

The Canal has been constructed
by Government with an especial end.
That end is that this canal will enable
passengers and pilgrims to arrive
at Cuttack without having to go
through the perils of the sea. To
fulfil this end, Government spent
a large sum of money, though
a network of canals connecting
Cuttack with the sea was already
in existence. It must be admitted
that the end was very humane and
bespoke a paternal solicitude on the
part of Government for the subject
people.

But let us see how far the canal
meets the wants of the public. Sir
Asley Bux, in a public speech
at Cuttack, declared that the Coast
Canal would enable people to reach
Calcutta from Cuttack in 3 hours
or two days. But what is the fact?
The journey takes a considerably
longer time. The day of arrival
at Calcutta varies from the 4th to the
8th day. Much inconvenience and
discomfort are therefore felt by pas-
sengers, and the humane intentions
of Government are defeated. Now,
who is to blame for this state of
things? Certainly, the Company or
Companies that undertake the pas-
senger traffic. When the canal was
first opened, there was one Com-
pany (Messrs. Hoare Miller & Co.)
making a thorough voyage, but now
we have two, the I. G. N. S. Co.
undertaking the first half of the
journey, and the other Company the
latter half. Passengers are required
to land at Nolekool, the mid-way
station and to get on board the
Calcutta steamer. There is tranship-
ment again at Goakhalli. People are
often required to halt at these two
stations for hours for the arrival of
the different steam launches. Thus

with three transhipments and long
halts at two stations, and want of
good food in the way, the discom-
forts of passengers exceed all limits.
If it is meant to make the line really
successful, the following suggestions
ought to be carried out.

1. Through journey without break.
 2. Service twice during the week.
- If one company cannot undertake
both the services, two companies
may, but each company conducting
through service. The service will
pay its way there is no fear of loss
if the service is through, quick and
successful.
3. Time of journey should not
exceed 48 hours as originally intend-
ed. With through service, the time
will not be greater.
 4. Steam Launches shall have
sufficient accomodation for 1st class,
2nd class and 3rd class passengers.
 5. Stalls for the supply of good
rice, mustard oil, Ghee, vegetables,
Dal and other things should be
supplied at Alba, Charbatia, and
Nolekool.

The companies have by this time
earned experience enough to under-
stand that if the journey be through
and take less time than the Chandab-
route, passengers will flock to the
Coast Canal. Already it is believed
they are making a clear return of
about Rs. 500 at each trip. With
successful working the amount may
be doubled up, and in time tripled.

ମାଇଲର ଓ ଭୂଗୋଳର ସମ୍ପର୍କ-
କାର ପ୍ରକାର ।
ମାଇଲର ପ୍ରକାର—ପ୍ରକାର କି ୧୦୭ ଓ
ପ୍ରକାରରୁ ୧୧ ପ୍ରକାରର କି ୧୮ ଓ ୨୨
ପ୍ରକାରର କି ୧୮ ଓ ଏବଂ ୨୨ ପ୍ରକାରର
କି ୧୫ ଓ ଗାଏ କି ୪୦ ଓ ଭୂଗୋଳ ଦେଲ-
ବାଟରେ କି ୨୨ ପ୍ରକାରର କି ୮୭ ଓ ପ୍ରକାରରୁ
କି ୭୯ ଓ ଭୂଗୋଳ ଦେଲବାଟରେ । ଏବଂ
ପ୍ରକାରରେ କି ୧୦୯ ଓ ଭୂଗୋଳ ଦେଲ-
ବାଟରେ, ଭୂଗୋଳରୁ ୧୧ ପ୍ରକାରରେ କି ୨୪ ଓ
୨୫ ପ୍ରକାରରେ କି ୨୫ ଓ ଏବଂ ୩୨ ପ୍ରକାର

ଶିରେ କି ୧୨ ଶ ଗାଏ କି ୨୯ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦ୍ଘାଟି
 ଦୋଳଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପବତ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ପଦ୍ମାଶ୍ରମୀକ ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ସମାଜ ଦେଲେଦେ
 ଏକର୍ଷ ପାସ କରୁଥିବା ଶୁଭକ ସଖ୍ୟା ଗରବ-
 ଶର ଦେଉଥିବା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ୨୦ ରୁ
 ଅଧିକ ପାସ କରୁଥିବାକୁ ଏକର୍ଷର ଫଳ ଉତ୍କଳ
 ଦୋଳବାକୁ ଦେବ ।

ଗରବର୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରର ବାଲୁକା ସୁନ୍ଦ
 ପ୍ରଥମପ୍ରାଣ ଶାନ୍ତପୁଲ ଏକର୍ଷ ଅପରେଷର ସୁନ୍ଦ
 ପ୍ରଥମପ୍ରାଣ ଶାନ୍ତଅଛି । ଏହି ସୁନ୍ଦରୁ କି ୪ ଶ
 ଉଦ୍ଘାଟି ଦୋଳଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପରବର୍ଷ ଏକାକ
 ଫଳ ଉତ୍କଳ ଦେବାକୁ ଦେଖି ଅନୁମାନେ
 ଅନୁମାନ ହୋଇଥାଏ । ଚନ୍ଦ୍ର ଚାନ୍ଦ୍ର ସୁନ୍ଦ
 ଏଥର ୨୩ ଓ ୩୩ ପ୍ରାଣ ଅଧିକାର ଉତ୍କ
 ପ୍ରକଟେକ ରଖା କରୁଅଛି । ଗଜୁଜାତ ମଧ୍ୟରେ
 ଚନ୍ଦ୍ରମାନ ଗରବର୍ଷର ଏକର୍ଷ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ
 ଦୋଳଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଗଜେ ପ୍ରାୟ ଏକ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦେ ବାଲେଶ୍ଵର ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଶେଷ-
 ଶ୍ରୀର କମ୍ବର କାରକାଟି ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଏହି
 ଦୁଇ ପ୍ରକାରକୁ ସୁନ୍ଦପ୍ରାୟ ସମାଜ ଫଳ
 ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ର ମତେକ ସୁନ୍ଦରୁ
 ଦେବନ ଏକକର୍ଷ ପ୍ରଥମ ଶେଷରେ ଉଦ୍ଘାଟି
 ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ବାକ୍ୟର ମାତ୍ର ଅନେକଦିନେ
 ପଡ଼ିଅଛି । ଗରବର୍ଷର ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରର ଫଳ
 ଉତ୍କଳ ଦୋଳଅଛି ଦାକ୍ଷ ପ୍ରଥମଶେଷରେ
 କି ୨୪ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଏକା ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରର କି ୧୫-
 ଶ ଅଛନ୍ତି ।

ଗର୍ଭ ଉତ୍କଳ ପଦ୍ମାଶ୍ରମୀ—ଗରବର୍ଷ କି ୩୨ ଶ
 ପଦ୍ମାଶ୍ରମୀକ ମଧ୍ୟରୁ ୧ମ ଶେଷରେ କି ୩୨ ଶ
 ୨ୟ ଶେଷରେ କି ୨୨ ଶ ଏବଂ ୩ୟ ଶେଷରେ
 କି ୧୧ ଶ ଗାଏ କି ୧୮୧ ଶ ଉଦ୍ଘାଟି
 ଦୋଳଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକଟେକ କି ୨୧୧ ଶ
 ପାସ କରୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ କି ୨୦୦ ଶ
 ପଦ୍ମାଶ୍ରମୀଦେବା ଶୁଭକ ମଧ୍ୟରୁ ୧ମ ଶେଷରେ
 କି ୨୦ ଶ ୨ୟ ଶେଷରେ କି ୮୯ ଶ ଏବଂ
 ୩ୟ ଶେଷରେ କି ୨୪ ଶ ଗାଏ କି ୧୧୨ ଶ
 ଉଦ୍ଘାଟି ଦୋଳଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପବତ ଗରବର୍ଷ
 ଦୁଇଦିନେ ଏକର୍ଷର ଫଳ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୋଷ-
 ଚକର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଚୀନ ସଖ୍ୟା
 ଅନେକ ଜଣାପଡ଼ିବା ଶୁଭକମଣ କୁହନ୍ତି ।

ଗରବର୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରର ମଦାଶିଂକ୍ରମର ସୁନ୍ଦ
 ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଥମ ଦୋଳଅଛି । ଏକର୍ଷ ବାଲେ-
 ଶର ପ୍ରଥମ ଦୋଳର ପ୍ରଥମ ଦୋଳଅଛି ।

ଗଜୁଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଶଶୁପତ୍ନୀ ପ୍ରଥମ ଦୋଳ-
 ଅଛି ଏବଂ ପୁରୁଜଣା ଅନେକ ପଲ୍ଲୁ ଉତ୍କଳ
 ଅଛି । ଏ ନଗରର ସୁନ୍ଦରାକା ଦେବୀର
 ପ୍ରଥମ ପ୍ରାଣ ଅଧିକାର କରୁଅଛି । ଗର ଦେ-
 ଶେକରର୍ଷ ଦେବ ଏ ଉଦ୍ଘାଟିରୁ ଉତ୍କଳ ଫଳ
 ଦେଖାଇ ଅସମ୍ଭବା ବଡ଼ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଅଛି ।
 ପୁରୁଜଣା ନଗରୀର ସୁନ୍ଦର ଜଣେ ପ୍ରଣୀ
 ଜଗମଣୀ ଦେବୀ କି ୧୨ ମସିହାରେ ଉଦ୍ଘାଟି-
 ଦେବା ଉତ୍କଳ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରୁ ଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ର
 ଫଳେ ସୁନ୍ଦର ଜଣେ ଶ୍ରୀମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମଶେ-
 ଶିରେ ଉଦ୍ଘାଟି ଦୋଳଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ର ଚାନ୍ଦ୍ର
 ସୁନ୍ଦର ଫଳ ପ୍ରକଟେକମାନର ସୁନ୍ଦରାରେ
 ଶାନ୍ତ ଦୋଳଅଛି ।

ଜଗମଣୀର ଉଦ୍ଘାଟି ପଦ୍ମାଶ୍ରମୀରେ ଗରବର୍ଷ
 ଅନେକ ଶ୍ରୀ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏବଂ ପ୍ରଥମାକ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ଦେବାକୁ ଶାନ୍ତ ଉତ୍କଳକୁ
 ଅନୁମାନେ ଦେଖିଥିଲେ । ଏକର୍ଷର ଫଳ
 ପେସର ଦେବାକୁ ଉତ୍କଳ ମେହପର ଦୋଳ-
 ଅଛି ଏବଂ ଏଥିରୁ ଜଗାଶାନ୍ତଅଛି ଯେ ପଦ୍ମାଶ୍ରମ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର ପ୍ରକୃତ
 ସମୁଦ୍ର ଗୁଣିଗଣିତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଶିଖାବିଜ୍ଞାନର
 ପ୍ରଥମ କି ୩୩ ଶ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରର ଉତ୍କଳ-
 ରୂପେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶାନ୍ତଶାନ୍ତାକାନ୍ତ ।

ଏ ଶାନ୍ତାକାନ୍ତ ଅନୁମାନେ ଗରବର୍ଷାକରେ
 ଶାନ୍ତେଷ ଶାନ୍ତମାନକୁ ଜଗାଇ ଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ର-
 ର କମ୍ବର କମ୍ବର ଶାନ୍ତମାନେ ୨୭ ଉପରେ
 କି ବାକି ଶାନ୍ତେଷ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଉଦ୍ଘାଟିରେ
 ଫଳ ଉଦ୍ଘାଟିରେ ଦୋଳିଏ ଜଗମଣୀ ଦୋଳ
 ଅଛି । ଏଥିରେ ଉଦ୍ଘାଟିର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଛି
 ଥିଲେ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ସଖ୍ୟା ଅନେକ । ପ୍ରାୟ
 ଉତ୍କଳ ସାତ ଶତକରେ ଉଦ୍ଘାଟିର ଥିଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଶତକର ଦକ୍ଷିଣ ଶାନ୍ତେଷ
 ଥିଲେ । ଶାନ୍ତେଷ କୌଣସି ସମ୍ଭାରେ ଉଦ୍ଘାଟିର
 ଦେଖାଇ ଏହିପ୍ରକାର ଦେଖାଇ ନାହିଁ । ଏକା
 ଅନୁମାନେ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଏହିରୁ ବୋଧହୁଏ ଯେ
 ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତଶାନ୍ତା ଶାନ୍ତ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ
 ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବାଧ୍ୟ ଦୋଳଅଛି । ସମ୍ଭାବତ
 ବାକି ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ଭାର ଉଦ୍ଘାଟି
 ଦୁଇଦିନେ ଅଧିକ ଶ୍ରୀ ଦକ୍ଷିଣର ଜନ କହୁଲେ
 କି ଏକାକ୍ର ଅଭ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ଦୋଳଅଛି ଏକା
 କୌଣସି ମନେ ଚନ୍ଦ୍ରର ନୁହେ । ବର୍ତ୍ତମାନ

ମଦାଶିଂକ୍ରମଦେବୀରେ ଉଦ୍ଘାଟିର ଦେବାକୁ
 ଅନୁମାନ, ଏ ଅଧିକାକାନ୍ତର ଦେବାକୁ ଦେଲେ ନ ଫା-
 ରରେ ଅଳ୍ପବତ ଏକାକ୍ର ଉଦ୍ଘାଟି ଦେବାକୁ
 ଅବଶ୍ୟକ । ବାକି ଦେଲେ ଉଦ୍ଘାଟିର ଉଦ୍ଘାଟି
 ଏ ନଗରରେ ଅନେକ ଏକାକ୍ର ଦେବାକୁ
 ନ ଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ନଗର ପରି ଜଗମଣୀ ଓ
 ଶେଷରେ ବିଶେଷ ମନ୍ତ୍ରଣ ଦୁଇଦିନ ଏକ
 ଶେଷରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅଛି ପ୍ରକାର, ଚନ୍ଦ୍ର
 ପରି ନଗରରେ ପାଳନାଶାନ୍ତ ଦେବାକୁ
 ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଏହାର ଅନୁମାନ ହୁଏ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍କଳ ଚାନ୍ଦ୍ର ଜଗମଣୀ ଓ ମଦାଶି-
 ଶ୍ରୀରୁ କି ପ୍ରକାର ଏଠାରେ ଏକାକ୍ର ଜାଣି
 କରୁଥିବା ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ପରତ ଅବଶ୍ୟକ
 ହୁଏ କେବେ କେବେ ପେସର ଚନ୍ଦ୍ର ଫଳରେ
 ସେପରି ଶାନ୍ତ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ଘାଟି । ସାଧାରଣ-
 ଲୋକେ ଅପଣା ଦେବଦ୍ରବକୁ ମାଧ୍ୟମ ଦୁଇ
 ପଦ୍ମାଶ୍ରମୀ ଏକାକ୍ର ଦେବାକୁ ଦେଖି
 ଦେଖି, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶାନ୍ତ ଏଥିରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖି
 ଦେଲେ ଦୋଳ ଦେବାକୁ ଦେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ
 ଶାନ୍ତାକ ଦୋଳ ଯେ ଦୋଳରେ ଦେଖି
 ଦୋଳରେ କି ୨୦ ଶ ଓ ଦୋଳରେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଦେଖି ଦୋଳଅଛି ଏକା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବାଧ୍ୟ । ଅଳ୍ପ-
 ଏକ ଏକାକ୍ର ଉଦ୍ଘାଟି ଦେବା କମ୍ବର ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଜଣା କରୁଥିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ । ବାକି ଦେଖି ଉଦ୍ଘାଟି
 କହୁଲେ କି ଦେଖାଯୁ ଉଦ୍ଘାଟିରେ ବାକି ଉଦ୍ଘାଟି-
 ଉଦ୍ଘାଟି ଦେଲେ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଘାଟି ଶାନ୍ତ
 ପ୍ରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଦେଖାଏ ମାତ୍ର ସର-
 କାର ସେ ଲୋକର ପାଳନାକା ପ୍ରତି ଦୁଃଖି
 ଦେଲେ ଏକା କି ନିଜମଧ୍ୟ ଦେବ ? ଅଳ୍ପବତ
 ସେ ପ୍ରକାରକୁ ସମ୍ଭାର ଉଦ୍ଘାଟି ଦେଲେ ଦିନୁ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ମତ ଏହି ଦେଲେ ଯେ ଶାନ୍ତଶାନ୍ତା
 ଶାନ୍ତ ଏକାକ୍ରରେ ଉଦ୍ଘାଟି ଦେଲେ ପ୍ରକାର-
 ବଡ଼ ମେଦେବର ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଘାଟିର ଉଦ୍ଘାଟି
 ଓ ଏକକ୍ରରେ ଶ୍ରୀମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଶାନ୍ତେଷ
 ଶ୍ରୀମଧ୍ୟ ଅନେକଦିନ କରୁଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ଅନେକଦିନ
 ପରି ଶାନ୍ତ ଦେବାକୁ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ସଖ୍ୟାକର
 ଅବଶ୍ୟକ ଦେବାକୁ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଶାନ୍ତେଷ ସର-
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶାନ୍ତ ଦୋଳ ଦେଖିବାକୁ ଓ ଦୁଇ-
 ଦୁଇ ଧୁର ସମ୍ଭାର ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଏଥିରୁ
 ଉଦ୍ଘାଟିର ବାଲେଶ୍ଵର ଅନୁମାନ ଦେଖି
 ଗଲ ।

ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର କହୁଅଛି
 ସେ ପ୍ରଥମକର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ଅଧିକ ଦେଖିବାକୁ ଥିଲେ

ଓ ସେହି ଦେବ ଏତେଲୋକସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ । କିନ୍ତୁ ବିମିଶ୍ରଣ-ମାଳର ପୁନର୍ବିଚାରରେ ଏହା ଅନେକ ସୁଖୀ ଯାଇଅଛି ଓ ସଭାବଳ ଏକଥା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲା । ଅନେମାନେ ସୁଖେ ବହୁଅଛି ସେ କିଂ ୮ ଓ କିଂ ୮ ବର ଉଠାଇ ଦେବାର ଉଚ୍ଚତ ଏଥକୁ ଦେଖି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ସେ କିଂ ୮ ବର ମଧ୍ୟ ଉଠାଇ ଦେବାର ଅବସ୍ୟତା । ଏହା ଦେଲେ ଅତି ଉତ୍ତମ ହେବ ଓ ଏଥିପ୍ରତି ବିମିଶ୍ରଣମାନେ ସୁଖିୟ ହେଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ କିଂ ୮ ଓ କିଂ ୮ ଏପରି ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ରୋଜା ଟାକସ ଓ ପ୍ରଣୟ ଉତ୍ତରର ପରାମର୍ଶ ଓ କଷ୍ଟ ଓ ବ୍ୟୟ ଭୁଲନାରେ ସେପରି ଟାଣୁକୁ ଲେଖନୀ ଲଭି ନାହିଁ । ତାହା ତାହା ମୁଖ୍ୟତା ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରତି ବରଣିତର ଅଟେ । ଯଦି କିଂ ୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତି କଲେ କାର୍ଯ୍ୟକ ଚଳେ ତେବେ ଏହା ଏ ଉପରରେ ରହିବ ବରଦାର ଉଚ୍ଚତ ।

ପଦ୍ମମାଳା ।

ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଉପକ୍ରମ ନ ଥିଲା । କିମ୍ପେସ କାଳ ଏକପାର୍ଶ୍ୱରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନେମାନେ ଅବରଣ ସହତ ଜାପାନ ରଚିତ ପୁସ୍ତକକୁ ଅଭିମତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ପୁସ୍ତକର ନାମ ପଦ୍ମମାଳା । ମାଳଗିରିର ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଧାବଳ ପ୍ରାୟ ବ୍ୟବହାର ଅବସ୍ଥାରେ ସେହି ସ୍ୱଳ୍ପର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଠି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁରୂପାର ପ୍ରତି ଗୋରୁରୁ ଗଢ଼ା-ଶୁଭ କରୁଥିଲେ, ସେହି ବସ୍ତୁରୁ ଅବଲମ୍ବକ ରୂପ ପଦ୍ମମାଳା ରଚିତ ହୋଇଅଛି ।

କିରୀଟାଦିକ ଉପକ୍ରମରେ ଲେଖକଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତା ବିଭିନ୍ନ ହୋଇ ଶୁଭପାରେ ନାହିଁ । କେତେକ ଦାୟି ହୋଇ କିରୀଟାଦିକ ସଦ୍ୟତାର ବ୍ୟକ୍ତିତା ଗଢ଼ିବା ସାମାଜିକ କରନ୍ତି । ପଦ୍ମମାଳାରେ ତାହା ଅବସ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଉପାଦି ଉଚ୍ଚତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହି ପ୍ରକାଶ ଏବ ଏହପ୍ରକାରେ ବ୍ୟକ୍ତିତା ସମ୍ପର୍କ ଶୁଭ ଦେଖାଇ ଅଛି ।

ପ୍ରକାଶକଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶକେ-ସକ୍ଷେ ପ୍ରସଂସନ୍ନ ହୋଇଅଛି । ମାଣ୍ଡଳୀକ ଜାଣର ସାଥୀ, ପଦ୍ମମାଳାର ଉପକ୍ରମ, ପାଠ ଗଢ଼ରେ ସାମାଜିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଦ୍ମମାଳାର ପ୍ରସାରଣ ସମ୍ପର୍କରେ କଥାବିଶ୍ଳେଷ, ଉପକ୍ରମର ସୁବ୍ୟାପ୍ତରେ ବ୍ୟାପୀତୀ ଏବ

ବ୍ୟବହାରକାରୀମାନଙ୍କର ସମାବେଶ ପ୍ରକାର ବିଷୟ-ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶର ଆଧାରରୁ ଅଭିଜ୍ଞ ଏବ କୌଣସି ଦେଖାଇ ଅଛି ଏହା ପ୍ରକାଶକ ଉପାଦି ସାଧାରଣ କରାଯାଏ । ପ୍ରକାଶକ ସ୍ୱପ୍ନ ଗଢ଼ନାରେ ପ୍ରମାଣ କରୁଥିବାରୁ ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଢ଼ନାରେ ଅବସ୍ଥା କରୁଥିବାରୁ ଗଢ଼ନା ଶାସ୍ତ୍ରମାନରେ ସମ୍ପର୍କ ଅଭିଜ୍ଞ ଲଭି କର ଅଛି ଏବ ସେହି ଅଭିଜ୍ଞ ନକ ରଚିତ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶକ କରଣ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ୱାସନୀୟରେ ଉପକାରୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ।

ଗୁଣର କଥା କହି ଦୋଷର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରକାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଏମନ୍ତ ଦୋଷ ଅଛି ଯାହା ସେଥିର ଉଚ୍ଚତର ବିଷେ-ଷ ବିଷୟୀ ହୋଇଅଛି । ସର୍ବାଦୈ ଉପକ୍ରମ-ଦୋଷ—ଏକୋଷ ଏପ୍ରକାର ଏବ ପ୍ରକାରେ ଏକେ ପକ୍ଷକ ଯେ ସେହି ସେହି ଅଂଶର ଉପାଦି ଓଡ଼ିଆ ନ କହି ଅଧିକ୍ଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିତା ଦୋଷଯାଉ ଯାଏ ।

୧ ମଧ୍ୟ ଉପକ୍ରମଦୋଷ : ଏକୋଷ ପ୍ରସ୍ତୁତର ଅଧିକାଂଶ ପରିଚ୍ଛେଦରେ ଶୁଭ । ସର୍ବୋପର ନାୟକ ନାୟିକାର ପ୍ରକାଶକ ଏବ ଅନୁଗମ ସମ୍ପର୍କର ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରକାଶକର ସ୍ୱରୂପର ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ଅଂଶରେ ସମ୍ପର୍କରତା ଏବ ପ୍ରକାଶକର ବ୍ୟକ୍ତିତାକୁ ସଦୃଶତା କରି ଯେଉଁ ଯାହା ମନକୁ ଅଧିକ୍ଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶକ ସେହି ଲକ୍ଷଣକ କରି ଅଛି । ଏବ ଏକପ୍ରକାରେ ଅବସ୍ଥା ଏବ ପ୍ରକାଶକର କଥାମଧ୍ୟ ଉପର ଦେଖାଯାଏ । ପରନ୍ତୁ ଏହି ଅଂଶମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶକ ଯେଉଁ ଉଚ୍ଚତା ଦେଖାଇବାପାଇଁ ଏ ହୋ-ଅଛି ତାହା ସର୍ବଜନପ୍ରସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶକ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶକ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟୀ । ଅଧିକାଂଶ ଉପା-କରଣସକ୍ଷେ ମଧ୍ୟକ୍ରମର ଉଚ୍ଚତରୂପାଦିର ଅନୁମାନଙ୍କର ଏପ୍ରମ ହେତେବୁର ସମ୍ପର୍କ ଦେଖିଅଛି ତାହା ନୂର୍ଦ୍ଦିମାନ ଯାତରେ ଅବସ୍ୟ ଜାଣିଯାଏ ।

ପଦ୍ମମାଳା ଅନୁମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକ-ରୁପ ନ ଦେଲେ ସୁଧା ଅନେମାନେ ଏହାକୁ ଲାଭି ଉଚ୍ଚତରୁ ପ୍ରକାଶ ଅନୁପ୍ରକାଶକରୁ ପ୍ରକାଶ କରଣକୁ ଉଚ୍ଚତ ହେବୁ ନାହିଁ । ଅନେମାନେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ହେବୁ ତାହା ପ୍ରକାଶକରୁ ଦୂରୋପାଦି କରିବା

କେତେକରେ କହି ନାହିଁ ; ଦେବନ ବ୍ୟୟରେ ତାହାକୁ ସର୍ବର ବସ୍ତୁ ଦେବାର ଅନୁମାନଙ୍କର ଏକୋଷ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ବୋଲିବାର ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ପ୍ରକାଶକର ପରି ଭୂତବ୍ୟୟକରୁ ସର୍ବଜନସାମାଜିକରୁ ବିନ ଅପେକ୍ଷା ଉଚ୍ଚତରୁ ବସ୍ତୁରୁ ପ୍ରକା ଦେଖି ଅନେମାନେ ସହପ୍ରକାଶ ପ୍ରତି ଘୋରେଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କେତେକରେ କହି ନାହିଁ ; ଦେବନ ବ୍ୟୟରେ ତାହାକୁ ସର୍ବର ବସ୍ତୁ ଦେବାର ଅନୁମାନଙ୍କର ଏକୋଷ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ବୋଲିବାର ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ପ୍ରକାଶକର ପରି ଭୂତବ୍ୟୟକରୁ ସର୍ବଜନସାମାଜିକରୁ ବିନ ଅପେକ୍ଷା ଉଚ୍ଚତରୁ ବସ୍ତୁରୁ ପ୍ରକା ଦେଖି ଅନେମାନେ ସହପ୍ରକାଶ ପ୍ରତି ଘୋରେଅଛି ।

ଏଠା ଗାଢ଼ସ୍ୱଳ୍ପ ଅବସ୍ଥାକୁ ଗ୍ରାହ୍ୟେତୁ ବଳ ଦେବ । କଲେକ ସହତ ଉପକ୍ରମ ସ୍ୱ ସ୍ୱପ୍ନଦେବ ଦୋଷ । ଉପକ୍ରମୋପକ୍ରମ ଅନାଦେଶୀ ଗତ ଉପକ୍ରମ ବଳ ଦୋ-ଅଛି ଓ ଅନାଦେଶୀ ସ୍ୱଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ବଳ ଦେବ ।

ଅଂଶକୁ ନାଲ୍ୟାପନରେ ବାହୁ ନାୟକପ୍ରସାଦ ମିତ୍ର "ଅନୁମାନଙ୍କର ଉପକ୍ରମ" ଦେଖିବେ ବସ୍ତୁରୁ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ । ଅପ୍ରକାଶ ବ୍ୟକ୍ତିତାମାନଙ୍କର ଗ୍ରାହ୍ୟକାର ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିତାମାନ କର ରହନ୍ତେ ।

ଉଚ୍ଚତରୁ ବାହୁରେ ଏଠା ବ୍ୟକ୍ତିତା ପ୍ରକାଶକର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମରୁ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସର୍ବୋପର ସେମାନଙ୍କ ଅଧା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଏଠ ମନକରାର ଗ୍ରାହ୍ୟକାରରେ ଗୋଟିଏ ବାହୁର ବ୍ୟକ୍ତିତା ଏଠା ଦେଖାଯାଉ ପ୍ରକାଶକ କରୁଅଛି ।

ଅନାଦେଶୀ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିତାକୁ ପ୍ରକାଶକରୁ ଦେଖି ନାହିଁ । କିମ୍ପେସରେ ପ୍ରକାଶକର ବର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇ ପ୍ରକାଶକ ଉପକ୍ରମର ବଳ ଦେବ । କିମ୍ପେସ ସେ ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ୍ଷ୍ଟ ସ୍ୱଳ୍ପ ହେବୁ ପ୍ରକାଶକ ଅଧା ଅପ୍ରକାଶକରୁ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ । ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିତାଙ୍କର ଅଧିକ୍ଷ୍ଟ ହେଲେ ଗ୍ରାହ୍ୟକାର ଦେଖି ନାହିଁ । ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେଖା ଗାଢ଼ ବାହୁରେ କରଣ ସର୍ବାକ୍ଷେ ଦେଖାଯାଉ ସର୍ବର ଉପକ୍ରମରୁ ପ୍ରକାଶକର ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିତାଙ୍କର ବଳ ଦେବ । ଏକୋଷ ସର୍ବଜନ ସର୍ବଜନ ସର୍ବଜନ ହେବୁ ହେବୁ ।

କାଳିକା-ଗଳ୍ପ ।

କଳିକା ଉପକ୍ରମ ବାହୁ ଉପକ୍ରମରୁ ଏବୁ ସର୍ବର ମନକରାର ବାହୁରେ କିମ୍ପେସ ଦେଲେ ଓ ସର୍ବର ପ୍ରକାଶକରୁ ପ୍ରକାଶ ବାହୁ ଉପକ୍ରମରୁ ମନକରାର ବାହୁରେ କିମ୍ପେସ ଦେଲେ କିମ୍ପେସ ଦେଲେ କିମ୍ପେସ ଦେଲେ କିମ୍ପେସ ଦେଲେ ।

ଉପକ୍ରମ ପ୍ରଥମ ଦୋଷକାରରେ ବାହୁ ଉପକ୍ରମରୁ ପ୍ରକାଶକରୁ ଦେଖି ନାହିଁ । କିମ୍ପେସରେ ପ୍ରକାଶକର ବର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇ ପ୍ରକାଶକ ଉପକ୍ରମର ବଳ ଦେବ । କିମ୍ପେସ ସେ ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ୍ଷ୍ଟ ସ୍ୱଳ୍ପ ହେବୁ ପ୍ରକାଶକ ଅଧା ଅପ୍ରକାଶକରୁ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ । ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିତାଙ୍କର ଅଧିକ୍ଷ୍ଟ ହେଲେ ଗ୍ରାହ୍ୟକାର ଦେଖି ନାହିଁ । ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେଖା ଗାଢ଼ ବାହୁରେ କରଣ ସର୍ବାକ୍ଷେ ଦେଖାଯାଉ ସର୍ବର ଉପକ୍ରମରୁ ପ୍ରକାଶକର ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିତାଙ୍କର ବଳ ଦେବ । ଏକୋଷ ସର୍ବଜନ ସର୍ବଜନ ହେବୁ ହେବୁ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦିକ

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୪ ଗ
୧୯୧୯ ଖ୍ରୀ

ଓ ୧୧ ୧୯୧୯ ମାସରେ ମୁଦ୍ରିତ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ମୁଦ୍ରିତ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ମୁଦ୍ରିତ ହେବ ।

ପ୍ରେମ ଦାସଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା
ପଞ୍ଚାଦଶମସ୍କ ୫ ୨୯

ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ସେ କିମ୍ପା-
ମର ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ଶାନ୍ତି ଦେବା ଏକ
ଅପରାଧ ଏଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରକସେବା
ନିବାରଣର ଉଚିତ ଦେଖା କରିବା ନିମନ୍ତେ
ଅମ୍ଭେମାନେ କଷ୍ଟକରତାରେ ଅନୁରୋଧ କରୁ-
ଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ସେ କିମ୍ପା-
ମର ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ଶାନ୍ତି ଦେବା ଏକ
ଅପରାଧ ଏଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରକସେବା
ନିବାରଣର ଉଚିତ ଦେଖା କରିବା ନିମନ୍ତେ
ଅମ୍ଭେମାନେ କଷ୍ଟକରତାରେ ଅନୁରୋଧ କରୁ-
ଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ସେ କିମ୍ପା-
ମର ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ଶାନ୍ତି ଦେବା ଏକ
ଅପରାଧ ଏଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରକସେବା
ନିବାରଣର ଉଚିତ ଦେଖା କରିବା ନିମନ୍ତେ
ଅମ୍ଭେମାନେ କଷ୍ଟକରତାରେ ଅନୁରୋଧ କରୁ-
ଅଛୁ ।

ଗଞ୍ଜାମ ପ୍ରଦେଶରେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସାମାଜ୍ୟ
ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଷପୁର ମାତ୍ର ଚିତ୍ତାବ ଚଳୁ ଉପକାର
ହୋଇ ନାହିଁ । ଆଦ୍ୟଦିବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣପାୟ
ରୁଚି ଅଛି । ଉପକାରଣ ଓ ଗୋପାଳପୁର ନାମ-
ମାନଙ୍କରେ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିଥିବା କୁଲିକ ସୁଖ୍ୟା
ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଜଣା ପଡ଼ିଅଛି ତାହା ଓ ଉଚ୍ଚତମ
ଉପକାର ଦେବାରୁ ସେମାନେ କର୍ମ ଶକ୍ତି
ସମାପନେ । ତାହାଦ୍ୱାରା ଗୁଡ଼ା ରୁପ ଓ
ପୁଷ୍କରିଣୀ ଶୋଭାଦର୍ଶୀ ଦାର୍ଯ୍ୟସଦାଶେ ପୁଣି
ଦସଦତାର ଟଙ୍କା ସହକାର ମଞ୍ଜୁର କର
ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନମତର ମାନେକର ବାବୁ ଦେଲେକୃଷ୍ଣ
ଦାସ ଅଗାମୀ ବୃଦ୍ଧବାର ଦେଠାରୁ ଯାହା
କରିବେ ତାହାକୁ ସମ୍ମାନ ସହଜ ବଦାୟ ଦେବା
କାରଣ ଗତ ବୃତ୍ତର ସମ୍ଭାଷମୟରେ ବାବୁ
ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ବୋଟିରେ ଓ ତାହାଙ୍କ
ଅହୀନ ମତେ ଅନେକ ଦେଖାୟ ଉଦ୍‌ଲେକ
ଏକଦିନ ହୋଇଥିଲେ ଏକ ଜାଣା ଅମୋଦ-
ପ୍ରମୋଦରେ ଦୁଇଦିନ ଅଭିବାହିତ ଦେଲେ ।
ଏହି ଶୁଭ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେମାନେ
ମହତାତ୍ମକ ଅଭ୍ୟାସ ଦେଉଅଛୁ ଏକ ବୃତ୍ତ୍ୟା
କରୁ ଦେଲେକୃଷ୍ଣ ବାବୁ ଏହି ପଦ ପାଇବାରେ
ସେମନ୍ତ ଏଠାଲେକଙ୍କ ସହାନୁଭୂତିର ପାଟି
ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମନ୍ତ ଉଦ୍‌ଲେକ ଦୁଃଖରୁ
ଏଥିର ଗୁରୁ ସମ୍ମାନ ସହଜ ନିଦାକ କର
ସହସାଧାରଣଙ୍କର ଅପା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ ।

ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ସେ କିମ୍ପା-
ମର ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ଶାନ୍ତି ଦେବା ଏକ
ଅପରାଧ ଏଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରକସେବା
ନିବାରଣର ଉଚିତ ଦେଖା କରିବା ନିମନ୍ତେ
ଅମ୍ଭେମାନେ କଷ୍ଟକରତାରେ ଅନୁରୋଧ କରୁ-
ଅଛୁ ।

ଏ ପ୍ରଦେଶର ଗଞ୍ଜାମ ରାଜ୍ୟମାନେ
ସରକାରୀ ନିୟମର ଅନୁସରଣ କର ଅପରାଧ
ଏଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରକ ସେବାର ଅଧିକ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଉଚ୍ଚ
ସରକାରୀ ନିୟମ ପର୍ଲ୍ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ସରକାର

ଦଲପତିଏ ଲକ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚିତ ସାମାଜ୍ୟ
ଉଦ୍‌ଲେକଙ୍କୁ ନିକଟକୁ କହିଲେମଣି ଧେର
ପାଇବା ପାଇଁ ପକ୍ଷ ଲେଖିବାର ଶୁଣାଯାଉଅଛି

ଏକ ଶୋରୁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବାକୁ ଖାସ ଦେଖି-
ଲେବେ ବଡ଼ ଅନୁରୋଧ ଅଛନ୍ତି । ଗର ମା + ସତ୍ତ୍ୱେ
ମତେକର ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା
ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଅଛି । କଥାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବାସି
ଲଗାଅଛି । ଏ ଶ୍ରମର ଅନୁରୋଧ ଦୁଇ କୋଟି
ବର୍ଷପୂର୍ବେ ପରମ୍ପରା ମନେକରୁ ଅନୁ-
ସ୍ତେଷ କରାଅଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ପାଦ ପାଇଁ ଯେ ଉତ୍କଳର
ରା ୩୦ ଲକ୍ଷ ହର ଯେଠା ଗୁଣା ମୋଟାଲର
ସଦସ୍ତା ଅବଦାନ ଦେଠା ଅପଣାର ମୁକୋର୍ୟ
ଦେବାଳୀ ଦାକୁ ଉପକୋଷର ଘୋଷଣା ପଦ-
ମର୍ଣ୍ଣରେ ଗୋଟିଏ ସହ ଉପସ୍ଥଳେ । ଉପସ୍ଥିତ
ଅବଦାନର ପ୍ରକାର କରକା ସଜର
ଉଦେଶ୍ୟ ଶୁଭ । ସତ୍ତ୍ୱେ ଧର୍ମ୍ୟ ଦେଲ ଯେ
ଉପସ୍ଥିତ ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣର ଗବଦୋଷରେ
ସତେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ନ ହେବାକୁ ସରକାରରୁ ଦୁଇ
ହଜାର ୫୦ ଲକ୍ଷ ଯେପରି ଉପକୋଷରୁ
୫ ୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଉତ୍କଳରୁ ଗଣ-
ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗଣର ଗୋଟିଏ ସହକ ୫ ୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଦାୟତ୍ୱେ ଘୋଷଣା ଏକଦାର ବଦାଶିଷ୍ଟ
ବଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ ଏକ ଅବଶିଷ୍ଟ ୫ ୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ଅନୁ କାମ ଏକ ଉପାଦାନ
ପଦରେ ଶର୍ତ୍ତ ଦେବ । ଏପରି ସୁଜା ସ୍ୱୟଂ
୫ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦର ନିଜଗତରେ
ଏକଦୁଇପ୍ରସ୍ତୁତଶୀ ଶୋକାଲକେ ବର୍ଣ୍ଣମାନର
ବର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ବସନ୍ତା ଦେବାଳୀ ସେଠା
ସଜାକୁ ଏପ୍ରକାର ଶ୍ରଦ୍ଧାଧର୍ମରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ
ସୁଦାକୁ ଅନୁମୋଦେ ବଡ଼ ଅନୁରୋଧ ଦେଲୁ ।
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ ସରକାର ଦୋଳ ବାସିଧାର୍ମ
ବରଦାଦାର ପ୍ରକାର ରଖା କରବେ ଏକ
ଅପର ଗବଦୋଷରୁ ଉତ୍କଳ ଉପାଦାନ
ଦେଖାଇବେ । ଏ ସତ୍ତ୍ୱେ ସମ୍ପାଦକ ଦାକୁ ଉତ୍କ-
ଳର ଦାସ ଦୋଳଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ
ସେ ଏପ୍ରମୟରେ ସରକାର ଆଦେଶରୁମାନେ
ବାର୍ଦ୍ଧନାବନ୍ତ କରାଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳରୁ ଗୋଟାବମୋଗେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ
ତା ୧୧ ଉତ୍କଳ ମନ୍ତ୍ର ପତ୍ର ୧୮୮୯ ପୃଷ୍ଠା
ସରକାର ତେଣୁ ସମ୍ପାଦକ ସ୍ୱୟଂ ପାଦେବ
ଉତ୍କଳରୁ ଅବଦାନ ଗଣର ନିଜା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଏକ ଉତ୍କଳର ଧର୍ମ ମୋଗେ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉପସ୍ଥିତ
ଉତ୍କଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ ମାତ୍ରାସ ମାତ୍ର

ସେବା ଏକ ଉଦ୍ଧାର ଲେକକ ଦରଦୁଆ ରୁକ୍ତି
ଦେଲୁ ଅଛି । ସର ଲେକକ ଲେକକରୁ,
ଦେଲୁ ମେଲକର ଦାଦୋମାନେ ଏକ ଉଦ୍ଧାର-
କରଣ ସର୍ପଥକ ଭବନ୍ତେ ସରକାର ଗୋଟି
ସାଦେବ ଉଦ୍ଧାର ଦେଲେ ସେ ଉତ୍କଳରୁ
ଗବର୍ଣ୍ଣମୋଗ ଦେଲେବ ଉଦ୍ଧାର ଏପ୍ରକ
ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରକାରର ବରୁଅଛନ୍ତି ଏକ ବର୍ଣ୍ଣମାନ
ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଧର୍ମ୍ୟ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମୋଗ
ଅପଣା ଉଦ୍ଧାର ଦେବ । ଉଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଧାର
୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ସଦ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସମୟ
ଏକ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଏପ୍ର ଉପକୋଷେ ମତ ଦେ-
ବାକୁ ଉଦ୍ଧାର ଧର୍ମ୍ୟ ଦେଲୁ ଉଦ୍ଧାରବର୍ଣ୍ଣ ପଦରେ
ଏ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରଦ୍ଧାଧର୍ମ୍ୟ ଅଛି । ଘୋଷଣା
ଯୋଗେ ମୋଟାଲର ନିଜା ପ୍ରାକରେ ମଦର
ପ୍ରୋକ ପ୍ରକାରର ଦେବାର ଉଦ୍ଧାର ଏଦେ-
ଦେଲେ ପାଇଁ ଦାୟତ୍ୱେ ସରକାର ସାଦା
ଦେଲ ସରକାର ଅଛି ଉଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଧାର ଏକ
ମତ କରୁ ପଦରେ ଉଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଧାର ଦେବ ।
ଉଦ୍ଧାର ଅନୁମୋଦେ ଅପା କରୁ ୫ ଏକ
ସୁଦ୍ଧାରରେ ମଦର ବରୁ ପ୍ରକାର ଦେଲ
ଦେଲେ ବଳ ଦଳ ଦେବ ଦାୟତ୍ୱ
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମଦ ଅପେକ୍ଷା ମଦକୋଷ
ଲେକକ ଦରଦୁଆ ଅଧିକ ଅନୁମୋଗେ ରୁକ୍ତି
ଦେବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।

ଗର ସରକାର ଉପକୋଷପ୍ରଦେଶର ଦଳ
ପ୍ରକାର ସରକାର ଉପକୋଷ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରଦାନର ଅନୁରୋଧ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରଣ
ସୁଲେ ।

ପ୍ରଦାନର ଦଳର କେଣ ଦୁଇକଣ ବ୍ୟକ୍ତ
ସମସ୍ତେ ଅପାଦପ୍ରଶ୍ନ ନାଲକ । ଅନୁରୋଧଧର୍ମ୍ୟ
ମତ ଦୋଳ ନ ସୁଭ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରଦେବ ଦୁଇ
ଅଧ ଅନୁରୋଧ ଏକ ଉପକୋଷର ଦାୟତ୍ୱ
ଦେବାରୁ ବଡ଼ ବରୁ ଉଦ୍ଧାର ଅନୁରୋଧ
ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ପ୍ରାୟ ଦାୟତ୍ୱମାନେ ରୁକ୍ତି ଦୋଳ
ସୁଲେ । ଘୋଷଣା ଉଦ୍ଧାରର ଲେକକ
ଦେଲୁ ନାହିଁ । ଦୋଷରୁ ସାଧାରଣ ଏ
ଦର୍ଶନରେ ସଦାନୁରୋଧ ନାହିଁ ।

ଦାୟତ୍ୱମାନେ ପ୍ରଦାନର ଅନୁରୋଧଧର୍ମ୍ୟରେ
ସୋଗପ୍ରଦାନ କରବେ ଏଦା ଦେଲେବ
ଦାୟତ୍ୱମାନେ ଦାୟତ୍ୱମାନେ ଅନୁରୋଧ-
ମାନେ ଠରେ ଉଦ୍ଧାର କ ? ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ
ନକର ଦାୟତ୍ୱ ଦେବା ଅପରିଚିତ ପ୍ରକାର

ପ୍ରଦାନରୁ ଉଦ୍ଧାର ନାହିଁର ଅନୁରୋଧ
ସେମାନଙ୍କ ପଦରେ ଦେଲେବ ପ୍ରକାର
ଦୋଷରୁ ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରୋକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସେ ପାଠ
ଉଦ୍ଧାର ଅପା ଅନୁରୋଧରେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦୋଷରୁ ସେ ଉଦ୍ଧାର । ଦୁର୍ଘାନ୍ତସରୁ
ପ୍ରଦାନର ଦୁର୍ଘାନ୍ତର ବରକମୋଗ ଓ
ମୋଟାଲର ଦୁର୍ଘାନ୍ତର ଉଦ୍ଧାରରେ ଯେ-
ଦେଲେ ଦାୟତ୍ୱମାନେ ମୋଟାଲର
ଦେଲେବ ଅନୁମୋଦେ ମାନେ କରୁଅଛି
ସେମାନଙ୍କର ଅନୁରୋଧମାନେ ଦାୟତ୍ୱ
ଆନେ ଦେଲ ଦାୟତ୍ୱମାନେ ଉଦ୍ଧାର
ଦାୟତ୍ୱ ଦୁର୍ଘାନ୍ତର ଦର୍ଶନ ଅନୁମୋଦେ
ପ୍ରାପଣା କରୁଅଛି ସେ ଏପ୍ରକାର ଦର୍ଶନ
ଅନୁରୋଧକର ଅନୁରୋଧ ଦେଲି ନ ଦେଲି ।

ଉଦ୍ଧାରକରୁ ପ୍ରକାର ପଲ ।
ଅଧିକ ଦେଲେ ୫, ୧, ୩, ଏକ ଏକ
ଦୁଇ ପଦ୍ୟର ପଲ ଦାୟତ୍ୱ ଅଛି ।

୫, ୧, — ମୋଟାଲ ୫ ୨୨୭ ଟଙ୍କା ପାସ
ସମୟରେ ଏକ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ପଦ୍ୟର ପଦ-
କୋଷରେ ଉଦ୍ଧାର ଦୋଳଅନୁରୋଧ ଏକ ଉଦ୍ଧାର
ଦାୟତ୍ୱ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଧାର ଦେଲେବ ଉଦ୍ଧାର
ଉଦ୍ଧାର ମଧ୍ୟରୁ ୫ ଟଙ୍କା ଅନୁରୋଧ ଉଦ୍ଧାର
ଦୋଳଅନୁରୋଧ ଏକ ଉଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଧାରରେ ୫ ୧୨୦
ଟଙ୍କା ଏକ ଅନୁରୋଧ ୫ ୧୨୦ ଟଙ୍କା ଦାୟତ୍ୱ
ଦାୟତ୍ୱ ଅଛି । ଏଠା ଦେଲେବ ଦେଲେବ
୫ ୧୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଧାର ଦୋଳଅନୁରୋଧ
ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇକଣ ପାସ ଓ ଦୁଇକଣ ଅନୁରୋଧ
ସଦ୍ଧାରରେ ଉଦ୍ଧାର ଦୋଳଅନୁରୋଧ । ଗୋଟି
ପଲ ଦୁଇକୋଷରେ ଉଦ୍ଧାର ପଲ ସେମାନେ
ଗବଦୋଷର ଦୁଇକୋଷରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଦୋଳ
ଅଧ ଅର୍ଥାତ୍ ମତ ଦୋଳ ନାହିଁ ବରୁ ଦେଲ
ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦୋଳର ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ
ପଲ ନାହିଁ ଏକ ଏହି ଅନୁରୋଧ ଏକଦର୍
ପଲ ଗବଦୋଷରୁ ଉଦ୍ଧାର ଦୋଳଦାୟତ୍ୱ ଦେବ ।

୫, ଏକ, — ଏ ପ୍ରକାରରେ ଗବଦୋଷ
ପ୍ରକାର ୫ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଉଦ୍ଧାର ଦୋଳଅନୁରୋଧ
ଏକ ଉଦ୍ଧାର ମଧ୍ୟରେ ଦେଲେବ ଦେଲେବ
ଦେଲେବ ଏକକଣ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ
ଦରୁଅଛି । ଏକଦର୍ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୫ ୧୦୦
ଏକ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଶ୍ରେଣୀରେ ୫ ୧୨୦ ଟଙ୍କା ସଦ୍ଧାର
୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଉଦ୍ଧାର ଦୋଳଅନୁରୋଧ ଏକ

ଭୂମିମଧ୍ୟରେ ଲେଖିବା କଲେକର ଉଲ୍ଲ-
ସ୍ତର ଉତ୍ତମମନ୍ତ୍ରର ନାମ ଅଛି ଯଥା :—

- ପ୍ରଥମପତ୍ରିକା ।
- ଶ୍ରୀମତଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପ୍ର
- ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ
- ପୁରୀନର ଦାସ
- ୨ୟ ପତ୍ରିକା ।
- ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା

ଏଠା କଲେକର ଏହି ଜି ୪ ଖ ଶ୍ରୀ
ପତ୍ରିକା କଲେକର ସମସ୍ତେ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ହୋ-
ଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତାପାଳରେ ପ୍ରଥମ
ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ପ୍ରଥମ ଓ ୨ୟ ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପ୍ର
ପ୍ରାକ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଭଲକରା କର୍ମକର୍ମଦାସର
ଅଧୀନ ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀମତ ଯୋଗ୍ୟତା ବାଲକାରେ
ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦେବା ଏବଂ ପ୍ରଥମପତ୍ରିକାର
ଜି ୧୩ ଶ ମଧ୍ୟରେ ଜି ୩ ଶ ଦେବା
କେବଳକର କଲେକର ଶ୍ରୀମତ୍ୟ ବୌଦ୍ଧକର
କର୍ମକୁ କୁରୁଇ । ଅନୁମତରେ ଅନାକରୁ ଓ
ଓଡ଼ିଶାର ଏହୁପରି ସୁଗ୍ରାମ ଅନେକ ସମୟରେ
ଗଢ଼ିବ । ଫଳତଃ ଏକର୍ଷଣ, ଏକ ପତ୍ରିକାର ଫଳ
କଳ ପ୍ରଶଂସନାୟ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ
ଅନୁମତେ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ବାବୁର
କରୁଅଛି ।

ମୋକଦମାମାନ ।

ଅନୁବଦ୍ଧକାର ପତ୍ରିକା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ମୋ-
କଦମା ଏ ଦେଷକୁ ଦାସପୁସ୍ତକରେ ବାଜ
ରଖିଅଛନ୍ତି । ମୋକଦମା କରୁ କଲେ ଭୂଲ୍ୟାପ-
ତ୍ରିକା ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ଅଧୀନ ନାହିଁ । କେତେ ଦେଶୀୟ
ଦେଶୀୟମାନେ ପ୍ରଥମ ପତ୍ରିକାରୁ ଏବଂ ଉତ୍ତମ-
ମନ୍ତ୍ରର ନାମ କଲେ ପାଇଲୁ । କେତେ ଦେଶ
ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନେ କିଛି ବୋଲି ପାଇଲୁ
ସେମାନେ ତ କହୁକେ କାହିଁ ବାହାର ସେମାନ-
ଙ୍କର ଚିତ୍ତରେ ଲାଭ ଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତମମନ୍ତ୍ର
କରା ପ୍ରକାର କର ନାହାନ୍ତି କାରଣ ମୋକଦମା
ମଦପର ଗୋଟିଏ ଅପୂର୍ବ ପତ୍ରିକା ଓ ସରକାର
ଲେକକ କୁରୁକାରୁ ଅପୂର୍ବ ପତ୍ରିକା ଅଧିକ
ସୁଧ ପାନ୍ତି । ସମାଜର ପ୍ରଥମ ପତ୍ରିକାର ମୁକତ
ହେଲେ ମୋକଦମା କଲ ହେବ ଏବଂ କଲେ
ସମାଜ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ଶୀଘ୍ର ଦେଖି ପାଇବେ ।
ଦର୍ଶନୀକ ଅଦାଲତରୁ ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚା ଓ

କଲମରେ ଲେଖେ ସାଦା ପାଇଅଛନ୍ତି ନାମା
କାମ ତତ୍ତା ଅତି ବର୍ଣ୍ଣର ମୁଦର ।
ଉତ୍ତମମନ୍ତ୍ରର ମନ୍ତ୍ରଦାସ ଶ୍ରୀମତ ଭୂଲ୍ୟା-
ପତ୍ରିକାରେ ଯେଉଁ ଅନୁବଦ୍ଧକର କଲେ ସେଉଁ
ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପ ପ୍ରାକର ଲେକମାନେ ପାଇବେ
ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରକେଷରେ ମୋକଦମାର ବାଲ
ଅଧିକ ଏବଂ କେତେ ସରମାଳ ଏହା ଏହି
ଦେଖି ନମି ପାଇଅଛି । ଏ ଦେଶ ଉତ୍ତମ
ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକାରୁ ଅଧିକମା
ଏଣୁ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ଦାସମାୟ ସଦାଯୋଗ୍ୟ ଲେକକ
ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ମୁକ୍ତକର ଦଳ
କମାଗର କରୁଅଛି । ଲେକକ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ଦେଖି
ଶ୍ରୀ ମୋକଦମାର ଖର୍ଚ୍ଚା କମାଗର ଦୁର୍ବି
କରୁଅଛନ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତିମାନେ ଦୋଇଅଛି ସମସ୍ତ
ଖୋଲ ଦୋଇଅଛି ଯେ ଯେମନ୍ତ ମୁକ୍ତ ଦେବ
କେମନ୍ତ ମନୋଦାସ କର ପାଇବ । କେବଳ
କରବ କାରବାର ଓ ସାହାର ମଧ୍ୟ ଦେବାର
ସମା ନାହିଁ ସେ ଅତି ଅଧି ପାଉବ ନାହିଁ ।
ଦୁଷ୍ଟ ଦଳ ଓ ସିଦ୍ଧ ପାଳକ ସଜାକ ଧର୍ମ
କେ ଦର୍ଶନୀକ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶାଳିତାମ ଚାହା
ଦାସ ଗୋଟିଏ ଦଳ କଲେକୁ ଅପୂର୍ବ ଦେବା
ଓ ଉତ୍ତମକୁ ଦୁର୍ବ କରବା ଦୋଇଅଛି ।
କାସ୍ତରରେ ଅନେକ ଖରବ ଲେକ ଖର୍ଚ୍ଚା
କଲରେ ନାନା ଅଦାଲତରୁ ସହ କରୁଅଛନ୍ତି
କଥାର ଅଦାଲତକୁ ଧାର ନାହାନ୍ତି । ସଦାଯୋଗୀ
ଅନୁବଦ୍ଧକାରମାନେ ପୁରୀରେ ପଞ୍ଚାଏଣ
ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରକଳ ଲେଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରପ୍ତ ହେବ
ବୋଲି କହୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ପ୍ରଥା ବହୁତ
କଲୁ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା । ସେ ପୁରୁଣା ଶରରେ
ଅଧି ଲେକକର ମଳ ମାକବ କାହିଁ । ସର୍ତ୍ତରେ
ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚା ଏବଂ କଷ୍ଟରେ ଲେକେ ସୁବର୍ଣ୍ଣର
ପାଇ ପାଇବେ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ଏପରି ବେତ୍ରପ୍ରା
କରବା କରବ । ଅଦାଲତଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଲବ
ଦେଇଅଛି । ସରକାର ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଦେଲ
ମୋକଦମା ଖର୍ଚ୍ଚା ଗଣା କଲେ ଅନେକ ପ୍ରକାର
ହେବ । କେତେ ପ୍ରକାର କ୍ଷୟ ଲେକକ ଦାସ
ରେ କରୁଅଛି । ଲେକେ ଯେବେ ମଧ୍ୟମମାନ
ଶ୍ରୀ ଦେବେ ଏବଂ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ମୁକ୍ତକମାନେ
ସମା ଲବ ସଦାଯେ ଅନର୍ଥକ ମୋକଦମା
ବଦାଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ଦେଖା ନ କର ମଉଦାଲମାନଙ୍କୁ
ସୁଅବର୍ଣ୍ଣ ଦେବେ କେବେ ମାମଲର ଅଳ୍ପ-
କାରଣା ଅନେକ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପା ଦେବ ।

ବାଲକସମ୍ପା ।
ନାମାକ ଅପବା ଅପରଣେ ବସୁ
ବାଲକମାନ ଅପବା ଅପରଣେ କଲାନୁ
ମଳ ନେ ଅଲ୍ଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ସୁଧର୍ମ ଦାସ କର
କର୍ମୀ ଦେବର ଅଳ ବାଲ ଅନେକ ଦେଖି-
କରେ ଅପଅପ୍ତ ଏବଂ ବାଲକମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ
ଧର୍ମ ଓ ମାଲକିତା ଓ ଦେବା ଏଥିର ପ୍ରଧାନ
କାରଣ ଅଛି । ଅଲ୍ଲ୍ୟାପତ୍ରିକାରେ ଯେବେ
ପିଲର ଦେଖିଅଛି ସଦାଦେଖି ଶ୍ରୀ ଦାସ
କରନ୍ତେ ବାହା ଦେଲେ ପିଲମାନଙ୍କ ଧର୍ମ ଦାସ
କଲବାପରରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ଅଧିକ
ଥାନ୍ତା । ମଧ୍ୟପିଲ କରବା ଦେବା ଦେଲ
ପାଇଲେ ଅଲ୍ଲ୍ୟାପତ୍ରିକାରେ ସଲ୍ଲ୍ୟା ଆଦ
ବାହାର କରବ ବା ଧର୍ମ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ
ଅପା ଦୁର୍ବି ରଖନ୍ତି କାହିଁ । ଏହାର ଅ-
ପ୍ରାରେ ବାଲକଟି ନାନାଦ ପ୍ରଲେକକରେ ପତ
ଧର୍ମ ଧାର କରବା କରବ କୁରୁଇ । ବ୍ୟସ୍ତୀ
ଲେକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଧର୍ମ-ଲମା କରବା
ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଧର୍ମଦାସମାନଙ୍କର ସଦାଯୋଗ୍ୟ ଅଛି ।
ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକାରେ ଏଣିକି ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଧର୍ମ କରବା
କଳ କଠିକ ଦୋଇଅଛି ସରମା ଅଗେ
ମାଦା ଶ୍ରୀ ନ ଥୁଲ ବାହା ଏବେ ଶ୍ରୀକା
ଦେଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ପାଦାମାନେ ପଠକାବଦ୍ଧରେ
ଅପରଣେକଦେଶ ପିଲମାନଙ୍କୁ କରବ କରେ
ତୁଳକ କରୁଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁବଦ୍ଧକରେ
ମାଲକରେ ଏହୁପରି ଏକଦାଲକରୁ ଭୂଲ୍ୟା
ଗୋଲମାଳ କାବ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ କରମାନ
ଭୂଲ୍ୟା ପତ୍ରିକାମଧ୍ୟରେ ଏହୁପରି ଏକଦା
ଲକିତାକୁ ସେଠା ଦାଲକୋଟରେ ମାମଲ
ଦାଏଇ ଦୋଇଅଛି । ଦାସପ୍ରକାରର ନାମ
ସରକାରରୁ କରବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅଲ୍ଲ୍ୟାପତ୍ରିକା
ଦାସୀ ଅଛି । ଦରଶାପ୍ରକାରର ଦରଶାପ୍ରକାର
ପ୍ରକାରଣ ଏବଂ ଚାହାର ଗ୍ରାମ ସଦ୍ୟ ଶରଣ
କରବର୍ଣ୍ଣା ବ ୧୬ ଶର ବସୁ ନାମାକର ପିଲ
କମୁନା ପିଲକରୁ ବା ୧୮୮୭ ମସିହାରେ
ପ୍ରଦେଶୀୟ ପତ୍ରିକାରେ ଭୂଲ୍ୟାପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟ
କଲେକରର ପତ୍ରିକା କାଲରେ ପ୍ରକେଷମାନେ
ଚାହାକୁ କରବ କର ଦରଶାପ୍ରକାର ମାମଲ
ସରକାର ସଦ୍ୟଦୋଇଅଛି ଲାଲକ ବାଲମଲ ଏବଂ
ଅଲ୍ଲ୍ୟାପତ୍ରିକାରେ ହେଉ ସଳ ଦସମାନାସରେ
କମୁନା ମିଶର ଶିକ୍ଷାରେ ତୁଳକ କରବଅଛି ।
ପରେ ସଦ୍ୟ ଶରଣ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଧର୍ମ ଦାସ କରବାକୁ
ଲେକ ପ୍ରକାର ଶରଣବାକୁ କରଶାପ୍ରକାର

ତାହାକୁ ଘରକୁ ଆଣି ରଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରତି-
 ପକ୍ଷମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କର ସିଲକୁ ସେ ଘରୁ
 ଅନ୍ତର କରୁଥିଲେ । ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀକାଣ୍ଡ
 ଦିନ ସତ୍ୟସଭାରେ ଅଦାଲତରେ ତାଙ୍କର
 ଦାବୀକାରୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ଅଦେଶ
 ହୋଇଥିଲା । ସାତ ଭାଇଙ୍କରେ ସତ୍ୟସଭା
 ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହର ହାଜର ଦେଲ । ଅଧି-
 କେତକଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଏହି ସେ ସତ୍ୟ ସଭାରେ
 ଦାବୀକାରୀ ୧୭ ଓ ଏକ ସେ ଜଣି ଶ୍ରୀ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କପକ୍ଷରେ ଘରକୁ
 ଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର ଘରେ ତାହାପ୍ରତି ଜାଣାପ୍ରକାର
 ଅଭାବରେ ଦେହାକୁ ସେ ଘର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ-
 ବଳ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କର ଦାବୀକାରୀ ଏହି
 ତାହାର ମୁଗ୍ଧ ବାଳ ପକାଇ ଦେଲା ତାହାକୁ
 ଗୋରୁ ମୁଷ ଏକ ଗୋମୟ ଖୁଅଇଥିଲେ
 ଓ ତାହାକୁ ଦାଣ୍ଡି ପକାଇବା ତାହା ଧନକାଳ
 ହୁଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ମାଲକ ତରଣୋଦକ
 ପାଳ କରୁଥିଲେ । ସେପକ୍ଷ ସେ ଅପଣା
 ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରକାଶ କରୁବା ଜାଣି
 ହୁଅଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମଣଘରେ ରହି-
 ବାରି ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ।
 ତେଣେ କରୁଣାପ୍ରକାଶ ସତ୍ୟସଭାକୁ ଅପ-
 ଶାଘରେ ରଖିବାପରେ ଦୌଣ୍ଡି ବାଧା ନ
 ହୁଏ ପ୍ରକାଶ କରୁ ତାହାକୁ ଘରକୁ ଘେନ-
 ଯିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ମୋକଦ୍ଦମା
 ସେପ ଶ୍ରୀକାଣ୍ଡକ କଳ୍ପକ୍ରମକ ହୋଇଥିଲା ।
 ସତ୍ୟ ସଭାକୁ ପରୁରକାରେ ସେ କହୁଲ ସଦ
 ତାହାର ଘର ଓ ମା ଓ ପରକାରର ଅପରାଧର
 କାଳ୍ପିମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦୁଅନ୍ତ କେତେ ସେ
 ତାଙ୍କ ସହର ରହିବାକୁ ଶୀଘ୍ର ଅଛୁ ନ
 ଦେଲେ ସେ ମିତ୍ରକଦତା ମଧ୍ୟରେ ରହିବ
 ସେ ତାହା ଦେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଇପାରିବ ।
 ଜଳମାନେ କହୁଲେ ସେ ସେ ଘରେଆଇ
 ଅପଣା ମାତା ଓ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କହୁଲ-
 ବାକୁ ଦେଖା କରୁ । ଜଳମାନେ ପରୁରକାରେ
 ସେ ଅଭାବକର ଅନୁମତି କରା ସୁଧର୍ଷ ତ୍ୟାଗ-
 କରବା ସମ୍ଭବ କୋ ? ବାଳକ ଭୂତର ଦେଲ
 "ମୁଁ ପ୍ରଭୁ (ଅର୍ଥାତ୍ ସିଶୁକ୍ରୀଷ୍ଣ) ସେପକ୍ଷ
 କରବାକୁ ଅଦେଶ କରୁଥିଲୁ ।" ଜଳମାନେ
 ପରୁରକାରେ ଭୁମ୍ଭେ ବଳ କବେତନାକର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ-
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦୋଇଅଛୁ, ଭୁମ୍ଭେ ପୂଜାପୂଜା ସମସ୍ତେ

ଭୁତ ଭୂତଥିଲେ ? ବାଳକ ଭୂତର ଦେଲ
 "ହଁ ।" ଏହିଭୂତାଧିକାର ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତୋ-
 ଭୁର ପରେ ଜଳମାନେ ବାଳକକୁ ଶୁଣୁ ଦେବା
 ସମୟରେ ଦାଲକୋଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା
 କାଳକ ଆଦେଶ କରୁ ସମ୍ଭୁ ମୁଲକର ରଖି-
 ଅଛୁ । ଜଳମାନଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମୁଲକେ
 ଅତି ପ୍ରଭୁରେ କହୁତ ସ୍ୱକାର ସ୍ୱୟା ଦେଖା
 ଯାଉଅଛି ଏକ ସେମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କରେ
 ବାଳକ କଲେ ସେ ବାଳକକୁ ଶିକାବାନ ଏକ
 ଶାବକକରବା ପରେ ଅଭାବକର ସମ୍ଭୁ
 ଅଧିକାର ଅଛି । ବାଳକ ଧର୍ମ କ୍ୟାଶକଲେ
 ତାହାକୁ ସୁଧର୍ଷଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ତାହା
 ଅବଶ୍ୟକମତେ ଅଭାବକର ସମସ୍ତ କର-
 ପାରକେ ଏକ ଇଂରାଜିକ କର୍ମକୁ ଗୋଟି
 ଏକ ଗୋମୟ ଗାଈଅଭାବକ କରବା ଅତି
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସୁରକାରେ ତାହା ହୁମ୍ଭେମାନଙ୍କର
 ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଅଛି ଏକ ବରୁରକାରେ
 ଇଂରାଜି ଧର୍ମରେ ବରୁର ନ କର ଏକସମ୍ଭୁ
 ହୁମ୍ଭେମାନଙ୍କର ବରୁର କରବା ଭୂତର ।
 ଜଳମାନେ ଅଧିକ ସ୍ୱୟା ଶୁଣୁରେ ଯଦ୍ୱାମାନଙ୍କୁ
 ବହୁଅଛୁ ସେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
 କରବାଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସାଧ୍ୟାଳ
 ଦେବା ଭୂତର ବାଳକ ଯ ଦାବୀକାରୀ ନ ଦେଲେ
 ସମୟରେ ତାଙ୍କ ବାଧ୍ୟତାକୁ ସାଧ୍ୟତାପତ
 ପରେ ଅନେକ ବସ୍ତୁତାତ ହୋଇପାରବ ।
 ଜଳମାନେ ଶୁଣୁ ଦେବା ସଦାକେ ସାବକାଶ
 କେଉଁଅଛୁ ଏକ ସମ୍ଭୁ କ ଦେବାଯାଏ ଅନୁ-
 ମାନେ କହୁ ମନାମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଥାନ୍ତୁ ତାହୁଁ ।
 ତଥାପି ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇଗାରୁଁ ସେ ଅପରିଚିତ
 ବସ୍ତୁ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନଶିକା ଦେବା
 ପରିବର୍ତ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଧର୍ଷଙ୍କୁ ଅନ୍ତରକରି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କରୁରବା ଯଦ୍ୱାମାନଙ୍କ ପରେ
 ବଡ଼ ଅନୁଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ଏକ ଏକାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରଶ୍ନ ଯାଉଥିଲେ କେବଳ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେବା ଏକ ଅଧ୍ୟାପକାରେ ଗୋଦ-
 ମାଳ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହଇ । ଅନୁମାନଙ୍କର
 ସମ୍ଭୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଜଳମାନେ ଏଥିରୁ ଚତୁର
 ବରୁରକାର ପ୍ରକାଶର ସମ୍ଭୁ ପରୁରକା
 କରୁଥିଲେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବସନ୍ତଦେବ ଏ ନଗରେ ଅବଧ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଉଁ ।
 ଏସମୟରେ ଓରଫା ଘେର ଉପସ୍ଥ ହୋଇ ନ ଶାନ୍ତର
 ମୁଖୁ ସମାପତ ।

ଏ ସମୟରେ ଏଠାରେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ଯାଉଁ ବସ୍ତୁ
 ସମୟରେ ମେଘ ଘୋଡ଼ାମାଳ ଓ ଅପଦୁକାଳଠାକୁ
 ସ୍ୱକାନ୍ତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସନ୍ତ ପକ ଦେବାକୁ ବାସ୍ତୁ ଶାନ୍ତ ଅଛି ।

ଶାନ୍ତପୁର ଗଣେ ବୁଦ୍ଧିର ଏ ନଗରକୁ ଦେଲେ
 ଦେଲ ଅଧି ଅଧିକ ପ୍ରାକାଶକ ଦେବାଅଛି ଓ ବନକାପି
 ଇଂରାଜି ଓ ଦେଶୀୟଦ୍ରବ୍ୟମାନେ ତାହା ଦେଖି ଅନୁ-
 ଭବ ହୋଇଅଛୁ । ଦଶହରଣପର ଘରେ ରଖି
 ଗୁମ୍ଫା ମୁଗ୍ଧରେ କହୁରୁ ଗୁମ୍ଫା ବସ୍ତୁକାଠ ପିଠିରେ
 ବାଳ କେଉଁକା ଇଂରାଜି ଦେଖିବାର ଘୋଷ ଅଛି ।

ଶାନ୍ତପୁର ମୁଗ୍ଧ ଶାନ୍ତପୁର ହୁଣି ନେବାକୁ ଏଠା
 କଳ ମହୁକାଳ ବସେ ରଖିଲ ଶାନ୍ତ ଦିନେମାତ୍ର ଦଳ
 ଏକା ମୁଗ୍ଧପ ବସୁର ସେଠାକୁ ଶ୍ରେୟ ହୋଇଅଛି ।
 ଗୋଧ ଦୁପଲ ସେ ଅତି ଶୁଣି ହେଲେ ।

ବାଳକାଣି ଗ୍ରାମରେ ଏକ ମହାତର ବାମନ କହ
 ହୁଏ ସେହି ବାମନା ସେ ବରୁର ଦେବା ବାଳକ ଘୋଷା
 ଉପରା କହୁଥିଲେ ତାହା ପ୍ରାକ୍ଷ ସମସ୍ୟ ବାଳକପ୍ରା
 କହୁ ଦେଲେ ଅଧିକ ସଦା ବାଳକାଣି କେଉଁ କହୁ-
 ମହାତର କହରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ବାମନ ବସନ୍ତ
 ତାହୁଁ ବରୁର ମହାତର ବାମନାଣି କହୁଥିଲେ ।
 ମହାତର ବାମନାଣି ବରୁର ଦେବା ବସନ୍ତା ଓ ଗୋ-
 ଧା କହୁଥିଲେ ସମସ୍ୟା ବୁଦ୍ଧିର ବାଳକାଣି କହୁଥିଲେ
 ଘର ଶକାଳ ହୁଇ ଯାଉଥିଲେ ସେ ଅଧି ଘର
 ଘେରା ଦେଲେ ସମ । ବାଳକା ତାକୁ ଶକା କ ଦେଲେ
 ଅବସର ଦେଖି ଶକାଦକ ଦେଲେ ଘର ଶାନ୍ତ ଦେଲେ
 ତରୁ ମୁଗ୍ଧା ଘୋଡ଼ାଘରା ଶାନ୍ତପୁର ଗ୍ରାମରେ ତାହାକୁ
 କେହି ତାହାଠାକୁ ଶକା କହୁଥିଲେ ଦେଖିଥିଲେ । ବାଳକା
 ଦେଲେ କହୁଥିଲେ ହୋଇ ନୁହେଁ ହୁଣି ଦେଲେ କହୁଥିଲେ
 ଏହି କ ଦେଲେ ଦେଲେ ଯ ଘରେ ସେଦେଲେ ହୁଣି
 ଘାଏ ସେ ଗୁରୁ ବାଳକାଣି ଦେଖାଣି ସୁଧର୍ଷ ଅଧିକ ।

ଘେରପରିଷା ଦେବା ଦେଲେକେବଳ ଅନେକ ଘୋଡ଼
 ଦେଲ ଦେଲ ଅସୁଧା ସମସ୍ୟେ କହୁଥିଲେ ହୁଣି ଦେଲେ
 କେଉଁ ଦେଲେ ଦେଲେ ଅଧିକରେ କହୁ କେଉଁକା ହୁଣି
 ବୁଦ୍ଧିର ବରୁର ଶାନ୍ତପୁରା ଗ୍ରାମରେ ତାକୁ ସମସ୍ୟା
 ବୁଦ୍ଧିର ବରୁର ଘେର ଦେଲେ ଗବଦନା ବୁଦ୍ଧିର ଅଧିକ
 ସେ ଦେଲେ ଘୋଷ ଏକ ଅପଦ ବସନ୍ତ ଘୋଡ଼ ତାଙ୍କ
 ପରେ ଘୋଷା ବୁଦ୍ଧିରକାଣି କହୁଥିଲେ କହୁ ଘାଉଅଛି ।

କରୁରକା ଗୋଡ଼େଟ ।

କରୁରକା ବୁଦ୍ଧିରକାଣି ବୁଦ୍ଧିରକାଣି ବାଳକାଣି କହୁଥିଲେ
 ଅଧିକା ଏକକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୁଣି ପ୍ରାକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ।

ଘେରପରିଷା ଶାନ୍ତପୁର ଘେର ଦେଲେ କହୁଥିଲେ
 ଦେଲେ ଘେର ଦେଲେ କହୁଥିଲେ ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନ ତାହାକୁ ବାଳକାଣି କହୁଥିଲେ କହୁ ଘେର
 ଦେଲେ ଘୋଷା ବୁଦ୍ଧିରକାଣି କହୁଥିଲେ ହୋଇଅଛି ।

ଦେଖିବା ବେଳେର ଅଧ୍ୟାପକ ବାବୁ ବିଶ୍ୱସନ୍ତର ନାମ
ଏହି ଏ ଉକ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ କାହାରି ଦେଲେ ଓ ଅମ ଶ୍ରେଣୀ-
ରେ ନିୟତ୍ତ ପଢ଼ାଉଅଛନ୍ତି ।

ଡାକ୍ତରୀର ମନୁ-ଶିଳ୍ପର ବାବୁ ଗୁରୁଗଣାପଦ ଦାସ ଗଠ-
ନାସର ତା ୧ ରଜଠାକୁ ଉଚ୍ଚମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱର
ଡାକ୍ତରୀର ଡାକ୍ତରୀର ପଦରେ ନିୟୁତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
ସୋନପା ଡାକ୍ତରୀରେ ବଡ଼େଣୀ ନିୟତ୍ତ ଡାକ୍ତରୀରେ ଅଗ୍ର
ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଇଞ୍ଚା ନୁହେଁ । ବାବୁ ମହୋଦୟ
ପଦ୍ମା ଦେଲେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରତି ଡାକ୍ତରୀର ନେତୃତ୍ୱରେ
ଡାକ୍ତରୀର ଅନୁକୂଳ ହେବା ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଅନେକ ଉତ୍ତରରେ ବୁଦ୍ଧିଶୀଳ ପଦ୍ମା ଦାସ ଓ
ସେହିପରି ପୂର୍ବିକାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରକାଶ ମିଳଇ ।
ଏକ ପ୍ରକାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ହେବୁ ଘେନେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ପଢ଼ାଇ ଡାକ୍ତରୀର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।

ନିର୍ମାଣର ସମ୍ପାଦକ ବଳରାମ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଶର୍ମାଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀ
ଉପକ୍ରମରେ ଅଗାଧୀ କୁନ୍ଦଳନାମ ତା ୧୨ ରଜରେ ଏକ
ବୃତ୍ତ ସାହୁରୁ ଏ ସେନା ପ୍ରଦାନ ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀମତୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ଏ ପ୍ରଦାନରେ
ତା ୧୦୧ ପ୍ର ଡାକ୍ତରୀର ଘୋଷା ଦେବୀ ।

ଦିବ୍ୟଶିଖା ସ୍ୱରୂପ ଉପକ୍ରମରେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କ ଉପକ୍ରମରେ
ତା ୧୦୦୦ ଟା ମଧୁର କରାଯାଇ ପ୍ରକାଶ ମିଳଇ ।

ବରଦା ପ୍ରଦାନରେ ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମ ହୋଇ-
ଅଛି ଏକ ପଦା ଉପ ଘୋଷାଦେବୀରେ ତା ୧୦୦୦ ଟା
ଅର୍ଥ ଦେଇଅଛି । ଏହି ଅର୍ଥରେ ଉପକ୍ରମ ।

ସ୍ୱରୂପ ଅନୁରୋଧ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀ ପୂର୍ବ
ସୋ ୧୦୧ ଓ ପଦ୍ମାଦେବୀ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦିଲଇ ।
କହିବୁ ଏ ବେଳେ କରମଧ୍ୟ ଉପକ୍ରମରେ ଦେଇଅଛି ।
ସେତି କି ପୁରୁଷ ସାହାଯ୍ୟ ।

ପାଠକର ଗ୍ରନ୍ଥ ମତ ମାସ ତା ୧୦ ରଜରେ ସୁପ୍ରେମ
ଗୁଣାଧୀ ସାଧା ବସୁଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ ମିଳଇ । ପ୍ରକାଶ
ମଧ୍ୟରେ ଦେଖି ଏହାଙ୍କ ସହ ତା ୧୦୧ ଟା ଘୋଷାଦେବୀ ।

ପ୍ରାୟଶ ଦେଶର ସେନାପତି ବୁଦ୍ଧିଶୀଳ ନିଦେଶକ
ପଦାପଦାନ ଦେଇପୁନଃପାରେ ପଲେ ମାତ୍ର ସେଠାକୁ
କୋଡ଼ିଟି ଦେବାକୁ ବର୍ମାମାନ ଉତ୍କଳ ନିଗମରେ କାମ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତଙ୍କ ଅନେକ
ଘୋଷା ଦାକ୍ତରୀରୁ ମାଉସଲେ । କହୁ ଓ ପଦ୍ମା
ପଦ୍ମାଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ ଏହାଙ୍କ ନିଗମ କରୁଅଛନ୍ତି
ଅଧି ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମରେ । —କାଶ୍ୟା ବେଦେଶକ
ଶିବ ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀର ଦେଖି ଦେଖିଲେ ଉପକ୍ରମ
କାର୍ଯ୍ୟ ତା ୧୦ ଟା ସୁଧରେ ସାହେବ ଦୋଷୀ ତା ୧୦୧ ଟା
ପରେ ଉପକ୍ରମ କରାଯାଇ ଅନୁପମ ଦେଇଅଛି ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଠାରେ ଘୋଷା ଦେବୀ ୧୨୨ ଟାକୁ ପ୍ରାୟଶ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀର ଦେଖି ଦେଖିଲେ ଉପକ୍ରମ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଅଛି । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଓ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ
କରି ଅଧିକାରୀ ଦେଲେ । କହୁ ଅଧିକାରୀ ନିଗମା ଶିବ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖି ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖି ସମାପତୀ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସେ
ଏକ ପ୍ରକାରେ ଘୋଷା ଦେବୀ ଏକ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖି ସୁଧ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦାହା

ନାମରୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷା ଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ
ନିଗମ । —ସୁଧର କି ଘୋଷାଦେବୀ ?

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରେ
ନିଗମ ଘୋଷାଦେବୀ ତା ୧୧ ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ଘୋଷା ଦେବୀଙ୍କୁ
ସମାପତୀ ନିଗମ । କହୁ ଓ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖି
କରାଯୁ ଘୋଷା । —ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟତଃ କରେପର ନିଗମରେ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ସମାପତୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତା ୧୦୦ ଟା
ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ଦେଖିଲେ ସୁଧର ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ସମାପତୀ
ନିଗମ । କହୁ ଓ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ-
ପଦ୍ମାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ । —ଏକ ଦୋଷାରେ ସୁଧ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦୋଷାଦେବୀ ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନେତୃତ୍ୱ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ନାମରେ ଦେଖି ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ କରାଯାଇ ଦେଖିଲେ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ସମାପତୀ ନିଗମ । ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ବାବୁ ପ୍ରଦାନରେ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦାକ୍ତରୀ ମହାଦେବୀ
ର ଉପକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ସମାପତୀ ନିଗମ ।

ସୁଧ-ସମାପତୀ ।

ଏ ସୁଧାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକଦିନ ମେଘାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷା
ଦେବୀଙ୍କୁ କହୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷା ନାହିଁ । ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଦେଖିଅଛି ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ମହୋଦୟ ବାବୁଙ୍କୁ ନିଗମରେ
ପଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ନିଗମରେ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମାଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଏକ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ
ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଷାଦେବୀଙ୍କୁ

ମୁଦ୍ରାଦିକ ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଚିତରୂପେ ଉପକ୍ରମ
 ଅନୁକ୍ରମ ଅନୁମୋଦନ ଶୁଣି କରୁଥିବୁ
 ଏ ବର୍ଣ୍ଣନା ଶାସ୍ତ୍ରୋଦ୍ଧାରକୁ ଶାନ୍ତିପଥରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେଇ ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ ଏକାଦଶ ଲୋକ-
 ହୃଦୟରେ ଯଥା ସମ୍ପାଦନରେ ଉପାହତ
 ଓ ଉଦାରତା ସଦ୍‌ଗୁଣଗଣନାକୁ ଅମ୍ଭେ
 ଉଚ୍ଚେଷ୍ଟରେ ଅନୁକାନ୍ତ ହେଉଅଛୁ
 ସ୍ମରଣପି ମୁକ୍ତିପଥରେ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନଦୀକ୍ରମେ ବ୍ୟବସାୟ-
 ଶାଳକରେ ଏକାଦଶ ଯଥା ପରାକାଳୀ
 ଉପସ୍ଥିତ ଚଳା ଚଳନାଳ ଉପକ୍ରମେ କୋର
 ଯଦ୍ୟା ଚଳେ

ଶା ୧୮୮୧ } ଶ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ-ମହତ୍ତ୍ଵା
 । ଶ । ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ

ମହାପଦ୍ମ ।
 ଯେ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ଶାସିକାରେ “ଜଗନ୍ନାଥ
 ସୁଧୀରକୁ” ଅନୁକ୍ରମ କରି ଶ୍ରୀବ
 ପ୍ରସାଦପଥ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ରରେ
 ଉକ୍ତ ସୁଧୀରକୁ ଲକ୍ଷ କରି ଉକ୍ତ କରୁଥିବୁ
 ଅନେକ ପଥା ନେତା ହୋଇଅଛୁ । ସମସ୍ତ
 ଉତ୍କଳ ସେନାପତିଙ୍କ କରବା ଅମ୍ଭର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ନୁହେ । କାରଣ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ଯଦି କିଛି
 କିଛି ନୁହେଁ ଆସ, ତେବେ ଉକ୍ତ ସୁଧୀରର
 ଅନୁକ୍ରମ ଉପାଦାନବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ତାହାର
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ଉପରେ ପ୍ରମାନ କରିବେ । ଅମ୍ଭର
 କିଛି ନୁହେଁ ଏହି ଓ “ଅକ୍ତ ଶୋଭା” ମହାଦେବ
 ବାହାରକୁ” ପ୍ରାୟ ଅନୁକ୍ରମେ ମହାଶକ୍ତି
 ଉକ୍ତ ସୁଧୀରକୁ ଅନୁକ୍ରମ କରି କରୁ ଅନ୍ୟ
 ଏକଜଣ ନିଃସମ୍ପର୍କୀୟ ଗରବ ଲୋକକୁ
 ଅନୁକ୍ରମ କରିବା ବେଳେ ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଅଛୁ, ଯାହାମାନେ ତାହା
 ବାବଦରେ ବିଚାରକ ।

ଶା ୧୯ । ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଲେଖିଅଛୁ
 “ଅନୁକ୍ରମଦ୍ଵାରା ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଏହି
 ପ୍ରମାଣରେ ବାବୁ ଉତ୍କଳମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଦ୍ଧୀଙ୍କ-
 ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପିତ ସାମ୍ୟବାଦୀ ସୁଲଭ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ
 କରୁଅଛୁ, ସଦ୍ୟସି ଏପରି ହୁଏ ତେବେ
 ଉକ୍ତ ବାବୁଙ୍କର ଏମାନଙ୍କ ଚରଣ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
 ଉପକ୍ରମ ହୁଏ ।” ଲେଖାଯିତ ଅଂଶ ହୁଏକୁ
 ସରସ୍ଵତୀ ଦୁର୍ଲଭା ଯେ ଯାହାମାନେ ହୁଏ
 ଶାନ୍ତରେ, ପଞ୍ଚପ୍ରୋକ୍ତବର ଅନୁକ୍ରମ

କେତେକର ନିହିତ ଭୂମି ଉପରେ ସମ୍ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।
 “ଅନୁକ୍ରମଦ୍ଵାରା ଅବଗତ ହେଲୁ” ଉଦ୍ଵାଦ
 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବାଦ୍ୟମାନ ବ୍ୟବହାର କରି,
 ଉପକ୍ରମେ “ସଦ୍ୟସି ଏପରି ହୁଏ” ଉଦ୍ଵାଦ
 ଅନୁକ୍ରମଦ୍ଵାରା ବାଦ୍ୟମାନ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା
 ଲୋକଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କି ? ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ
 ପ୍ରମାଣମାନ ଦେଖିଲେ ଯେ, ଲୋକଙ୍କର
 “ଅନୁକ୍ରମ” ଉଦ୍ଵାଦସମ୍ପର୍କର ନାମାନ୍ତର
 ନାହିଁ । କାରଣ ତାହା ନ ହେଲେ ଅପରାଧ
 ଅନୁକ୍ରମଦ୍ଵାରା ଅବଗତ ବିଷୟର ପ୍ରତି
 ‘ହୁଏ’ ‘କୋଣି’ ‘ସଦ ହୁଏ’ ଉଦ୍ଵାଦ
 ଉପକ୍ରମେ ଅପେ ଅପଣାରୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର
 କାରଣ କି ?

ଶା ୧୯ । ଯାହାମାନେ ଅନୁକ୍ରମ (ପଞ୍ଚ-
 ପ୍ରୋକ୍ତବର ଅନୁକ୍ରମ ପରି ନୁହେଁ) କଲେ
 ଅବଗତ ହେବେ ଯେ, ଅନୁକ୍ରମମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ସାମ୍ୟବାଦୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରୀ
 ନାଦାନ୍ତ । କେବଳ ତେଣେ ଶ୍ରୀ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ
 କରୁଥିଲେ ଯେ ଓ ଗତ ପ୍ରୋକ୍ତବରା ପଦ୍ୟା
 ଦେବା ଯଥାକ୍ରମ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ
 କରୁଥିଲେ, ତାହା ଉପରେ ଉକ୍ତ ସୁଲଭ
 ସେକେଟରୀଙ୍କର କର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଅଧିକାର
 ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀକୁ ଯଦି ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟା-
 ଲୟର ଶ୍ରୀରୂପେ ଗଣ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟାଏ, ଏବଂ
 ତାହା ଉପରେ ଯଦି ସେକେଟରୀ ଦାୟୀ
 ନୁହେଁ, ତାହା ହେଲେ ଏହି ଦୋଷରେ
 ଏଠାକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସେ-
 ମାନଙ୍କର ସେକେଟରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତମାନ
 ଦାୟୀ ହେବେ । କାରଣ ଅନୁକ୍ରମ କଲେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଲଭ କେତେକ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ
 ସୁଧୀରର ସମ୍ପର୍କରେ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ତଥା
 ଦକ୍ଷିଣାଦିଗରେ ଶ୍ରୀଅଭିନେତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ରେକେନ୍ଦ୍ରୀ କଲେକର ଶ୍ରୀଅଭିନେତ୍ରୀ ଅପେ-
 କ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ । ଏପ୍ରକାର ସୁଲଭରେ ପଞ୍ଚ-
 ପ୍ରୋକ୍ତବ ମହାପଦ୍ମ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର
 ନାମ ନ ଚଳି ସମଦାୟ ଦୋଷ ଗୋଟିଏ
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପରେ ଅନେକ ଦକ୍ଷତାରୁ ତାଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସରକାର ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି ।

ତେବେ ଏକମାତ୍ର ନିତ୍ୟାନ୍ତ କି ସେ ଗତ
 ଦର୍ପ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶ୍ରୀ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ
 କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଲିଖି ଥିଲେ । ଏଠାକାର ଏପରି ହୁଏ-

ଶାନ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ଯେ, ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମାନେ ଉକ୍ତ
 ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ନାଟକାଭିନୟ ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 କାରଣ ଦେଖିଲେ ଉକ୍ତ ସୁଧୀରେ ପ୍ରୋକ୍ତ
 ଉଦ୍ଵାଦ ପ୍ରକୃତ କଲେକରୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ହେଲୁ
 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉକ୍ତ
 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଠାଦିଗରେ ନାଟକାଭିନୟ
 ଶିକ୍ଷା ଓ ଅଭିନୟ କରି ଅସୁଥିଲେ । ଅତିଏକ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣଙ୍କ ଉପରେ ଯଦି କୌଣସି ସୁଲ
 ଦାୟୀ ହୁଏ, ତେବେ ଶ୍ରୀଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କ ସେହି
 ସର ସୁଲଭ ଦାୟୀ କରିବା ଉଚିତ । ଉକ୍ତ ।
 ତେବେ ଶା ଉତ୍କଳମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଦ୍ଧୀ ।
 ଶା ୧୮୮୧

ମାଲ୍ୟପ୍ରାଣି ।

ବାବୁ ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ଦୋଷ	କଟକ	ଅପ୍ରମ	୫୯
ଦେବର ଉପାଦାନ ସେବିତ୍ରବିଦ୍ୟାଳୟରୁ	କଟକ		୫୯
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଉପାଦାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ		୫୯
ଦେବର ଉପାଦାନ	କଟକ		୫୯
ମୁଖ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ଵ ମହତ୍ତ୍ଵ	କଟକ	ଅପ୍ରମ	୫୯
ବାବୁ ଦେବର ଉପାଦାନ	କଟକ		୫୯
ଦେବର ଉପାଦାନ ମାଲ୍ୟପ୍ରାଣି ଉପାଦାନ	କଟକ		୫୯
କେବଳ ଉପାଦାନ କୁଶାଳ	କଟକ		୫୯
କଟକ ଦେବର ଉପାଦାନ	କଟକ		୫୯
କେବଳ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ	କଟକ		୫୯
କେବଳ ଉପାଦାନ	କଟକ		୫୯
ମୁଖ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ଵ	କେବଳ ଉପାଦାନ	କଟକ	୫୯
କଟକ । ଶା । ଅପ			୫୯

ବିଜ୍ଞାପନା ।

କୋଷ୍ଠାବିଦ୍ୟାଳୟସୁଧୀରୀ ।

ଉପେକ୍ଷାକୃତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶାନ୍ତ ଓ
 ଅତି ସହଜ ମୁକ୍ତ ହେଇ ପ୍ରିୟ-ଦୋଷୀମାନଙ୍କ
 ଦୋଷାଳରେ, ଉଦ୍ଵାଦପ୍ରୋକ୍ତରେ ଓ
 ବାବୁ ଉପକ୍ରମେ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର କଣି
 କେଉଁଠି, ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟି ।

ଉପାଦାନ ନାମକ ଉତ୍କଳ ଉପାଦାନ ଅନ୍ୟ-
 ପ୍ରଣାଳି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକୃତ କଟକ ପ୍ରିୟ-ଦୋଷୀ-
 ନଙ୍କ ଦୋଷାଳରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଯଦ୍ୟାଳୟ-
 ରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୁଖ୍ୟକେତୋମାନଙ୍କ
 ନିକଟରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଅଛି । କେତୋମାନେ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରାଣି ସରରେ ଉତ୍କଳରେ ପାଠ୍ୟପାଠ୍ୟରେ
 ମୁଖ୍ୟ
 ଶା ୧୮୮୧ } ଶ ପ୍ରକୃତ ବିଦ୍ୟାଳୟ
 କଟକ

NOTICE.

Key to the New Royal Readers No. I is out and sold in the Printing Company's office;

Price annas three only.

ନୂତନ ରାଜ୍ୟାଳୋଚନା ନ ୧ ମସିହା ମାନେକହ ଶିକ୍ଷାଦୋଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ତିନିଅଣା ମାତ୍ର ।

GOWREE SUNKER ROY. Secretary.

WANTED

A Forester for the Dhenkanal State on a salary of Rs. 40 and horse allowance of Rs. 10 per month. Candidates should possess good knowledge of English and experience of office work. Preference will be given to candidates of active habits. Applications with copies of testimonials should be sent to the manager on or before the 15th Proximo.

Manager's office, Dhenkanal. U C SARKAR, Assistant Manager. April, 1889.

ପଦ୍ମମାଳୀ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତମାସିକାରେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱାଳୀ ଉପନ୍ୟାସ—ଶ୍ରୀମତୀମତୀ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିକଳ, କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀରେ ବୋଧାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରମୋଦାକ କଥାପୁ ।

ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ସେକରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ମେଦ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଏକାଦେଶକେ ଅଭୋଗ୍ୟ ହୁଅଇ । ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖକଙ୍କେ ଯତ୍ନଶା ଧାତୁ ପଢ଼ିବା ରକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଖଜିଲକ ପର ପ୍ରସ୍ତାବ, ଚୋପା ଚୋପା ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତାବ ହାର ପୂଜାବା ଓ ଦୁର୍ବଳାଦି ଏକାଦେଶକେ ଅଭୋଗ୍ୟ ହୁଅଇ ।

ଏକଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ୫୧ ପ୍ୟାକେ ୫୦୮ ଡାକମାସୁଲ ୫୦ ।

ଲେମନାଶକ ଚଢ଼ି ।

ଏହି ଚଢ଼ିକୁ ଦୋରସି ଲେମନାସୁ ପ୍ରାକରେ

ଲଗାଇ ଦେଇ ମାସକେ ଚତୁଷଶାହୁ ବିନା ଯତ୍ନଶାରେ ଲେମନାସୁ ସେ ପ୍ରାକରୁ ଉଠିଯିବ । ଏହି ଚଢ଼ିଦ୍ୱାରା ଦାନ୍ତି ନିଶ, ବେକ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାକରୁ ଲେମ ଉଠାଇଦେବା ଅତି ସହଜଅଟେ । ଏକଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ୫୦୪ ପ୍ୟାକେ ୫୦୮ ଡାକମାସୁଲ ୫୦ ।

ଏହା ଛଡ଼ା ସକଳ ପ୍ରକାର ରୋଗର ଉପାୟ ଅଛି । ବିଦେଶରୁ ଶ୍ରେଣର ଅବସ୍ଥା ସମସ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଚତୁ ଉପଯୋଗୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଆଯାଏ ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଅଧରନାଥ ଶର୍ମା । ନ ୮୮ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଦୋସର ଷ୍ଟିକ, ସିମ୍ପୁଲିଆ କଲକତା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ମଦୁସି ଦେବଦାସଙ୍କ ଶ୍ରୀମଦ୍-ଗବତ ପ୍ରଥମମୁକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ସାମିକ ଟୀକା ଏକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନୁବାଦ ସହଜ ମହାନୁହସ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଚାକରେଶ୍ୟସହଜଦ୍ୱାରା ବିକାମୂଲ୍ୟରେ ବିକଳିତ ଦେବା ବାଉଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏକ ସ୍ୱାମୀଦୋସରୁ ଅଦେଶାନୁସାରେ ବିକଳିତର ଉଚ୍ଚ ଅନୁପ୍ରତି ଅଧିକ ଦୋସ-କାରୁ ସଂଗ୍ରହାରଣକୁ କ୍ରମାନ୍ୱୟେ କି ଯାହା-କର ଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ ଅନୁ-ନିକଟକୁ ପଠା ଲେଖିଲେ ପାଇପାରେ । ଡାକରେ ପୁସ୍ତକ ନେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଲେ ଡାକମାସୁଲ ନିମନ୍ତେ ୫୦୮ ର ଷ୍ଟିକ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ପ୍ରକାଶନାରେ ଯେଉଁମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକ ପଠି ବୁଝିପାରେ ସେହିମାନେ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀଶଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ } ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀଶଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ }
ନା ୪ ଶତ ଅପ୍ରେଲ } ସେକ୍ରେଟରୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ }
ସକ ୧୮୮୯ ପାଲ } କମ୍ପାନୀ }

ପ୍ରାକୃତକରୁଗୋଳ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଅଦ୍ୟାସ କରେ ମାତ୍ରକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦ୍ୟାର୍ଥ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଅନାୟାସରେ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୋଇ ପାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦ । ଡାକମାସୁଲ ୫୦୭ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ, ବାବୁ ରମପ୍ରସାଦ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ଏକ ନିମ୍ନୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣଚନ୍ଦ୍ର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଡାକ୍ତର, ବାଲୁବଜାର କଟକ

ବିମୋଚନ ପୁସ୍ତକ ।

ସହର ଓ ମଫସଲବସିମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥେ ଅମ୍ବେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦୋକାନ ଫିଜାଇଅଛି । ଏଥିରେ ଜାନାବସ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ବହୁବିଧ ଉପନ୍ୟାସ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହା ଛଡ଼ା କାଗଜ, କଲମ, ବୁଧଲ, ଫେଟିଲ, ଚିଠିକାଗଜ ଶ୍ରେଣୀର ପଦାର୍ଥ, ବିଦ୍ୟପ୍ରକାର ଖେଲଗା, କଲ-ଗାଡ଼, କାମିକ, କୋଟି, ଦେଖା ଓ ବିଲଗାଯୋଗା, ନାନାପ୍ରକାରଲୁଗା, ଖେଳିବାର ବାଟି, ବଲ, ଗାସ ଲତାଏ ଏବଂ ଅନ୍ତର ଅନେକପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଯାହାର ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ, ଲେଖିଲେ ଅନୁପ୍ରକାର ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ ପଠାଇବୁ । ଅମ୍ବେମାବଦଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରବସ୍ତୁ ବିକ୍ରୟ ମଧ୍ୟ ଅଦ୍ୟନ୍ତ ସୁଲଭ । କେବଳ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ ଚିତ୍ତ ଦର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚ୍ଚତର ଉପରେ ବିକି ପଠାଇବାର ପରମ୍ପରା ରମନ୍ତେ ଗଜକର ୫୭୩ ହୁଏବରେ କମିଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଅଯିବ ।

ମଫସଲବସିମାନେ ଅନୁଗ୍ରାହ୍ୟ ଚିତ୍ତକ୍ଷିପ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସେମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଉପୁଦ୍ଧିର କାରଣ, ବ୍ୟାଧି କୁଳକ କଳା, ରୋଗି ସ୍ୱରୂପ ବଣ୍ଟି, ରୋଗୀର ଅଚରଣ, ବିସ୍ମୟକମ, ଅହାର, କୋଷ୍ଠସ୍ୱଚ୍ଛି, ଧାତୁପ୍ରକୃତି ଇତ୍ୟାଦି ବିବରଣ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ତାହାର ଯତ୍ନାୟୋଗ୍ୟ ଉପାୟ ପଠାଇବୁ ।

ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ଉପନ୍ୟାସ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୋଫସଲବସିମାନଙ୍କନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ ହୁଏ । କେବଳ ପରଚିତ ପ୍ରାକରୁ ଉଲ୍ଲିଖକରୁ ଜାଣିଲେ ପଠାଇ ପାରେ ।

ଅଧିକ ଅନୁମୂଲ୍ୟ ବର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା ନିମ୍ନୋପାଧ୍ୟାୟ । ମଫସଲବସିମାନେ ଅଭେ ପସ୍ତକା କଲେ ସବୁ ବୁଝି ପାରିବେ । ତେବେ ଏକତ ମାତ୍ର ଚିତ୍ତପାରୁ ବ ଅନୁନିକଟରୁ ଦ୍ରବ୍ୟର ଚିତ୍ତ କଲେ ବା ଚିତ୍ତକ୍ଷିପ ଦେଲେ କିପାରି ତେହ ପ୍ରକାରେ ଦେବେ ନାହିଁ ଅଧିକ ଘରେ ବସି ଅଭିଚିନ୍ତି ପଦାର୍ଥମାନ ବିକା ପରମ୍ପରାରେ ଓ ସ୍ୱାମୀମଧ୍ୟରେ ଓ ଅନାୟାସରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ଟିକା କରନ୍ତି ଓ ପଠାଏ ନମ୍ବ ଠିକଣାରେ ଅନୁପାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

Cuttack Stores । ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣଚନ୍ଦ୍ର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବିକ୍ରୟକାର ଓ ଉପନ୍ୟାସକାର କଟକ

ମେହୁରୋଗ ।

କୃଷିକାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ଯଦିଶାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦି ହେବ । କୁରନ୍ତୁ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ ଅଧମଣ ବସିଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧାରଣ ଖୋ- ଶକ୍ତିରଦ୍ୱାରା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ- ସଙ୍ଗରେ କାବଳର ମାୟା ପରିଭ୍ରମଣ କରୁନୁହେଁ ।

ଏହି ଉଷଧି ପ୍ରାଣପତ୍ରେ ଏକସପ୍ତାଦ୍ୱୟ ସେବା କଲେ ନୁହଇ ଶ୍ରେଣ ଏବଂ ଉଚିତ ବୃଦ୍ଧା ସପ୍ତା- ଠାନ୍ତ ସୁସ୍ୱଚ୍ଚନଶ୍ରେଣ ଅବଶ୍ୟ ଅଭେଦ୍ୟ କେବଳା- ଶ୍ରେଣୀମାନେ ଅଭେଦ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ କରୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ- ହୋଇ କାବଳର ଶ୍ରେଣସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । ଶ୍ରେଣୀର ଉପସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଶଂସା ନ ହେଲେ ଅତି ସ୍ୱଳ୍ପ ନାହିଁ ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ଅଭେଦ୍ୟ ଲବ୍ଧ କରି ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇ ଥିଲୁ ସେ ସମସ୍ତ ଅଭିଳାଷରେ ସୁପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ ଉଦ୍ଧାରଣ ଅଦେଶତୋଳ ନ୍ୟୁତ୍ୱ କବଳରେ ସ୍ତ, ଦେ, ସତ କମ୍ପାନୀକାରେ ଏବଂ କଟକ କରୁଦାବମାନ ପ୍ରିୟକମ୍ପାନଙ୍କ ସୁପ୍ରକାଶସ୍ତରେ ଏହି ଉଷଧି କରନ୍ତୁ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି- ସିଲୁ ୫୨୦ ବା । ପୁରୀ ଓ ଡାକଖଣ୍ଡା ପୁଅରୁ ।

ଓମକାର ମହୋଷଧି

ମଦର୍ଷ ସିଗଲ ସିଲପ ଓ ରହିର ପିଲ୍ ଏ ଉଷଧି ବାଲ ଓ ପେଟଦୁଖା ଓ ଜ୍ୱର ଅଦ ଅନେକ ବେମାରରେ ଉପଦାୟୀ । ତାଲୁର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ରଶୁକ୍ରୋମ୍ପାନଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଅମ୍ବର ଚରୁଧରବଜାର ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ- ସଙ୍ଗରେ ମଜୁରୁ ଅଛି ଗ୍ରାହକବର୍ଗ ଅବଶ୍ୟକ- ମତେ ଚଳଣ କଲେ ପାଇ ପାରନ୍ତେ ।

ମଦର୍ଷ ସିଗଲ ସିଲପ ପି ୧୭ ୫୫୫.୫୫
ପିଲି ବା ୧୭ ୫୧୯
୧୫୫୫୫୫ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଚରଣର
ଦୋମ୍ପାନ

ବାଲିକାଗଳ ।

ଉତ୍କଳଦାସୀ ଶ୍ରେଣୀ ଦରରେ ନିଜର କଟକ ଶୈଳ୍ୟ ବଜାର ବାନ୍ତ ଗୋଷ୍ଠସଭାର ସ୍ୱୟମ୍ବ ବସା ନିକଟେ ବାନ୍ତ ଅର୍ଥବ୍ୟବ କର କମ୍ପାନୀର ବାବାଜିରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ମଥା —

୧୦ ପଇସା	୦.୧୦	୫୦	୫.୦୦
୨୦ ପଇସା	୦.୨୦	୧୦୦	୧୦.୦୦
୩୦ ପଇସା	୦.୩୦	୧୫୦	୧୫.୦୦
୪୦ ପଇସା	୦.୪୦	୨୦୦	୨୦.୦୦

ଗାୟତ୍ରୀ ବାନ୍ତ ଗୋଷ୍ଠସଭାର ସ୍ୱୟମ୍ବର ଚରୁଧରବଜାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଚଳଣଦୋଖା ଓ କଲକ ଓ ରେସନାଟିଗେର ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେଣୀକର ଓ କଲ- କଳା କମ୍ପାନୀ ସତରଫର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ବାବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚଳଣ ଅଛି । ଚରୁଧର ଅତି କେତେକ ଶ୍ରେଣୀର ଜନସାଧକ ବିକ୍ରୟ ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ବାବା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାଙ୍କର ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଚ ଦୋକାନରେ ଅନୁ- ଶଣ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ- ପାରନ୍ତେ । ଏହିଜା ଅନୁମାନେ କଲେଇ ଶାକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ସଙ୍ଗରେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି- ଅଛି । କେହି ଶରଦ କରୁଦାକୁ ବୁଝିଲେ ବାନ୍ତ ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ସତ ଉଚ୍ଚ ଶାକ୍ତମାନ ବିକ୍ରୟ ଦେବା ପକ୍ ଅପଣା ମଜଲସ ସଙ୍ଗରେ ବିକ୍ରା ନୁଦାଶି କେବେ ଏକ ବସନ୍ତ ଯି ବଜା ୫୫୫୫ ହସାବରେ ଉତ୍ତାଦେଲେ ପାଇ ପାରନ୍ତେ । ମାତ୍ର ବାବାଙ୍କ ସତ ଶ୍ରେଣୀକର ଉଚ୍ଚ ଲାଭ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତ । ସତ ଦେଲେ ଶାକ୍ତର ପକ୍ ମୂଲ୍ୟ ବାନ୍ତ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପହାର ।

ଚଳଣ ସେବଣା ୫	ବର୍ତ୍ତମାନ ଅର୍ଥ ।
ଚର୍ଚ୍ଚରେ ପୁର ଦେଲେ	କୋରବାଦାରୁ ।
ଲୁଗା	ବାବ ଚଳଣ ଓ
ବଦେଶୀକ	କଟ ରହିତ ଓ ବାବା
କଦୋଶୁର ଦେଇ ସତକା	ପକା
ଫେର ବାବା ଓ ବୋର	ଉତ୍କଳ ଦୁରାସଭା
ଉପର ।	ଏବଂ ସତ ପୁର
ପୁରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତକା	କେଲସନ ଚପୋର ପକ୍
କଦୋବାଦର ଫେ-	କେବଳା ଅଭେ
ରଦ ଓ କଲକ ।	ଏ. ଦୋଷକ ପକ୍
ଫେରସିଲ କାମଳା ଚକ ।	କାମାଟ ଓ କୁରୁଦା ।
କାମା ପ୍ରକାରର ପି-	କଲକା ଅଭେ
କାମଳ ଓ କାମା	ଏବଂ ବାବା
ଚେହ ପୁଅ	କାମୋକର ଦେବପିତ
ଚେହ ପୁଅ ।	ଧାତୁ ଏ ଫେରସିଲଦେ
କଦୋ ବାବା ।	କେଟି କଲକ ଦେଖ
ବାବାଜି ମାକାଳ ଚର୍ଚ୍ଚ ଦେ	କବ୍ ଉତ୍କଳ ଦେହ
କୃଷା ସଦସ୍ୟାତ କୁବ ।	କେହୁସିଲ କେଣା ପ
ପ୍ରଶୋର କେର—ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ	ପଦେ ଦେଇ କାମା
ସୁପଣା ଚେଲ	ଦେଲୋ(ଚର୍ଚ୍ଚ) ଚକ
ଅବଲ ପୁଅ ।	ନ ରହେ ।
ଓଷଧିର ପୁଅ ଚକା ।	

ବୋର୍ଡ଼ିଫର ଓ ଚଳଣର	କଟକ ଗାନ୍ଧୀଚରଣୀ
କେବଳ କେର ଓ ଚଳଣ	ପକା
କଲକ ଦେ	କଦୋସ ଦେଲଦେ କଟ
କୃଷା କାଳ ମର୍ଯ୍ୟାଦ	କାମାକାର ଶାକ୍ତ
କେଣିବାଦେଲେ ଫେ	ମୁଖ୍ୟମା
ଓ ଶ୍ରେଣିରେ ବକା	କେହୁ ପୁ ଦେହୁଦେ
୨୫୦ ।	କଦୋସୀ ଗାନ୍ଧୀ ଓ ବୋର୍ଡ଼
ଅଭିଳାଷ ପକା	ଓ କଲ
୧୫୫୫୫୫	ମଦର୍ଷକାକ ଓ ଚିକା
୧୫୫୫୫୫	ପାଇ ମାତ୍ରୋର ଓ
୧୫୫୫୫୫	ଶାକା ।
ମୋକା ଓ ମୋକାକ	ଚିକା କଟ
କଲକ ଅଧ କେବଳା	ଏହିମୋକ ଅଧିକ ରକ୍ଷା
କଦୋସୀକା କଦା ଓ	କଟ ଶ୍ରେଣୀ ଅଧିକ
ସଦକା	କେହୁର ବଦଳା କଲେ
କେହେହୁଦେ ।	କଲକାର କୁବ ।

ପିଚତାର ।

ଏ ଚାରକୁ କେଉଁଠାରେ ପାହରେ ଉଚ୍ଚି ଉର୍ଥରେ ଚରକାଲ ଦୋକାନର ଫାଟିକେ ଦେଲେ ପାଣିଗଲା ବଦ ଦେବ ଦରର ମଧ୍ୟ- ଅଭେଲେପିଦେଲେ ମଜୁରୁ ଓ କୁର ଧରଣ ନାହିଁ ।

କରିଲୁ ଚଳଣା ଓ ବାବରେ ଲଗା-କାର କାନି ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଳାଷକ କୁବ କମ୍ପାନ

ଉତ୍କଳଦାସୀବାରେ ବିକ୍ରୟର ପ୍ରଥମକାର ଶ୍ରେଣୀ ଉଦ୍ଧାରଣର ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋକାନରେ ପ୍ରଥା ।—

ପ୍ରଥମଅର୍ଥ ସଙ୍ଗରେ
ଧାତୁପକ ୫୫୫
ଅକ୍ଷୟମୁକ୍ତ ୫୫୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ତ ୫୫୫
ମତ୍ର ଦୋକାଣି ବିକ୍ରୟର ସେତେ କୁର ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚର ଶର୍ତ୍ତା ୫୫୫ ରୁ ଉଶା ଦେବ ନାହିଁ ।

କୃଷା ଓ କୁରୁପୁଅର ସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଥମ ଅଭିଳାଷ ଓ କୁରୁଶ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେବ । ଅଧିକ ଦେଲେ ସଙ୍ଗରେ କୁରୁଶ ଦୋକାଣିରୁ ଦୋକାଣାକର ।

ଉତ୍କଳଦାସୀ ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକର୍ତ୍ତାରେ ପକା କାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଚଳଣର ଶ୍ରେଣୀ ଉଦ୍ଧାରଣର ଚଳଣ ଓ କେହୁ ଦେବ

ଅଭିରୁଦ୍ଧ ଭୂଲକ୍ଷଣିକା ଇ ୧୨ ଶ୍ଳୋକ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥଳ ୧୮୮୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସ୍ଥଳ ୧୮୮୮-୧୯୦୯ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚପ୍ରାଚୀନେଷ ସଂଗ୍ରହର ଫଳ ।

୧୧ ଶ୍ରେଣୀ—ସାରଦଶିକାଧିକାରରେ ।

ନମର ଶୁକ୍ର ନାମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଇଲ

୧ ତ୍ରିଲୋଚନ ବର ସାଲେପୁର କଟକ

୨ ସଜ୍ଜା ପାତା ପିମେଲ ଅର୍ପାନେକ ”

୩ ବସନ୍ତନାମାଦେବୀ ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୪ ମନାଦେବେଷୁ ପିମେଲ ଅର୍ପାନେକ ”

୫ ବାହୁସବୁ ମହାନ୍ତି ନଗସପୁର ”

୬ ବଧୂନଖୀ ଦେବୀ ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୭ ଦେବୀ ଦେବେଷୁ ପିମେଲ ଅର୍ପାନେକ ”

୮ ଲୋକନାଥ ନନ୍ଦ ବାସିପୁର ”

୯ ନନ୍ଦବିଶୋର ସାହୁ କୁଶପୁର ”

୧୦ ଶଶୀଦେବୀ ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୧୧ ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର ରଘୁନାଥ ନଗର ”

୧୨ ଶ୍ରୀଧର ସାହୁ ନଗରପୁର ”

୧୩ ରଘୁନାଥ ସାହୁ ବୈଦେହୀର ”

୧୪ ମହାନମୋହନ ମହାନ୍ତି ଶିକ୍ଷକ, ବାରପୁର ପାଠଶାଳା ବାଲେଶ୍ଵର

୧୫ ପଦ୍ମଶିଖରୀ ସଦ୍‌ପୁର କଟକ

୧୬ ଲୁଙ୍ଗମଣି ଦାସୀ ମାଜପୁର ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୧୭ ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ମହାନ୍ତି ଦୁଆପାଟଣା ପୁରୀ

୧୮ ସୁଜା ରାୟ କୁଶପୁର କଟକ

୧୯ ପ୍ରିୟରମା ସାହୁ ବୁଦ୍ଧମାର୍ଗେଇକ ”

୨୦ ନନ୍ଦବିଶୋର ବାଲି କୁଶପୁର ”

୨୧ କାହ୍ନୁଚରଣ ସାହୁ ” ”

୨୨ ମହାଦେବ ଦେବୀ ବରପଦା ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୨୩ ସିଦ୍ଧାନ୍ତପୁରୀ କୁଶପୁର ”

୨୪ ମୋହନ ପଣ୍ଡା ସରୋବଳପୁର ”

୨୫ ଲୁଗୁଚର ଦାସୀ ଗଙ୍ଗାମଳର ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୨୬ ପିତାମହପୁରୀ ଅଠମଳକ ଗଡ଼ଜାତ

୨୭ ଭୋଳାନାଥ ପଣ୍ଡା କୁଶପୁର କଟକ

୨୮ ଜଗନ୍ନାଥ । ନଗର ବରପୁଟ ”

୨୯ ଦାସୀ ମାଜପୁର ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୩୦ ବୁଲ ସଦ୍‌ପୁର ”

୩୧ ଦାସ କୁଶପୁର ”

୩୨ ମହାନ୍ତି ସଦ୍‌ପୁର ”

୩୩ ପୁ ଶିକ୍ଷକ, ପୁ ବୁଲ ବାଲେଶ୍ଵର

୩୪ ହୋଳପାହୁ କଟକ

୩୫ ଦାସ ଓଲାନ ବାଲେଶ୍ଵର

୩୬ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାପାତ୍ର ଅନଳପୁର କଟକ

୩୭ ଅଦରମଣି ଦାସୀ ମାଜପୁର ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ”

୩୮ ଭୋଳାନାଥ ରଥ ଦୋହଳା ”

୩୯ ଶଙ୍ଖାଧର ମହାନ୍ତି ଓଲାନ ବାଲେଶ୍ଵର

୪୦ ସଦେବର ଦାସ କୁଶପୁର କଟକ

୪୧ କରୁଣାସିକ୍ ମହାନ୍ତି ଶିକ୍ଷକ, ବାହୁଅସୀ ନଃ ପ୍ରାଃ ପାଠଶାଳା ବାଲେଶ୍ଵର

୪୨ କାଶୀନାଥ ରଥ ଦୋହଳା କଟକ

୪୩ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି ଅନଳଅଥ ବାଲେଶ୍ଵର

୪୪ ସିଦ୍ଧିଲକ୍ଷ ଦାସ ବୁଦ୍ଧମାର୍ଗେଇକ କଟକ

୪୫ ସନତନୁ ନନ୍ଦ ବାସୀପୁର ”

୪୬ ଭଦ୍ରପୁରୀ, ବିପାଠୀ ସଦ୍‌ପୁର ”

୪୭ ପରମାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ନଗସପୁର ”

୪୮ ଭୁବନେଶ୍ଵର ମହାନ୍ତି ସାହାପୁର ବାଲେଶ୍ଵର

୪୯ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମିଶ୍ର ପଦ୍ମପୁର କଟକ

୫୦ ରାଧିକାଦେବୀ ବିଦ୍ୟୁତ ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ବାଲେଶ୍ଵର

୫୧ ଯୋଗୀଦାସ କୁଶପୁର କଟକ

୫୨ ବାର ତ୍ରିପାଠୀ ରଞ୍ଜନାଥୀ ଗଡ଼ଜାତ

୫୩ ନାରାୟଣ ସିଂହ ବାରଦା କଟକ

୫୪ ଗଣେଶ୍ଵର ଦାସ କୋଶଳା ଗଡ଼ଜାତ

୫୫ ନୀଳମଣି ସିଂହ ଯୋଗଶିଳା ବାଲେଶ୍ଵର

୫୬ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ପାଣି ରଞ୍ଜନାଥ କଟକ

୫୭ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ବାହାରପୁର ଗଡ଼ଜାତ

୫୮ ଭାଗବତ ଦାସ ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ”

୫୯ ହୌଲଦଦେବ ବରପଦା ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ କଟକ

୬୦ କାଶୀନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ନଗସପୁର ”

୬୧ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ ବାରପଦା ଗଡ଼ଜାତ

୬୨ ବ୍ରଜକନ୍ଧ ସିଂହ ପଦ୍ମପୁର କଟକ

୬୩ ଭଗବାନ ବେଦେଶ୍ଵ ବାହାରପୁର ଗଡ଼ଜାତ

୬୪ ଶକର ମିଶ୍ର ଶିକ୍ଷକ ଜଗତସିଂହପୁର କଟକ

୬୫ ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି ଦୁଆପାଟଣା ”

୬୬ ବ୍ରଜକନ୍ଧ ପଣ୍ଡା ବରପୁଟ ”

୬୭ ବଢ଼ାଇଚରଣ ପାଣି ଶିକ୍ଷକ, ବୈଲପୁର ବାଲେଶ୍ଵର

୬୮ ଗଣେଶ୍ଵର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସାନଗା ଗଡ଼ଜାତ

୬୯ ବ୍ରଜକନ୍ଧ ପଟ୍ଟନାୟକ ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ”

୭୦ ଭଦ୍ରନାଥ ମହାନ୍ତି ପାଣିପୁର ବାଲେଶ୍ଵର

୭୧ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ ବୁଦ୍ଧମାର୍ଗେଇକ ଗଡ଼ଜାତ

୭୨ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ଶାସନୀ ଦୁଆପାଟଣା ”

୭୩ ସଦେବର ମହାପାତ୍ର ସକଳକଣା କଟକ

୭୪ ନାରାୟଣ ସାମଲ ସକଳକଣା କଟକ

୭୫ ରଘୁନାଥ ଦାସ ସୁନ୍ଦରପୁର ଯୁକ୍ତଳ ବାଲେଶ୍ଵର

୭୬ ରଘୁନାଥପୁର ଦାସ ଦଦ୍‌ପୁରୀ ”

୭୭ ବ୍ରଜକଣ୍ଠୋର ମହାପାତ୍ର ଶିଖରୀ ଗା ”

୭୮ ବିଦ୍ୟାମାଚରଣ ମୋହନ ରଞ୍ଜନାଥ କଟକ

୭୯ ବାହାଳକ୍ଷ୍ମଣ ସତ୍ତ୍ଵନାୟକ ସୁମପୁର ପୁରୀ

୮୦ ଭୋଳାନାଥ ଦାସ କୁଶପୁର କଟକ

୮୧ ରଞ୍ଜନାଥ ମିଶ୍ର ଲେଖନପୁର ”

୮୨ ଭଦ୍ରପୁର ମିଶ୍ର ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ଗଡ଼ଜାତ

୮୩ ତମ୍ବୁରୁଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ଦୁର୍ଗୋଳମଡ଼ି ”

୮୪ ଭାଗବତ ମିଶ୍ର ବାରଦା କଟକ

୮୫ ଶଙ୍ଖାଧର ମହାପାତ୍ର ମାଜନପୁର ”

୮୬ କାଶୀନାଥ ଦାସ ଦୁଆପାଟଣା ବାଲେଶ୍ଵର

୮୭ କରୁଣରୁ କେଳା ଅଗ୍ରଥପଡ଼ା ”

୮୮ ମୀନକେତନ ପଥାନ ଅଲଗୁମ ପୁରୀ

୮୯ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦାସ ଅନଳପୁର ବାଲେଶ୍ଵର

୯୦ ପଦ୍ମାବତୀ ଦାସୀ ଭଦ୍ରପୁର ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ବାଲେଶ୍ଵର

୯୧ ଅର୍ଚ୍ଚବନ୍ଧୁ ଦାସ ପୁଅଶ୍ରୋ ପୁରୀ

୯୨ ଜଗତକନ୍ଧ ସାମଲପୁର ବାଲିଶ୍ରୀ ”

୯୩ ଦୁଇଦର ଦାସ ରଘୁଶାନ୍ତଦେବପୁର ବାଲେଶ୍ଵର

୯୪ ଶ୍ରୀଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ଅକୋଡ଼ା କଟକ

୯୫ ଦୁନାବନ ରଥ ଦୋହଳା ”

୯୬ ଜନେନ୍ଦ୍ରପୁ ମହାନ୍ତି ରଞ୍ଜନାଥ କଟକ

୯୭ ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର ପ୍ରଭୁପୁର ”

୯୮ ଜଗତକନ୍ଧପୁରୀ ବର୍ଦ୍ଧଲ ବାଗଡ଼ା ବାଲେଶ୍ଵର

୯୯ ମାନକଣ୍ଠ ରଥ ବାରଦେବପୁର ପୁରୀ

୧୦୦ ବନମାଳୀ ନନ୍ଦ ଅଳପୁର ଗଡ଼ଜାତ

୧୦୧ ଅବତୁଲ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରଦତ୍ତକପୁର କଟକ

୧୦୨ ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ନଗସପୁର ”

୧୦୩ ପରମାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି ରଘୁନାଥନଗର ”

୧୦୪ ଭୁବନେଶ୍ଵର ସିଂହ ନୀଳକଣ୍ଠପୁର ”

୧୦୫ ସାଧୁଚରଣ ମହାନ୍ତି ଓଲାନ ବାଲେଶ୍ଵର

୧୦୬ ସାତୀସିଂହ ସାନଗା ଗଡ଼ଜାତ

୧୦୭ ବାମନ ମହାନ୍ତି ସକଳକଣା କଟକ

୧୦୮ ବିଦ୍ୟାଧର ଦେବିଚନ୍ଦନ ବେଗପୁର ପୁରୀ

୧୦୯ ବିଦ୍ୟାଧର ଯେନା କୁଶପୁର କଟକ

୧୧୦ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ପୁଅଶ୍ରୋ ପୁରୀ

୧୧୧ ପଦ୍ମନାଥ ନନ୍ଦ ପାଣିଆପାଟଣାପୁର ”

୧୧୨ ସପ୍ତମଣି ଦେବ ମହାପାତ୍ର ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ବାଲେଶ୍ଵର

୧୧୩ ବିକାଶ ମିଶ୍ର କୁଆପୁର ଗଡ଼ଜାତ

ଜାଣିପାରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର

୨୦	ଭୃଗୁବିଦ ବାଲେଶ୍ୱର	୨୦୦	ଲୋକନାଥ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର	କଟକ	୧୪୭	ସାନନ୍ଦ ବଳ	କଟକ	କଟକ
୨୧	ମାଧବ ଦାସ ମାନସିକପାଟଣା	୨୦୧	ଜଗତ୍‌ଚନ୍ଦ୍ର କାନୁଗୋଇ	ଆଲଗା	"	୧୪୮	ସୁଧାମୋହନ ଦାବୁ	କଲସୁପୁର	"
୨୨	ପଦ୍ମ ପଥାନ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ	୨୦୨	ଲୁଲିମଣି ଦାସ	ଅପୂର୍ବପୁର	"	୧୪୯	ବ୍ରଜକିଶୋର ସାମଲ	ଜଗଜଗନ୍ନାଥପୁର	"
୨୩	ଦାଶରଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୦୩	କୃଷ୍ଣଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଭୁବନା	"	୧୫୦	ବିଶ୍ୱାକ୍ଷର ସାମଲ	ମାଗଣ	"
୨୪	ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ଦାସ ସୁଜନପୁର	୨୦୪	ଭଗବାନ ସାଇ	ଚନ୍ଦ୍ରପୁର	"	୧୫୧	ଶ୍ରୀଧର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	"	"
୨୫	ମିର୍ଜାଦର ଅଣ୍ଡା ଅଧ୍ୟାପକ	୨୦୫	ଦାମୋଦର ସାହୁ	ଜଗତ୍‌ପୁର	"	୧୫୨	ପାଣିପଣ୍ଡା	ଗାରୁଡ଼େପୁର	"
୨୬	ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଦାସ ଜୟପୁର	୨୦୬	ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଅର୍ପୁ	"	"	୧୫୩	ବାମଦେବ ନାୟକ	"	"
୨୭	ଉଦୟଚନ୍ଦ୍ର ରଥ	୨୦୭	ବିଦ୍ୟାଧର ରଥ	କଲସୁପୁର	"	୧୫୪	ଅନୁର୍ପ୍ୟାମା ପଟ୍ଟନାୟକ	ବୈଦେହପୁର	"
୨୮	ନିମାଇଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୦୮	ସୁଧାମାଧବ ସାହୁ	ସେକକ ବଦ୍ୟାଳପୁ	"	୧୫୫	ନରସିଂହ ଚେଳା	ପୋଳପୁର	"
୨୯	ବିଦ୍ୟାଧର ମହାନ୍ତି	୨୦୯	ବଟକୃଷ୍ଣ ସାହୁ	"	"	୧୫୬	କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ	ଭୂନଶିପୁର	"
୩୦	ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କର	୨୧୦	ପଦ୍ମାବତୀଚରଣ ଚେଳା	ବାହାର ଶ୍ରୀ	"	୧୫୭	ଭୃଗୁବିଦ ପଣ୍ଡା	ଶିବପୁର	"
୩୧	ଦାଶରଥ ପୁଅଇ	୨୧୧	ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଭଦ୍ରନାଥପୁର	"	୧୫୮	ସୁଧାନାଥ ଦାଶ	କାକଟପୁର	ପୁସା
୩୨	ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାସୀ	୨୧୨	ନିମାଇଚରଣ ଦିବି	"	"	୧୫୯	ମଧୁସୂଦନ ଦାଶ	"	"
୩୩	ସର୍ବନାୟକ ସିଂହ	୨୧୩	ପଦ୍ମଚରଣ ମହାନ୍ତି	ପଞ୍ଚପଣ୍ଡା	"	୧୬୦	ବାହାନ୍ତି ମିଶ୍ର	"	"
୩୪	ଗଜକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	୨୧୪	ବିକ୍ରମାଚାର୍ଯ୍ୟ ମହାପାତ୍ର	ଭସର୍ଦା	"	୧୬୧	ଦାଶରଥ ମହାପାତ୍ର	ଦରୁଚଣ୍ଡିସାହୁ	"
୩୫	ନାରାୟଣପ୍ରସାଦଦାସ	୨୧୫	ଅନନ୍ତ ମିଶ୍ର	କନ୍ଦାପଡ଼ା	"	୧୬୨	ନାରାୟଣମିଶ୍ର	"	"
୩୬	ଗୋପାଳାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୧୬	ନିଶାମଣି କାନୁଗୋଇ	ଏରସ	"	୧୬୩	ଭଦ୍ରନାଥ ସାହୁ	ପୁସା ଚାନ୍ଦିନ	"
୩୭	ପୁ ଶ୍ରେଣୀ ୩	୨୧୭	ଦାଶରଥ ଦାସ	ଅଗ୍ରା	"	୧୬୪	ଜୋହାନ ଶା	ସୁସରପୁର	"
୩୮	ନିଧି ମିଶ୍ର	୨୧୮	ସାଧୁଚରଣ ଦାସ	ମଧ୍ୟଶାସନ	"	୧୬୫	ଭଦ୍ରନାଥ ମୁଖାର୍ଜୀ	ବନ୍ଦୁଲୀଗ୍ରାମ	"
୩୯	ଶିବଚରଣ ପୁଅଇ	୨୧୯	ନାରାୟଣ ଦାସ	"	"	୧୬୬	ଶ୍ରୀଧର ମହାପାତ୍ର	ପ୍ରତାପପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର	"
୪୦	ଭଦ୍ରକଳ ସିଂହା	୨୨୦	ରଞ୍ଜିତଦେବ	ଅନନ୍ଦପୁର	"	୧୬୭	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମିଶ୍ର	ସାରପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର	"
୪୧	ଦାଶରଥ ମହାନ୍ତି	୨୨୧	ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦାସ	ଗୋପାଳପାଟଣା	"	୧୬୮	ଶ୍ରୀମତୀ ବାହୁ	ଦାସୀ ପୁସାଭଦ୍ରବାଲକା	"
୪୨	ନାରାୟଣ ନନ୍ଦ	୨୨୨	ପୁଷ୍ପେନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"	"	୧୬୯	ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାଶ	ବଦ୍ୟାଳପୁ	"
୪୩	ଶ୍ରୀଧର ମହାପାତ୍ର	୨୨୩	ମହେନ୍ଦ୍ର ଅବତୁଲ ଗପ୍ତ	ଚନ୍ଦନପୁର	"	୧୭୦	ନନ୍ଦନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଦଶିଣା ଚୂସ	"
୪୪	ସୁଧାମାଧବ ପ୍ରଧାନ	୨୨୪	ବନମାଳା ସାଇ	କେଶପୁର	"	୧୭୧	ପରମାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର	ଜେଶପୁ	"
୪୫	ପଦ୍ମନାଥ ମିଶ୍ର	୨୨୫	ଅନନ୍ତ ଚେଳା	ଅଗ୍ରପଦା	"	୧୭୨	ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି	ବାହାବାଜପାଟଣା	"
୪୬	ଶିବନାଥ କର	୨୨୬	ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ଜଗତ୍	ପଦ୍ମପୁର	"	୧୭୩	ସୁମତୀ ସିଂହା	ଭୁବନ	"
୪୭	ଦାଶରଥ ରଥ	୨୨୭	ନିଧି କନ୍ୟା	ବାହାପୁର	"	୧୭୪	ଚକ୍ରଧର ଦାସ	ବ୍ରହ୍ମଶରଣା	"
୪୮	ଜଗନ୍ନାଥ କର	୨୨୮	ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମିଶ୍ର	ଭୃଷ୍ଣପୁର	"	୧୭୫	ଜୟସୁମ ଦାସ	"	"
୪୯	ଉଦୟଚନ୍ଦ୍ର କର	୨୨୯	ଗୋବିନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ	"	"	୧୭୬	ଦାମୋଦର ନାୟକ	ସୁମପୁର	"
୫୦	ଦାଶରଥ ମିଶ୍ର	୨୩୦	ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମିଶ୍ର	"	"	୧୭୭	କେଳାନନ୍ଦ ନାୟକ	ବନମାଳୀପୁର	"
୫୧	ବଳଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା	୨୩୧	ବିଦ୍ୟାଧର ମିଶ୍ର	ପଦ୍ମପୁର	"	୧୭୮	ସୁଧର ନନ୍ଦ	କପିଳପ୍ରସାଦ	"
୫୨	ସେଣ୍ଟିମେନ୍ଟ ଭଣ୍ଡା	୨୩୨	ମଣି ନାୟକ	"	"	୧୭୯	ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ	ବାଗଲ ଶାହି	"
୫୩	ବାଳକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	୨୩୩	ମହେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	ପଥରପଡ଼ା	"	୧୮୦	ବାହାନ୍ତି ମହାନ୍ତି	ମୁକୁନ୍ଦ	"
୫୪	ବେଣ୍ଟିମେନ୍ଟ ମହାନ୍ତି	୨୩୪	ବାଳକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	"	"	୧୮୧	ମଦନ ପୁଅଇ	ପଲ୍ଲୀପୁର	"
୫୫	ଭଦ୍ରନାଥ ମହାନ୍ତି	୨୩୫	ଭଦ୍ରାଣ ସାହୁ	"	"	୧୮୨	ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	ବେଣ୍ଟିପୁ	"
୫୬	ମାଗଣୀ ମହାନ୍ତି	୨୩୬	ଅନନ୍ତ ଚେଳା	ଭଦ୍ରାପୁର	"	୧୮୩	ଦାଶରଥ ମହାପାତ୍ର	ଗୌ	"
୫୭	ସୁଧା ସିଂହ	୨୩୭	ବନମାଳା ଦାସ	"	"	୧୮୪	ସେଣ୍ଟିମେନ୍ଟ	"	"
୫୮	ନୃସିଂହଚରଣ ମହାନ୍ତି	୨୩୮	ଅନନ୍ତ ସାମଲ	କରପଦା	"	୧୮୫	ଭୃଗୁନାଥ	"	"
୫୯	ବିପ୍ଳବଚରଣ ସେନ	୨୩୯	ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସାମଲ	"	"	୧୮୬	ବଦ୍ୟାଳପୁର ଦାସ	"	"
୬୦	ଅଦାଚରଣ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	୨୪୦	ବଦ୍ୟାଳପୁର ଦାସ	"	"	୧୮୭	ଗଜଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି	ଅଷ୍ଟି	"
୬୧	ନିମାଇଚରଣ ସେନ	୨୪୧	ଗଜଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି	ଅଷ୍ଟି	"	୧୮୮	ଭଦ୍ରନାଥ ମହାନ୍ତି	"	"
୬୨	ମୁକୁନ୍ଦ ମିଶ୍ର	୨୪୨	ଭଦ୍ରନାଥ ମହାନ୍ତି	"	"				

୧୮୭ ଛକ୍କୁସମ ଶିର ବାଲିକୁଠା ବାଲେଶ୍ୱର	୧୯୯ କାନ୍ଥ ଚରଣ ବେହେରା ମଜୁରୀ ବାଲେଶ୍ୱର	୨୨୧ କାନ୍ଥ ଚରଣ କର ମାଣଗାର ବାଲେଶ୍ୱର
୧୮୮ ଶାନ୍ତିପ୍ରସାଦ ପାଳ ଦହମୁଣ୍ଡା "	୨୩୦ ଭବାନୀଚରଣ ରଣା ସୋସେ ମଜୁରୀ "	୩୩୩ ଶ୍ରେଣୀ ।
୧୮୯ ବହାଣ ସାହୁ ମହମ୍ମଦନଗର ମିସନ ବଦ୍ୟାଳୟ "	୨୩୧ ମହେଶ୍ୱର ଜେନା ଅଧୁଆପଦା "	୨୨୨ ଅବଦୁଲ ଅଲୀଖା ପ୍ରହରାଜପୁର ବଟର
୧୯୦ ଶୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ପରୁଷୋତ୍ତମପୁର "	୨୩୨ ଦାମୋଦର ପରଡ଼ା "	୨୨୩ ବାହାନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ ବାରଦା "
୧୯୧ ଶୁଆନାଥ ସୋମ "	୨୩୩ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସୀ ପରମିଷ୍ଟାଟି ମିସନ "	୨୨୪ ମଦନମୋହନ ଦାସ "
୧୯୨ ଶିରଶଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ "	୨୩୪ ଗର ଦେଉ ମତ୍ତାବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟ "	୨୨୫ ଶୁଧର ମହାନ୍ତି "
୧୯୩ ରୁଦ୍ରନାଥପୁର ଶ୍ରୀପଥୀ ସାହାପୁର "	୨୩୫ ଅନନ୍ଦା ଦେବ ଦେମ୍ଭାପଦା ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟ "	୨୨୬ ବାନାମ୍ବର ପଟ୍ଟନାୟକ ଅତୋଡ଼ା "
୧୯୪ ପଦ୍ମାକନ ମଣ୍ଡଳ ଅନଳୟ "	୨୩୬ ସଶୋଦା ଦେବ ୭ "	୨୨୭ କୈଳାଶଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ "
୧୯୫ ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ମାହାରଣସିଂହ "	୨୩୭ ବୈଷ୍ଣବ ମହାପାତ୍ର ଗୋପାଳପୁର ଗଡ଼ଜାତ "	୨୨୮ ଲୋକନାଥ ପଣ୍ଡା ରେବା "
୧୯୬ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଦାସ ସିଙ୍ଗଳା "	୨୩୮ ଗୋପୀନାଥ ରଞ୍ଜୁ "	୨୨୯ ପରମାନନ୍ଦ ଭୃଗୁ ନଗସପୁର "
୧୯୭ ମୋହନ ପୁଅଇ "	୨୩୯ ସୁମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର "	୨୩୦ ନନ୍ଦାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ଲେଖନପୁର "
୧୯୮ ପଦ୍ମାକନ ତ୍ରିପାଠୀ ଗଡ଼ଜାତଦା "	୨୪୦ ନେବାନନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର "	୨୩୧ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ସାହୁ କୁଶପୁର "
୧୯୯ ଭାଗବତ ବାରିକ "	୨୪୧ ଅନନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ ଖଣ୍ଡପଡ଼ା "	୨୩୨ ମାୟୁଧର ଜେନା "
୨୦୦ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁର ଦାସ ବାଗଡ଼ାଆ "	୨୪୨ ନନ ପାଲକରପୁ. "	୨୩୩ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଜେନା ସାଲେପୁର "
୨୦୧ ଦଗମ୍ଭର ମିଶ୍ର ଅନଳପୁର "	୨୪୩ ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ କୁଅଗଡ଼ "	୨୩୪ ମାଗୁଣି ଜେନା "
୨୦୨ ଅର୍ଜୁନ ବେହେରା ମଣିନାଥପୁର "	୨୪୪ ସୁମନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ନୁଆଗଡ଼ "	୨୩୫ ମୋହନଲଲ ମହାପାତ୍ର ସୋମପୁର "
୨୦୩ ବାହାନାଥ ବେହେରାପୁ. "	୨୪୫ ଶଙ୍ଖାଳୀ ସାହୁ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ "	୨୩୬ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ "
୨୦୪ କୁଞ୍ଜବୀର ମହାନ୍ତି ବାଣୀ "	୨୪୬ ଶରଣ ସାମଲ "	୨୩୭ ସମସେର ଶ୍ରୀ ସୁମରାଜପୁର "
୨୦୫ କୁଞ୍ଜଚରଣ ମହାନ୍ତି ବାମନବନା "	୨୪୭ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଜାତକାୟକ ବଳରାମପ୍ରସାଦ "	୨୩୮ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପଣ୍ଡା "
୨୦୬ ମୁକୁନ୍ଦଚରଣ ମହାନ୍ତି "	୨୪୮ ସତ୍ୟନାଥ ବୃଦ୍ଧେଦା ଶୋକଭୂଞ୍ଜା "	୨୩୯ ଜଗନ୍ନାଥୀ ଜେନା ପଦ୍ମପୁର "
୨୦୭ ଦୁରେନ୍ଦ୍ର ସାହୁ ପଦ୍ମଅ. "	୨୪୯ ନଟବର କର "	୨୪୦ ସାନନ୍ଦ ଭୃଗୁ. "
୨୦୮ ପୂର୍ଣ୍ଣବାନ ମହାନ୍ତି ଶିଅଳପୁର "	୨୫୦ ପଦ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ହିରୋଲଗଡ଼ "	୨୪୧ ଜମିର ଶ୍ରୀ. "
୨୦୯ ସାଧୁଚରଣ ମହାନ୍ତି "	୨୫୧ ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ର ରାସୋଳ "	୨୪୨ ଆଶାବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀ. "
୨୧୦ ସୁମଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି "	୨୫୨ ଗୋଲ୍ଲବସିଂହ ବାରୁ ଅଠମଣ୍ଡିକ "	୨୪୩ ବଟକୃଷ୍ଣ ତ୍ରିପାଠୀ "
୨୧୧ ଚାରଣୀପ୍ରସାଦ ରବିବର୍ଦ୍ଧୀ ଅହରପଦା "	୨୫୩ ଅର୍ତ୍ତତାଣ ବେହେରା ବାରକୁମ୍ପା "	୨୪୪ ଅନୁଭାମୀ ବେହେରା "
୨୧୨ ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିଗ୍ରାହ "	୨୫୪ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ସାହୁ "	୨୪୫ ପ୍ରେମଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥନଗର "
୨୧୩ ଲକ୍ଷ୍ମଣଚରଣ ପାଳ ଭଞ୍ଜପୁର "	୨୫୫ ନନ୍ଦାକନ ପଦ୍ମପଥୀ ଧଳପୁର "	୨୪୬ ଅନନ୍ଦ ସିଂହ "
୨୧୪ ଜଗନ୍ନାଥ ଅଧିକାରୀ ରୁରୁଣାଦେବପୁର "	୨୫୬ ଭଗବାନ ମିଶ୍ର ଧଳପୁର "	୨୪୭ ଭୃଗୁବେଶ ନାୟକ ଲକ୍ଷ୍ମିପୁର "
୨୧୫ ମିରତ୍ୟୁକାନ୍ତ ଅଧୀ ଛତ୍ରାକମହଲ "	୨୫୭ ଯୋଗୀନାଥ ଅନୁପମ "	୨୪୮ ସୁମଚନ୍ଦ୍ର ବାନଗୋର ଶାଳଗାଁ "
୨୧୬ ମିର ଦବିବ୍. "	୨୫୮ ଦଶାଧର ମହାନ୍ତି ମଦା. "	୨୪୯ ଯାସର ଅଣ୍ଡା ମାନ୍ଧବି ଦୁପଟିଣା "
୨୧୭ ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ନାୟକ ମୌଦା "	୨୫୯ ପଦ୍ମଲହ ମହାନ୍ତି "	୩୦୦ ବନମାଳୀ ପୁଆଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା "
୨୧୮ ବେଣୁଧର ମହାନ୍ତି ମୌଦା "	୨୬୦ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀପଥୀ ଶ୍ରୀଗପ୍ରସାଦ "	୩୦୧ ବୈଶ୍ଣବୀ ବେହେରା ଜଗତପୁର "
୨୧୯ ବୈଦ୍ୟନାଥ ମହାନ୍ତି "	୨୬୧ ସଦାନନ୍ଦ ସାହୁ "	୩୦୨ ରଘୁନାଥ ରଥ କଳାସଦାଜ "
୨୨୦ ମଧୁସୂଦନ ସାହୁ ରୁଦ୍ଧେସ "	୨୬୨ ଶରଣ ସାହୁ "	୩୦୩ ଶ୍ରୀକର ମହାରଣା ଦରପୁର "
୨୨୧ ସୁଧର୍ଷିର ମହାନ୍ତି ମତୋ "	୨୬୩ ଯୋଗେଶ୍ୱର ପଣ୍ଡା ଭୃଗୁପୁର "	୩୦୪ ଶୁଆଶ୍ୟାମ ବରାଳ ଅଗ୍ରାଦାଟି "
୨୨୨ ଲୋକନାଥ ମହାପାତ୍ର ଶିବପୁର "	୨୬୪ ଦୁର୍ଗାବିକ୍ଷୁ ରଣା ବାରପଦା ଗଡ଼ଜାତ "	୩୦୫ ଦୁର୍ଗେଶ୍ୟାଧନ ମହାନ୍ତି "
୨୨୩ ବ୍ରଜମୋହନ ଦାସ କେଶବପୁର "	୨୬୫ ମଧୁସୂଦନ ଶତ୍ରୁଞ୍ଜା ଶାଳଗାଁ "	୩୦୬ ନୁହିବ୍ ଲେକା. "
୨୨୪ ଚୌରମୋହନ ଦାକର ଶାହାପୁର "	୨୬୬ ଜୟକୃଷ୍ଣ ସୁରଭ କୁଅମର "	୩୦୭ ଅର୍ତ୍ତତାଣ ମହାନ୍ତି ପଞ୍ଚପଥୀ "
୨୨୫ ବ୍ରଜମୋହନ ଦାସ "	୨୬୭ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ଜେନା "	୩୦୮ ଭଗମ୍ଭର ମହାପାତ୍ର ଭବରୀ "
୨୨୬ ଜଗେଜୟ ମହାନ୍ତି "	୨୬୮ ନରହର ମିଶ୍ର "	୩୦୯ ନରେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର କସର୍ଦା "
୨୨୭ ପଦନ ମହାପାତ୍ର "	୨୬୯ ଦୁର୍ଗବେଶ ସାହୁ ବଦ୍ୟାଳୟ "	୩୧୦ ମଧୁସୂଦନ ଓଢ଼ା କଣ୍ଠାପଡ଼ା "
୨୨୮ ଶୁଆଚରଣ ଦାସ "	୨୭୦ ସୁଫଳଧର ଧଳ "	୩୧୧ ସୁଧର୍ଷିର କାନୁଗୋର ଏରସ "
		୩୧୨ ବିଜୟସୁମ କାନୁଗୋର "

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶ ୨୪ ଶ
୨୦ ଶା

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ପ୍ରକାଶନ । ପ୍ରା. ଦେବତା ୨୨ ର ସଂ ୨୧୨୨ ମାର ଶେଷର

ଅଗ୍ରମ ଦାଖିର ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩
ପତ୍ରିକାଦେୟ ୪ ୨୧

ପୁଣ୍ୟ ବ୍ରତରତ୍ନା ମଦନ୍ତ ସେଠା ମିତ୍ତଳସି-
ପାଲିଆ ନାମରେ ଯେଉଁ ଦେବାନାମୋକଦମା
ଦାଏର କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ମୁଦାଲକ ପକ୍ଷରୁ
କଦାବ ଦାଖଲ ହୋଇଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥ ସଦା-
ବଳଧର୍ମରକ୍ଷଣୀ ସଦା ବ୍ରତରତ୍ନାକୁ ସାପ୍ତାହ୍ୟ
କୃତବାକାରଣ ସଦାସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠିତ କର-
ଅଛନ୍ତି । ମୋକଦମା ଦାଏର ଥିବାରୁ ସମ୍ଭବ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକାଶ କରବାରୁ ଶାନ୍ତି
ଦେଲୁ ।

ସମାଦବାହୁକାରେ ଯାଠକଲୁ ବ ଦଳର
ମାସ ତା ୨ ଉପ ଅପରାହ୍ଣ ଘ ୫ ଓ ୩ ସମୟରେ
କାଲେଣ୍ଡର ପ୍ରମାଣ ସ୍ଥି ଅମଦୋକମ୍ପୁକ ଅଧୀନସ୍ଥ
କାଳକା ବଦ୍ୟାଳୟମାଳକର ବାସିର ପୁରସ୍କାର
କରଣର ଉପଲକ୍ଷ୍ୟେ ଉକ୍ତ ମଦୋକମ୍ପୁକ
କୋଠିରେ ବଦର ସଜ ହୋଇଥିଲ ଏବ
ଉତ୍କଳବାସୀ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ବସୁଲେକ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଲେକ୍ଷରସାଦେବ
ସଜ୍ଜପତ୍ରର ଅସନ ପ୍ରଦାନ ଏବ ଶ୍ରୀମତୀ ଯୋଗେ
ପୁରସ୍କାର ବହୁଳ କରୁଥିଲେ । ସଭାରେ ସକଳ
ଅଂଶରେ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲ ।

ପୁଣ୍ୟ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସରସ୍ୱତୀମଳ-
କର ଗରୁଡ଼ବସ ଅପାୟପ୍ରକ ମିତ୍ତଳସିପଲ
ବର୍ତ୍ତମାନ କାଧାବେଦୀରୁ ଯେଉଁ ଗୋଷିକାପ
ମଦାଗ୍ରଥର ପ୍ରକାଶନ ପୁସ୍ତକ ମାଜସ୍ତେଷ

କାର୍ଯ୍ୟବାହୁ ବଣ ଦେଲଥିଲେ ସେମାନେ
ମୋକଦମ କରୁ ହିଲକୋଟର ଅବେଶମରେ
ମୁକ୍ତି ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ମାଜସ୍ତେଷ ସାଦେବକର
ଏ ମୋକଦମାସଫଳ ବୁଝୁଛନ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଗୁରୁକର ଅଛଇ ଏବ ଏହା ମିତ୍ତଳସିପାଲକର
ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ଏବ ଉଦ୍ଧୃତ
ଆସାମିମାନେ ସର ଓ ବହୁ ସଦ୍ୟ ବର ଥିବାରୁ
ଶେଷାଭିଳାଳସ କରକେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ ।
ଅନୁମୋଦେ କରଣ କରୁ ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ତଳସିପାଲକ
ସଂପେକ୍ଷା ବିକ୍ଷା ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ବଳପୁରରୁ ଜଣେ ସଂପ୍ରଦେବକ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି ବ ଗତ ମାସରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସରଦା-
ଧାଦାଦର ଉକ୍ତ କରଣରେ ଦେଉଳର କରଣ
ମାଜଗାୟ ଶ୍ରୀମତୀ ବାମଶ୍ରୀଧରକର କାଳିକା-
ନୁଗାୟା ନାୟକସଦା, ବଦାକ୍ୟତା ଓ ପ୍ରଜା-
ନୁସ୍ତର ଇତ୍ୟାଦି ସଦ୍‌ଗୁଣ ଚିମିତ୍ କାଦାକ୍ ସି,
ଅଇ, ନ, ଉପାଧରେ ପଞ୍ଚମଣ୍ଡିତ କରୁଥିବାରୁ
ଗଜାମଦୋକମ୍ପୁ ସଫ ହୁଏଥିରେ ବହୁ ଅର୍ଥ
ବ୍ୟୟକର ସ୍ତାୟ କଦାର ପ୍ରକୃତର ପରତରୁ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବାମଶ୍ରୀର ସୁତା ସଦାଧ୍ୟକ୍ଷ
ଦେବୁ ବାବସ୍ଥିମେଖକ ଠାରେ ସୁମର୍ଯ୍ୟାଦା
ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅନୁମୋଦେ କରଣ
କରୁ ସେ ହୁଏଥିରେ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ
ଦେବେ ।

କଲକତା ବିପକ୍ଷକାଳପୁର ପାଞ୍ଚ ଅର୍ଥସ-
ପକ୍ଷର ଫଳ ବାଦାଉ ଅଛି । ପ୍ରାୟ ୨୪୦୦
ଶ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା ଦେଇଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ପଞ୍ଚ-
କର କ ୩୦ ଶ ଅର୍ଥରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ
କ ୧୨ ଶ, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୮ ଶ
ଏବ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୨ ଶ ସଂଖ୍ୟା
କ ୨୧ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ରେକ-
ନୁସାବଲେକରୁ କ ୩୦ ଶ ଶ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା
ଦେଇଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବକ କ ୨ ଶ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସତୀ,

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ।
ଗୁପ୍ତକାଳଦ ଦାସ
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
ବସନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣା | ଦ୍ୱାବଳଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା
ସାମସନ ଦାସ | ଜୀବନଚନ୍ଦ୍ର ସେନ
ଅଭୟପ୍ରସାଦ ଦାସ | ପରମାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଅନୁମୋଦେ ଦୁଃଖର ସହଜ ଅବଗତ
ଦେଲୁ ଯେ ରଖିଥିଲ ସଜାକର ନଅର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ରୂପେ ଗୋଡ଼ ପାଇଅଛି ଏବ ଦେହି ହୁଏଲେକ
ଅର୍ଥ ଲଗାଇ ଦେଇଥିବାର କଥିବ ହୁଅଇ ।
କରମର ପାଠିମାନଙ୍କ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟ ଗୋଡ଼ ପିବାର
ଓ ବହିରେ ଦଶହଜାର ଟଙ୍କାର ସମ୍ପତ୍ତି କଷ୍ଟ
ଦେବାର ବାହୁକାରେ ଯାଠକଲୁ । ଦେବକ
କାରୁ ମଧୁସୂକୋଦକ ଏବ କୁଦୁବସନ ପାଠି-
ମାନଙ୍କ ହୋତାଦର ରକ୍ଷା ପାଇଅଛି । ମୋକ-

ସକଳ ଶୁଭକ୍ଷଣେ ପରମୋତ୍ତମ ସମ୍ପାଦ ଅପ୍ପ-
 ଅଳ୍ପ ଏବଂ ପରମୋତ୍ତମ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଭାବେ
 ରେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତ ଚଳି ଚଳି କ୍ରମ-
 ଅଗ୍ରଣୀ । ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଥିର କାରଣ
 ଦୋଳ କ୍ରମେ ହୁଏ । ଶ୍ରେଷ୍ଠତମେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ବଦନାବସମାନେ ମାତ୍ରକାର ସମାପ ଶୁଣି
 ଲେକେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ ଛାଡ଼ା ବା
 ଶୁଦ୍ଧତା ଦେଖି ବାଟ ଶୁଦ୍ଧତାକୁ ଶାନ୍ତୀ ଦେଇ
 ନାହାନ୍ତି । ଉତ୍ତମମାନେ ଏ ସମସ୍ତ ସମାପ
 ସାଧନା ମୋ ଭୂତର ପ୍ରତ୍ୟକାର କରଣର
 ଅବଧି ପ୍ରଣୟାନ ନାହିଁ ବରଂ ଅପୂର୍ବର
 ଭବ୍ୟ ଅଟଇ ।

ପାଠକମାନେ ଶୁଣିବ କୁତନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
 ସମ୍ପାଦକ ଏ ନଗରର ଉଦ୍ଦୋଷଅପ୍ରେୟ
 ଏବଂ ମାସରୁ ପ୍ରକୃତ ଦେଉଅଛି । ଏଥିର
 ବଦନେକ ଉତ୍ତମପ୍ରକାର ଅର୍ଥେକ ଏବଂ
 ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥେକ ଅର୍ଥାତ୍ ୫ ଟଙ୍କା ଅଟଇ
 ଦେଇ କେତେକାର୍ଥ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକାକର
 ଅବଧିକ ଦୋଳଅଛି ତାହା ବାବଦେ ନ
 କହି କାର୍ଯ୍ୟ ଦାନ ଦେଖାଦେବେ ଦୋଳ କହି
 ଅଗ୍ରଣୀ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ମନେ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପାଦକର
 ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥପର
 ପ୍ରକୃତ ବିଶେଷତାକୁ ସମ୍ପାଦକ କେତାକୁ
 କୌଣସି ଉଚ୍ଚ ଅବଧି ଦେଖାଇବା ଅପାଦର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ସେଥିରେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ
 ଦେବେତମ କଳ୍ପକଣ୍ଠିକ ଏହାର ବିଶେଷ
 ସାମାନ୍ୟତାମ ଦୋଳଅଗ୍ରଣୀ ଶେଷରେ ସେପରି
 କେତା ଅସମ୍ଭବ ନୁହଇ । ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦ
 ଉତ୍ତମସମ୍ପାଦକର ଯେପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି
 ଅପୂର୍ବ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ଦୃଷ୍ଟିଲେ ଦେ ପରକାର
 ବୁଦ୍ଧି ଦେବକ ବସ୍ତୁର କାରଣ ଦୋଳ କର୍ମା-
 ଯାଏ । ସେବେ ଉତ୍ତମ କୃତାକୁ ନବସମ୍ପାଦ-
 ଅଧିକ ଉତ୍ତମର ଦେବ ଦେବେ ଅବସ୍ୟ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁର କଥା ଦେବ ।

ତେଣୁ ଉତ୍ତମେକ ମେଧାବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଶୁଣା ଅପ୍ରେୟର ସୁର ମନୋମତ ଦେବେ ଦୂର୍ଗ
 ଦେଇ ଉତ୍ତମ ଫଳ ଦର୍ଶନ ଏବର୍ଷ ମାନବର
 ପଦ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଗୀତ
 ଅଛି । ତନ୍ତୁ ଏଠାର ଉତ୍ତମା ବିଷୟକ
 ଦେବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁର ଅପ୍ରେୟ ଅନେକ ଉତ୍ତମ
 ଏବଂ ଉତ୍ତମ ସମାପକର ଅଗ୍ରଣୀ କ୍ରମେ

ରକା ବାଣ ପତ୍ରପ୍ରକାର ତାହା ସୁଦ୍ଧା ସୁସ
 ଗାଧନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଣେ ସୁରର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ
 ପଦ୍ୟକୁ ୧୨୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରକୃତ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଧାନ
 ବିଷୟକ ପରିଷଦ ଓ ଉତ୍ତମେ ଦେଇ ଶିଖାଇବ
 ଦେବାକୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତମ ଦୋଳଅଛି ।
 ଏଥିପାଇଁ ଅଧିକା ବିଷୟ ଏବଂ ଦୂରତ ସୁର-
 କୃତର ଅବସ୍ୟତା ସୁରର ସୁରମାଧ୍ୟମ ଏବଂ
 ସୁରାସୁ ଦେବାହାର ନୁହଇ କୁତ୍ତମ ଅରମ୍ଭ
 ଦୋଳ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳଅଛି ଦେଉ ଏକା
 ଦେବାହାର ସକଳ ଅନୁର ମୋତକ ଦୋଳ
 ନ ଯାବେ ଅବଏକ ପଞ୍ଚମେକ ଉତ୍ତମକୁ
 ସାଦାନ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ସୁରାସୁ ଓ ଉତ୍ତମକୁବୋର୍ଡ
 ଏବଂ ସମସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଅନୁମୋଦକ ଏ ସୁରର ଅବସ୍ଥା କାଣ୍ଡ ଏବଂ
 ସମସ୍ତେକର ସହଜ ଉଦ୍ୟ ଦୋଳ କ୍ରମେ
 ଯେ ଏହି ସାଦାନ୍ୟ ଗାଧନର ସମ୍ପରକରେ
 ମୋକ୍ଷ ଅଟଇ । ଅବଏକ ସମସାଧାରଣ ଓ
 ଦେଉଳ ଦୂରତର ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି ଓ
 ଏହି ଉତ୍ତମର ସୁରାସୁ ଉତ୍ତମକୁ ସାଦାନ୍ୟ-
 ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ଅପ୍ରେୟ କରୁଅଛି ।

ଅନୁରୋଧ ।

ଅନୁମୋଦକର ତେଣୁ ଦେଉ ଅନୁରୋଧକୁ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯଥା ।—
 ଏଠାରେକେ ଶାନ୍ତାପୁରକୁ ଦେଖାଇ
 ସାଦାନ୍ୟ ଫଳ ମନୋମତ ସାଧନା । ଏବର୍ଷ
 ଉତ୍ତମାନ୍ତର ଦେଖି ୧୫ ଓ ଅଗ୍ରଣୀ ପଞ୍ଚ
 ଏବଂ ଫଳ ଶାନ୍ତାପୁର ଅରମ୍ଭ କରେ
 ଶାନ୍ତାପୁରମାନେ ମୋ ମଧ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ଯେ
 କୌଣସି କିମ୍ପା ମାନେ ମାତ୍ର ଶାନ୍ତାପୁର ।
 ଲେଖକମାନେ ଯେ ଏବଂ ଅଗ୍ରଣୀ ସମସ୍ତେ
 ପ୍ରାୟ ଏହି ଏବଂ ଅଗ୍ରଣୀରେ ଅରମ୍ଭକୁ ।
 ଶର ଅଗ୍ରଣୀରମାପଠାକୁ ବୁଝି ଦୋଳ ନ
 ପ୍ରକାର ନିରର ଅଗ୍ରଣୀ ମୋତମାନଙ୍କୁ ଦେଖେ
 ବାଧ୍ୟ ହେବ ଯୁବେ ଲେଖିଅଛି । ଶ୍ରୀକୃ
 ଅଗ୍ରଣୀ ପ୍ରକର ଦୋଳ ଶାନ୍ତାପୁର ଯାକରେ
 ୧୯୮୨ ଡିଗ୍ରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଘଟିବା ସଙ୍ଗେ
 ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତମକୁ ଶାନ୍ତାପୁରରୁ ଓଡ଼ିଶ-
 ନାଗରୀର ଅଗ୍ରଣୀ ପ୍ରକର ଦୋଳ ଉତ୍ତମକୁ ।
 ଏବଂ ଶାନ୍ତ ଏକାଦେକେ ପ୍ରାୟ ଲେଖକମାନେ
 ଦୋଳ ଅଗ୍ରଣୀ । ଦେଖାଇବାରେ ୨୦ ଜଣ
 କଥା ଦେଖୁ ୧୦ ଜଣ ଦାନପ୍ରାପକର ପ୍ରକର
 ଦୋଳଅଛି । ଅଗ୍ରଣୀ କୁତ୍ତମ ରେଖାମାନୁ

ଦୋଳ କ୍ରମେକେ ଦେଖାଇ ଅଗ୍ରଣୀ ଅଗ୍ରଣୀ ଦେଖି
 ଉତ୍ତମସାଧାରଣ ଅଗ୍ରଣୀ ଶାନ୍ତାପୁର ଅଗ୍ରଣୀ
 ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଚଳ ଓ
 ଶାନ୍ତାପୁର ଦୋଳକାରୁ ଦେବ । ମତ ତାଗ୍ର-
 ପ୍ରାପକେ ସେପ୍ରକାର ଦେବନ ମାତ୍ର ଉତ୍ତମେ
 ନିର୍ଭର କରୁଅଛନ୍ତି ଅର କ୍ରମେ ଏହିପ୍ରକାର
 ଉତ୍ତମେ ମନୋମତ ମାତ୍ର ସୁଦ୍ଧା ଶାନ୍ତାପୁର କୁତ୍ତମ
 କ୍ରମେ ନାହିଁ । ଉତ୍ତମ ଛାଡ଼ାରେ ସେ ଉ
 ଦୋଳଅଛି ମାତ୍ର ଦେଖାଇ ମିତ୍ର ନାହିଁ । ଏଦେ-
 ଦେକେ ଅନୁମୋଦକର ପ୍ରକାରକ୍ରମ ଗରଣ-
 ମେକ ବଦେଶକୁ ଉତ୍ତମ ଅଗ୍ରଣୀ ନ ଯୋଗା-
 ଲରେ ଓ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୋଭନା ଦାନ
 ଉତ୍ତମକୁ ସାଦାନ୍ୟ ନ କରେ କାହାର ବା-
 ନାର ଉପାସାନ୍ତର ନାହିଁ । ଉତ୍ତମର ମନ-
 ମାତ୍ର ପ୍ରକାରକ୍ରମେକେ ସାଦେକ ବାହାଦୁ-
 ରକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଏ ସମୟରେ ଅରେ ଏ
 କଥା ପରିଦର୍ଶନ କର ପ୍ରକାରକ୍ରମେ ଦେଖାଇବା
 ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମକୁ ପଦ୍ୟମତ କରୁଅଛି । ପରମେ-
 ଶରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଦେବ ଦେଖାଇବାକର
 ସୁରମୋଦକ କର ଦେଖାଇବାରେ, ଦୁଇଜଣ
 ଅଗ୍ରଣୀ ତାହାର ଅଗ୍ରଣୀ ପ୍ରକାର କରୁଅଛି ।

ସାଦାନ୍ୟା ଟିପ୍ପଣୀ ।

ଏକକର ସାଦାନ୍ୟା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଖାଇବୁ
 ଦେବାର ଯେଉଁ କରଣ ଏଥିପ୍ରକାର ଅନୁ-
 ମାନେ ପ୍ରକାର କରୁଅଛି ତାହା ସରକାରୀଦ୍ୱାରା
 ସର୍ବୋତ୍ତମ ଦୋଳ ଶାନ୍ତାପୁର ଦୋଳଅଛି । ପ୍ରକ-
 ଲରଣରେ ସଦାନ୍ୟା ନାକର ୫୦୦୮ ପ୍ରକ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ୫୦୭୭ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ସର୍ବୋତ
 ଦର ୫୦୦୯ ପ୍ରକେ ୫୧୩୩ ଦୋଳଅଛି
 ଏବଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କର ସବୁ ଏହିପ୍ରକାର ସର୍ବୋ-
 ଧର ଦୋଳଅଛି ୫୦୦୯ ବା ୫୦୦୯ ବା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତମକାରରେ ପ୍ରକ ୫୦୦୯ ବା
 କ୍ରମା ଉତ୍ତମ ଅଗ୍ରଣୀ ୫୦୭୭ ଲେଖିଏ
 କହି ଉତ୍ତମକୁ ୫୦୦୯ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକ
 ୫୦୦୯ ବାରେ ୫୦୦୯ କହି କରୁଅଛି
 ୫୦୦୯ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକ ୫୦୦୯ ବାରେ
 ୫୦୦୯ ଓ ୫୦୦୯ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକ
 ୫୦୦୯ ବାରେ ୫୦୦୯ ଲେଖିଏ ଶାନ୍ତାପୁ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମା ଦେଖାଇ ଅଛି । ପ୍ରକାରକ୍ରମେ
 ଏ କରଣ ଅଗ୍ରଣୀ ଦେଖା ଓ ନ୍ୟାସିବ
 ଦେବାରୁ ଅନୁମୋଦକ ବଦେଶକାରେ

ଦିଅନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକଳା ଯୋଗ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ଯଦି ପାଣ୍ଡୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଲାଭଦାୟକ ଏବଂ
 ଯଦି ସମୁଦ୍ର ଗଭୀରରେ ଅନେକ ଅନାମୟ
 ଥିବାରୁ ଅପାୟର ଅପରାଧ ଦେବୀର ସମାପନା
 ଏବଂ କେତେକ ପ୍ରକାର ନାୟକ କିନ୍ତୁ ଅନାମୟ
 ଦୋଳପତ୍ର ପତା ୫ ୩୦୦୮ କାଠାରୁ ୫ ୩୦୦
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୈନିକୀକୁ ୫ ୧୦୦୮ ୫ ୧୦୦୮
 ୫ ୧୦୦୮ ୫ ୧୦୦୮ ଏପରି ପ୍ରକାର
 ୫ ୧୦୦୮ ୫ ୧୦୦୮ ଦୋଳପତ୍ରରେ କିଛି
 ଭାରତୀୟ ବ୍ୟବସାୟ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ପ୍ରକାର
 କୌଣସିଲୋକ ବର୍ତ୍ତମାନମାନଙ୍କୁ ୫ ୧୦୦୮ ରୁ
 ମେଟରରୁ ଉପା ବସନ୍ତ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକାର
 ୫ ୧୦୦୮ ୫ ୧୦୦୮ ନିଗମର ଅବଧାନତା
 ନାହିଁ । ଯଦି ଦେବୀ ଏଥିରେ ନେତୃତ୍ୱ
 ଦେବୀ ଅପେକ୍ଷା ନିତ୍ୟାପିପାଳନରେ ଉପକରଣକୁ
 ଅଧିକ ଓ ଯେବେ ସେ ଯଦି ପ୍ରକାର କଲେ
 ଅନୁମାନଙ୍କର କିଛି ବହୁତା ପ୍ରୟୋଗକ
 ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ବୁଝିପାରୁଁ ସେ ଏହି
 ନିଗମରେ ହେବ ଅପାୟ କଲେ ପାଳନା
 ଦୋଳପତ୍ରର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିଗମ ଦୋଳ
 ପିତ ଏବଂ ଅଧିକ ଟିକା ଉଦ୍ଭୂତ ହେବ ନାହିଁ ।
 ଏସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ନିଜର ସବୁପୋରୀ
 ପାଠକଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ ଯାଦର ଅଧିକ ଦୋଳ
 ଅଛି । ପାଳନାଦୀ ହେବ ଅଧିକ ଅଧିକ ଦେବୀକୁ
 କରବାପାନାରେ ଶୁଦ୍ଧାର କରି ପ୍ରକାର
 ନେତୃତ୍ୱରୁ ସବୁପୋରୀ ବରୁଣ ଦୋଳ କହି
 ଅଧିକ କ ପାଳନା । ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟୟନ ଏ
 ନିଗମରେ କାଣ କରବା ପ୍ରକାର ବ୍ୟୟନ
 ବ୍ୟୟ ପିତାରୁ କରବାପାନାରେ ଶୋଭାପତ୍ତି
 କିଛି ଅପରି କଲେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କର-
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲୁ ଜାଣିବ ଦୋଳ ସମ୍ପ ବକ୍ତୃତା
 ପ୍ରକାର ଅନୋଳକର ଅଧିକ୍ୟାନ ଧରଣଗ୍ରାସ୍-
 ମାନ ଦେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେବେ ଅଧିକ କାଣ
 ପ୍ରକାର କରବାପାନାରେ ଅପରି କ କଲେ
 ଯେବେ ଅଧିକ୍ୟାନରେ ଯେବେ ଲାଗି ହେବ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସ୍ୱଳା ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକ କିଛି
 ଅପରି କରବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ସମ୍ପ-
 ପୋରୀକରଣକୁ ଏବଂ ଅଧିକ ନାହିଁ ସେ
 ଅଧିକ ନେତୃତ୍ୱରୁ ସ୍ୱଳା ନିମନ୍ତ ଦୋଳପତ୍ର
 ଅଧିକ ବା ପାଳନାକରଣରୁ ଅଧିକ ସବାପେ
 ନୁହନ୍ତ । ଅଧିକରେ ସବାପେ ସାମା ନିଗମ
 କିଛି ଦେଲେ ଅଧିକ୍ୟାନମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ବାଳ-
 ଯାତ୍ର ବସେତଳାରେ ନାହିଁ କରବାକୁ ସମ୍ପର୍କ

ଅଧିକାର ଦେଲୁଅଛି । ସେହି ଦେଲୁଅଧିକ୍ୟାନଙ୍କ
 ପ୍ରକାରରେ ଓ ପାଳନାକରଣ ଏଠାରେ କାଣ
 ଦେଲୁ ଯେବେ ଦୋଳପତ୍ର ଦୋଳ ନାହିଁ
 ଦୋଳପତ୍ରା ନେତୃତ୍ୱ ସେ କରବାପାନ କି
 ଯଦି ଦୋଳାନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେଖିବାରେ ଅଧିକ
 ଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଦୋଳପତ୍ର ପ୍ରକାର କାଳକର
 ଅଧିକ୍ୟାନମାନ ଏବଂ ନିଗମ କରଣରୁ ସମ୍ପ-
 ବସନ୍ତ କାଳକର ଉଦ୍ଭୂତ ହେବ ନ ଯାଉ ଅଧି-
 କ୍ୟାନ ହେବ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବାରେ ଏବେ ଦୋଳ-
 ମାନ ଉପିତ । ଯଦି ଦେବୀ ସୌଭାଗ୍ୟର
 ବସନ୍ତ ସେ ନିଗମ କରଣରୁମାନେ ସବୁପୋ-
 ରୀକ ନାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କଲ କେତେ ଶୁଦ୍ଧାର
 କରବା ମାନଙ୍କେ ସୁନାକରଣ ପ୍ରକାର ଦେଖି
 ହେବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଅଧିକ୍ୟାନରେ ନିଗମପିପା-
 ନାକରଣ ପ୍ରୟୋଗକରଣ ଦେବ ଅଧିକ କେତେ
 ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ ସେହି ଦୋଳପତ୍ର କରଣକୁ ।
 ଅଧିକ୍ୟାନ ସେବା ଯାଉଅଛି କ କରବା-
 ପାନକରଣର କରବା ଦୋଳାନ୍ତ ଅଧିକ୍ୟାନ
 ଦୋଳ ନାହିଁ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକ୍ୟାନମାନେ
 ବାର୍ଯ୍ୟଦାଣ କରୁଁ ପଥାର୍ଥକ ଶୁଦ୍ଧାର କରବା
 ପ୍ରକାର ସବୁପୋରୀକରଣ ଏପରି କରବାପା
 ବକ୍ତୃତ୍ୱ ଦରକାରକର ଅଧିକ । ସେ କ ଏହି
 ଶୁଦ୍ଧାର ଦେବା ସବାପେ ସବାପେ ଦୋଳ
 ଅଧିକ ?

THE COAST CANAL.
 II.

In the first article we have shown
 that there are two halts in the jour-
 ney, 1st at Nolekool at Balasore and
 2nd at Goakhali for purposes of
 transshipment. But there are other
 vexatious halts occasioned by the
 receding of the tidal water. These
 halts are (1) at the Haldi river, (2)
 at the Kadinadi at Kalinagar station,
 (3) at the Subarnareekha, (4) at the
 Burabalanga. In these different
 places, the halts average from two to
 six hours. During ebb-tide there is
 very little water, and the steam
 launches are obliged to stop till the
 tide again comes in and there is
 sufficient water for the launches to
 proceed. It may be said that these
 halts cannot be helped. True. But
 are there no means to overcome the

difficulty? In the High-level canal,
 there are big water-tanks which sup-
 ply water in cases of necessity. May
 not similar contrivances be construc-
 ted at the different places named
 above, so that a sufficient supply of
 tidal water may be locked in during
 high tide and let out into the chan-
 nel during ebb-tide when the steamer
 will pass. But this is a question for
 hydraulic Engineers to decide. It is
 merely a lay suggestion that is here
 made, and it may be scientifically
 wrong or impracticable. But never-
 theless it is a subject that well de-
 serves the consideration of the best
 authorities. If the plan however
 proves impracticable, may it not be
 much easier to deepen the channels
 and by constant dredging to keep
 them clear. Then again it is popu-
 larly believed that there is some de-
 fect in the construction of the Eta
 magra canal.

But setting aside these halts, over
 which the canal companies may say
 they have no control under present
 circumstances, are there really no
 means for shortening the halts at
 Nolekool and Goakhali? Even sup-
 posing that for some time to come the
 two companies must ply, and that
 the mid-way halt at Nolekool is un-
 avoidable, to popular understanding
 the halt can be made much shorter.
 At present the Calcutta steamer
 reaching Nolekool lands Cuttack
 passengers and goes to Balasore to
 land Balasore passengers and to take
 in fresh passengers for Cuttack. She
 then returns to Nolekool. The
 Cuttack steamer sometimes goes
 through the same process. I think
 the present practice is they relieve
 each other of this work according to
 convenience. This is surely a very
 tedious process. Cannot some better
 means be employed to reach passen-
 gers to Balasore and to bring passen-
 gers from it, so that there may not
 be an inconvenient detention? This
 detention is sometimes oppressively
 long and tedious. Even the present

officiating Commissioner was detained there for about 18 hours. Mr. Hopkins has really done a good to the country by taking the Coast Canal route in coming to Orissa. He has seen with his own eyes the difficulties and inconveniences, unnecessary I should say in most cases, of this journey and he is in a position to move Government to redress the grievances of poor pilgrims and passengers. He is sufficiently keen eyed for the purpose and it is hoped he will spare no pains to make the Coast Canal live successful.

Then again why should there be at all a halt at Gaokhali? They make it or transhipping passengers. But a transhipment at all needed for the short, the very short distance of the journey that lies from Gaokhali to Calcutta? Cannot the same steamer that travelled all the way from Nolekul to Gaokhali make the small remainder of the journey? The Company has only an eye to economy in the matter. But it is not a good economy. Morally the Company has no right to consult its private pockets putting large number of people, day after day, week after week, to great inconvenience, discomfort and hardship. So instead of waiting at this station for the Ghattal steamer, if the Coast Canal steamer goes direct to Calcutta, much of the inconyonienco complained of, may be remedied. Of course there is one great difficulty, the shallowness of the canal from the Gaokhali lock to where it meets the rivers. But if this part of the canal is deepened enough and there is constant dredging, it is believed that steamers may not be obstructed, and can freely go up to Calcutta.

ତେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ନିୟୋଗ ବସ୍ତୁତ ବିଷୟ ।

ତେପୁଟୀ ଓ ସହ ତେପୁଟୀର ନିୟୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ କେ ୧୨୦ ଶହମଧ୍ୟରେ କଳାକାର କାଳା କେପୁଟୀର ନିୟୋଗକାରୀ କାଳାକାର ହୋଇଥିବୁ ମାତ୍ର ସେ ସମସ୍ତରେ ସଂସ୍ଥାପନ

କରଣ ଅଥା ପୁଣି କ ଦେବାର ଏବ ଗ୍ରୀତିକସଖ୍ୟା କମାନର ବୁକି ଦେବାର ଦେଖି ଅମୁମାନବର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଣୀଟ ସରୁ ଖୁବାର୍ଡି ବେଲ ଅବ୍ୟଗ୍ରାନ୍ତ ସକଳଦତା ବିଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ନିୟମ ପ୍ରତି କରାଯାଇଛି । ଏକେସକ୍ସନରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରକାଶକାରୀ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ନିବାସନ କରଣୀ ସଦାସେକ୍ଷା ଶ୍ରେଣୀ ଉପାୟ ଅଟଇ । ମାତ୍ର ସକଳକାଳ ଓ ସକଳଗ୍ରାମର ଲୋକ ସମାନଭାବେ ବିକ୍ରିତ କ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ନିୟମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କଲେ ମୁସଲମାନ ଚାଲି ଏବ ଦେବାର ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକଙ୍କୁ ବହୁତ କଷ୍ଟକାରୀ ଦେବ ଏବ କୌଣସି ଏକକାଳକୁ ଏକଦାମୟା ଅଧିକାର ଦେବାଦ୍ୱାରା ଜାତିବିଭେଦ ବଢ଼ାଇବାର ସମ୍ଭାଷା ଯେବ । ଏକକାଳ ବିଭେଦ ବାହର ପ୍ରତି; ସାମାଜିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଶ୍ରେଣୀ ବଦୋଇତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ପ୍ରକାଶରେ ବିଭେଦ ସୃଷ୍ଟିକରଣ, ସୃଷ୍ଟିକରଣ ସହଜ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀକାରୀ କରଣୀ ଅଥବା ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରୀର ବିଭେଦ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରଣୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏକ ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ଯେଉଁମାନେ କରଣୀର ପାଳନ ଯୋଗ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର କାଳ ବିଦେଶବାସୀ କରଣୀର ଅବସ୍ଥା ଏବ ପଦରୁ ଦେବେ ଲୋକଙ୍କୁ ତେପୁଟୀ ପଦ ଦେବାର ସରକାର କରଣୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏସମସ୍ତକରଣର ସୁକ୍ଷ୍ମର ପ୍ରତିଯୋଗିତାଦ୍ୱାରା କୋଇ କ ଉପରେ । ଅଥଏବ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଏକ ମନୋନୟନ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନାଦ୍ୱାରା ଏକିକ ବର୍ମଭୂତି ନିୟୋଗ କରଣୀର ପ୍ରତି ଦୋଇଅଛି । ସୁକ୍ଷ୍ମରେ ମନୋନୟନପ୍ରକାରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଲଟିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅବ୍ୟ ସେତେ ପ୍ରୀତିକ କାମ କରଣୀମେଧ୍ୟକ ରେକସ୍ତର କରଣରେ ଅଛି ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତମ ନିର୍ଭର । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ଅର୍ଥାଦ୍ୟ ସାଧନପ୍ରତି ଅଥବା ଯେଉଁମାନେ କରଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଳନର ଯୋଗ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏକେ ସେ ପ୍ରତିବର୍ଷ କ ୧୨ ଶ ତେପୁଟୀ ଓ ୧୧୧୧୧ ସହତେପୁଟୀ ପ୍ରୟୋଗକ ଦେଉଥିବା ବିଦେଶବାସୀ ଅଥବା ବିଦେଶବାସୀରେ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଳ ପାଲଟେ କାର୍ଯ୍ୟ; କରଣ ଲୋକ ନିୟମ ଦେବା କଥା କିଏ ପଦରେ ? ଅଥଏବ ଏହି ରେକସ୍ତରକୁ ପ୍ରୀତିକ

ଅବେକଳ ବିଦେଶବାସୀ ପଦକ୍ଷେପ ଓ କାଟକଟ ବିଦେଶର ଅବସ୍ଥାକରଣ ଅନୁକ୍ରମ କେ କାହା ବିଦେଶରେ କ ୨୦ ଶ ତେପୁଟୀ ପ୍ରୀତି ଏବ ପ୍ରାୟ କ ୨୦ ଶ ସହତେପୁଟୀ ପ୍ରୀତିକ କାମ କରଣ ସାଧନ ।

ଉପରଲିଖିତ ବିଷୟମାନଙ୍କ ବିଦେଶରେ ସରୁ ଖୁବାର୍ଡି ବେଲ ଏହି ନିୟମ କରଣୀକୁ ବିଚାର କର ୧୮୮୫ ସାଲରେ ତେପୁଟୀ କମ୍ପାନୀ ସହତେପୁଟୀ ନିୟୋଗ କରିବୁ ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏବର୍ଷ ୧୧୨୧୧ ତେପୁଟୀ ନିୟୋଗ ଦେବାର ଅର୍ଥା ଅଛି । ଏହି ସହ ବିଦେଶ ଦେବା ମାତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ପଦରେ କମେକାସ ତେପୁଟୀ ନିୟମ ଦେବ ଓ ୨୦ ପଦରେ ମନୋନୟନ କାରଣରୁ କମେ କେବ କରଣ ଦେବ । ଏହି ନିୟମରେ କମେ କାସ ତେପୁଟୀ ଓ କ ୨୦ ଶ ଅଲପ୍ରକାର ମନୋନୟନ ପ୍ରୀତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଲଟେ । ସହ ୧୮୮୫ ସାଲରେ ନିର୍ଭର ନିୟମରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରକାଶ ଦେବ ଓ କରଣ ନିୟମକରଣୀ ପ୍ରକାଶକରେ ବିଦେଶରେ ବାହାରକ । ବି, ଏ, ପଦକ୍ଷେପ କମ୍ପାନୀ ସେକ୍ସନର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ କ ସବ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ପଦକ୍ଷେପ ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟ । ମନୋନୟନ ପ୍ରୀତିମାନେ ମଧ୍ୟ ଏପଦକ୍ଷେପର ନିୟମ ଦୋଇ ପାଲଟେ ଏବ ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଭର କରଣର ସୀମା କ ୧୦୦ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ । ଅଥରା କ ଫଳ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଥମ କରଣ ପ୍ରଥମେ ବାସ୍ୟ ପାଲଟେ । କହି ଉତ୍ତରୁ ମନୋନୟନ କରଣୀକରଣରୁ ଯେଉଁମାନେ କରଣୀକରଣ ମାନ ପାଲଟେ ସେ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁକ୍ରମରେ କ ୧୦ ଶ ନିୟମ ଦେବେ ଏବ ଉତ୍ତର ପାଳକାର ଗୋଟିଏ କାସ ତେପୁଟୀ ଅଥବା ସହତେପୁଟୀକରଣରୁ କ ୧୦ ଶ ନିୟମ ଦେବେ । କହି ସଂସ୍ଥା କ ୧୨ ଶ ତେପୁଟୀ ପ୍ରୟୋଗକ କ ଦେବେ ବିଦେଶରେ କରଣୀ ନିୟୋଗ ଦେବ । ସହ ୧୮୮୧ ସାଲରେ ଏହିପଦକ୍ଷେପ ନୂତନ ଓ ପୁରୁ ମନୋନୟନ ଅର୍ଥାକୁ ବିଦେଶବାସୀକୁ ଲୋକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଦେବ ଏବ ସହ ୧୮୮୦ ସାଲର ଉପରେ ସହମାନ କରଣ ଦେବ । ସହ ୧୮୮୨ ଓ କରଣୀକରଣରୁ ଯେଉଁ ପଦକ୍ଷେପକ ଦେବ ବିଦେଶରେ କରଣୀକରଣରୁ ସମସ୍ତକରଣ କ ୨୦୦ ଶ ଦେବ । ସହ ୧୮୮୩ ପ୍ରୀତିକରଣରୁ

ଅମ୍ଭ ଗୁରୁତଃ ସେବାସପନର ପୋଲସଠ
 ଏହା ଅମ୍ଭପକ୍ଷରେ ଦୋଳିବାର ଧୂଳିକାଳ
 କି ଦେବ । ଅପଣ ପ୍ରଧାନତଃ ଶେଷ
 ଦୁଇଗୋଟି ଚୋଷ ବର୍ଣ୍ଣାଇ ଅସନ୍ନ ହେବ
 ବନ୍ଧୁର ଅବଶ୍ୟ ପରିଣତ ଚନ୍ଦ୍ରମାନ କରବେ ।
 ଦେବେ ଦେବତା ଅପଣେର ଅଭିଯୋଗରେ
 ତାନେ ମୋମାନେ ଅମ୍ଭଙ୍କ ସମାଜ ନ କେଲି,
 ଏକତରଫା ବିଶ୍ୱାସରେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଚଣ୍ଡ ଦତ୍ତନ,
 ଏହା ଅପଣା କର ଅମ୍ଭେ ଦୁଇ ଗୁଣପତି
 ଦୋଳିବାରୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲୁ ।

୧୫ । ଲକ୍ଷ୍ୟାର ବୋଷ ଓଡ଼ିଆ ଅମ୍ଭଙ୍କ
 ମାତୃଭାଷା ନୁହେ; ହିନ୍ଦୀଭାଷାରେ ସହଜ
 ଅମ୍ଭଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟାପୀ ନୁହେ, ଓଡ଼ିଆ-
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ତାହା ଯାହା
 ଯାତନା କି ଦେଖାନ୍ତୁ କେହି ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ
 ପାରିତ୍ୟମାନେ କରନ୍ତେ । ଏଣେ ଅଦୃଶ୍ୟରେ,
 ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାର କରକାରୁ ପଂକ୍ତ ଅମ୍ଭେ
 ଆପଣା ଅନୁଭବରେ ପଠିବେ କେଉଁଠାକୁ ।
 “ଏ ଦୋଷ ଏ ଗୁଣଇ ଏକ ଏକପ୍ରକାରେ
 ଏହେ ଅଧର ଯେ ସେହି ଅଂଶର ଶକ୍ତିକୁ
 ଓଡ଼ିଆ ନ ବୁଝିଅନ୍ତୁ ବଙ୍ଗଳା ବୋଲିବେ
 ଶାରେ ।” ଏହା ହୋଇଅଛି, ବନ୍ଧୁ
 ନୁହେ କିନ୍ତୁ ଉଦାହରଣପାଇଁ ଏଣେ “ଅ-
 ଦୃଶ୍ୟ ବଙ୍ଗଳାଭାଷା” ପୁସ୍ତକର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ସମ୍ବଳଣ ଓ ପ୍ରାକୃତକାର ବି ପରମାଣରେ
 ଲିପିକ ବୋଲିଅଛି ଏହା ମୋଲେଚକର
 ବର୍ଣ୍ଣାଇ ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୁଇପ୍ରକାର । ଜାଣିବା ଓ ମୁକ ।
 ସ୍ୱପ୍ନର, ଅରଣ୍ୟ, ଗ୍ରୀବ, ନିତୁଳ ଇତ୍ୟାଦି ମୁକ-
 ଲକ୍ଷ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସେହିଭାଗରୁ ମୁଖରେ ଉଦ୍ଭାବିତ
 କର ଲେଖନୀକେ ପଞ୍ଚା ଅପଣାକୁ ଉକ୍ତ
 ଅଭିଭାବ କରନ୍ତୁ-ସେ ଉତ୍କଳ ଜାତିର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ବୋଲିଯାଏ । ଯେଉଁ ବଙ୍ଗଳା, ଓଡ଼ିଆ,
 ଇଂରାଜୀ, ହେବ, ବର୍ମିକ ଇତ୍ୟାଦି । ଜାଣିବା
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେଖକପଦାର୍ଥର ନ୍ୟାୟ ପର-
 ବର୍ତ୍ତନଶୀଳ । ସେଇଲେ (chaucer) ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତବର୍ତ୍ତକ ଇଂରାଜୀ-
 ଭାଷାର ପରବର୍ତ୍ତନ (Mutability of the
 English literature) ଅନୁଶୀଳନ କର-
 ବାରୁ ଦେଲେ ଅଧିକାଂଶ ଦେବୀରୁ ହୁଏ ।
 ଲକ୍ଷ୍ୟର ପ୍ରକାଶନସାଧ୍ୟତାରେ ଲିଖନୀ ଲକ୍ଷ-
 ଣୀ ପ୍ରକାଶ କର ଲକ୍ଷ୍ୟର ଉଦ୍ଭାବନା କର
 ପ୍ରତି । ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଶେଷେ ଘଣ୍ଟିବେ

ରୁକ୍ଷରୁ ହୁଏ, କରଯାଇପାରେ ସେଗୁଣା
 କେତେ ଗୁଣକୁ । ଏହପ୍ରକାରେ ଇଂରାଜୀ ଓ
 ବଙ୍ଗଳାଭାଷା ଯେତେ ଉତ୍କଳଭାଷାର ତରଫରୁ,
 ତାହା ଓଡ଼ିଆଭାଷା କରଅଛି, ଏହା ଅପଣ
 କରବେ ଠିକ ? ଅଭ୍ୟନ୍ତରପ୍ରକାଶରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତି କରବାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ମୁଲ୍ୟବାନୁ କରକା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅମ୍ଭେ ଏ ପୁସ୍ତକର ଉଦ୍ୟମ
 କରଅଛୁ ।

୧୬ । ଉତ୍କଳର ଦୋଷ—“ଏ ଦୋଷ
 ପ୍ରସ୍ତବର ଅଧିକାଂ ପ୍ରକାରରେ ଥିଲୁ ।”
 (‘ପରିଚିତ’ ଅଟେ) ଅଭ୍ୟନ୍ତରରୁ ପ୍ରାୟ
 ଦେଲେ ତାହା ଅମ୍ଭେ ଜାଣିପାରିଲେ ଆପଣଙ୍କ
 ଠାରେ ବକ୍ତ ଭାବନା ଦେଉଁ) ସମାଲୋଚନ
 ଏହା କହି ଗୋଟାଏଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଇ ନିଜାନ୍ତୁ ।
 ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ଅମ୍ଭେ କାହିପାରି ଓ
 କାହିପାରି ପରାମର୍ଶ କର ପାରିବି ପାରିବିର
 ଲେଖକାଶ୍ରମିମାନଙ୍କର ଗୁଣମାନଙ୍କରୁ ସମ-
 ଲୋଚନକର ଉଦ୍ଭବ ଅନୁଭବ ଉପରୀର
 ଦେବାଦେବ ଶୁଣି କରନ୍ତୁ ନାହି । ଅମ୍ଭ ଜାଣି-
 ବାରେ, ଦେବତା ଏକପ୍ରକାରେ ଦୂର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଓ ମୂଢ଼ା କଥୋପକଥନ ସ୍ୱରୂପିଣ୍ୟ
 ଦୋଇ ନାହିଁ । ତାହା ଦେଲେସଦା ଦୂର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 ଧରର ତରଫ ଅପଣେଇ ରହିବି ବୋଲି,
 ଅମ୍ଭେ ଏଠାରେ ଶୋକେ ଗୁଣ ଶିଳ ଯାଇ-
 ଅଛୁ ।

“ପରନ୍ତୁ ଏହି ଅଂଶମାନଙ୍କରେ ଗୁଣକାର
 ଯେଉଁ ଜାଣିବାର ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସୀ
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା ସଂକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାର
 କରମନକର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରନ୍ତୁ ।” ଅମ୍ଭେ ମାତ୍ର-
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖାଇବାପାଇଁ ପ୍ରୟାସୀ ଦୋଇନାହିଁ ।
 ଅମ୍ଭେ ଇତିହାସ ଲେଖକ (Historian) ଗଣ-
 ଦେବସୂକ ଲେଖକ (Morlist) କୋରୁ
 Farco (ଦେଲ) ଲେଖକମାନେ ଜାଣିବାର
 ଦେଖାଇବାକୁ ଓ ଲୁଚିବାର ସମ୍ଭାବ କରବାକୁ
 ସହ କରନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ତାହା ଅମ୍ଭଙ୍କ ସାଧ୍ୟ ନୁହେ
 ଅମ୍ଭେ ଯଦା ଦେଖିବୁ ତାହା ଦେଖିବୁ ।
 ମତଳକର ତରଫରୁ ଅମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଲେଖି-
 ଅଛୁ ସେହିପରି ତରଫରୁ ଅଛୁ । ପାରିବି-
 କର (Hermit) ସନ୍ନ୍ୟାସିଣ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ
 ଉକ୍ତ କରମନଙ୍କ ଦାୟତା ଦୋଇଆନ୍ତୁ ଠିକ ?
 ତେଜାଜାନ } ଅପଣଙ୍କର
 ଧୀରମ୍ଭ ମେ } ଉଦ୍ୟମଦ
 ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା } ଉମେଷଚନ୍ଦ୍ରସିଂହଙ୍କଦ୍ୱାରା

ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗୋଷ୍ଠନୀ ।

୧୯ ଫଳା କାଟିଆର ମୁକ୍ତପାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶୁ କାକୁ	୧୯
ଦୋଳିବାର ଦୋଷର ବରଫ ଅମ୍ଭମ ଓ ଦୋଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ	୨୦
ଉଦ୍ଭାବନା ଓ ତାହା ଦେବ ପାତ୍ର	୨୧
୧୯ ଫଳା କାଟିଆର ଦୋଳା ତା ପର କରାନ୍ତୁ	୨୨
୧୯ ଫଳା କାଟିଆର ଦୋଳା ଫେଟା	୨୩

ମଲ୍ୟଗ୍ରାଣ୍ଠି ।

କର ଉଦ୍ଭାବନା ମାତ୍ର	୧୯
ସେକ ଉଦ୍ଭାବନା	୨୦
ନିଗ୍ରହ ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଚରା	୨୧
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୋଳିବାର ଉଦ୍ଭାବ	୨୨
ଦୋଳାବେଦେବ	୨୩
ଦୃଶ୍ୟର ମତାନ୍ତ	୨୪
ସେକ ଚରୀର ଚରୁ	୨୫
ଦାତ୍ର ଉଦ୍ଭାବନା ଉଦ୍ଭାବ	୨୬
ବୋଦର ଉଦ୍ଭାବ	୨୭
ନରଦେବ ଉଦ୍ଭାବ	୨୮
ସଦାଚର ଉଦ୍ଭାବ	୨୯
ଦି. ଦୃଶ୍ୟର ଉଦ୍ଭାବ	୩୦
ଫଳର ମୁକ୍ତଦେବ ମତାଜନା ସହଜ	୩୧
ଦାତ୍ର ଉଦ୍ଭାବ ଉଦ୍ଭାବ ଦେହ	୩୨
ମତାଚର ଦୃଶ୍ୟ ମାତ୍ର କରାଦ	୩୩

ବିଜ୍ଞାପନା

କୋଷିକୃତାଗୁସୁନ୍ଦରୀ ।

ଉଦ୍ଭାବନା କରୁଥିବା କାଳ ଓ
 ଅର୍ଥ ସମ୍ପର୍କ ମୂଳ୍ୟ ଦୋଇ ପ୍ରତିଂକୋଷାଦିକ
 ଦୋକାନରେ, କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେସରେ ଓ
 ଦାତ୍ର ମତମତର ମୁକ୍ତଦେବଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣ
 ଦେଉଅଛି, ମୁଲ୍ୟ ଦୁଇଟିଟା ।

ଓଡ଼ିଆ ମେତେକେନ ସ୍ତଳରେ ତରଫରୁ
 ସକାଶେ ମୋ ୧୦ ୫ ବୁଢ଼ି ଶାଲିଅଛି,
 ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ଦାକରମାନେ ଅପଣା ପ୍ରମାଣ
 ପ୍ରକାର ଅପଣା ଦୁଃଖୀ ତା ୧୦ ରଖିବେ
 ବଟକ ତେଜଲକ ଦୃଷ୍ଟିକାଳରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେବେ ।
 ପ୍ରକାଶ ଆରୁ ସେହି ମାନେ ପ୍ରକେଶିବା
 ମାନକର ଓ ବଞ୍ଚିବୁଲର ପ୍ରକାଶରେ କୁର୍ତ୍ତି
 ଦୋଲିଅଛି, ଦେବତା ସେହିମାନଙ୍କୁ କୁର୍ତ୍ତି
 ସ୍ତଳରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।
 ତା ୧୦ ରଖ ମତ }
 ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା } Ed. BOVIL.
 ପ୍ରକାଶକେଶେବ
 ଓଡ଼ିଆମେତେକେନ-
 ମୁଦ୍ରିକ କରକ

NOTICE.

Wanted a Clerk and Draftsman for the Engineer's office of this State. Pay Rs 25. Experience in the keeping of the D. P. W, accounts and in drawing is essentially necessary. Applications with testimonials will be received by the undersigned till the 31st. Instant.

Dhenkanal, } S. C. NAIK,
The 9th May, }
1889. } *Manager.*

NOTICE.

Key to the New Royal Readers No. I is out and sold in the Printing Company's office.

Price annas three only.

ନୂତନ ରାଜ୍ୟପଠକ ନ ୧ ମୂଲ୍ୟ ମାନେକହ ଶିକ୍ଷାକୋଳ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଅଫିସରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ତିନିଅଣା ମାତ୍ର ।

GOWREE SUNKER ROY.
Secretary.

ପଦ୍ମମାଳୀ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଢ଼ଜାତମାନଙ୍କର ଏକ ଐତିହାସିକ ଉପଲକ୍ଷଣ—ଶତମେଶ୍ଵରୀ ସରଦାରଙ୍କଦ୍ଵାରା ବିରଚିତ, କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ୫ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରମେଦାନ୍ତକ କଣ୍ଠାୟ ।

ଏହି ଊଷଧ ସେବନରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ମେଦ ରୋଗ ଏକ ସମ୍ପାଦ ମଧ୍ୟରେ ଏକାକେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଅଇ । ପ୍ରସାଦ କଲ ବେଳେ ଯଦିଶା ଧାତୁ ପଡ଼ିବା ଉକ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଖଡ଼ିଜଳ ସହ ପ୍ରସାଦ, ଚୋଷା ଚୋଷା ପ୍ରସାଦ ପ୍ରସାଦ ଦ୍ଵାରା ପୂଜିବା ଓ ଦୁର୍ଘାତ ଏକାକେ-ଲକେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଅଇ ।

ଏକଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧ ପ୍ୟାକେ ୫ ୦ ୮
ଜାକମାସୁଲ ୫ ୦ ।

ଲେମନାସକ ଚକ୍ରି ।

ଏହି ଚକ୍ରିକୁ ଗୋଶି ସେମ ସ୍ଵରୁ ପ୍ରାକରେ

ଲଗାଇ ଦେଲ ମାସକେ ଚକ୍ରଗଣାକୁ ବିକା
ଯଦିଶାରେ ଲେମନାସକ ସେ ପ୍ରାକରୁ ଉଠିଯିବ ।

ଏହି ଚକ୍ରିଦ୍ଵାରା ଦାଢ଼ି ଜଣ, ବେକ ପ୍ରଭୃତି
ପ୍ରାକରୁ ଲେମ ଉଠାଇଦେବା ଅତି ସହଜଅଟେ ।
ଏକଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୫ ପ୍ୟାକେ ୫ ୦ ୮
ଜାକମାସୁଲ ୫ ୦ ।

ଏହା ଛଡ଼ା ସକଳ ପ୍ରକାର ରୋଗର
ଊଷଧ ଅଛି । ବିଦେଶରୁ ରୋଗର ଅବସ୍ଥା
ସମସ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଉକ୍ତ ଉପଯୋଗୀ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଆଯାଏ ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଅଧରନାଥ ଶର୍ମା ।

ନ ୨୮ ମୂଲ୍ୟ ଦରଦୋଷର ଖୁଟି, ସିମ୍ଲିଆ
କଲକତା ।

ଶ୍ରୀମନ ମହର୍ଷି ବେଦବ୍ୟାସଙ୍କ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗ-
ବଦ୍‌ଗୀତା ପ୍ରଥମସ୍କନ୍ଧ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ସାମିକ ଟୀକା
ଏକ ଲକ୍ଷା ଅନୁବାଦ ସହଜ ମହାମହମ ଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ଭାନୁଚେରସ୍ଵପନଜିଦ୍ଵାରା ବିକାମୂଲ୍ୟରେ
ବିରଚିତ ଦେବା ବାରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି
ଏବଂ ଶ୍ରୀମଦୋଦ୍ଧବପୁଙ୍କ ଅଦେଶାନୁସାରେ
ବିରଚିତ ଗୀତା ଅନୁବାଦ ଅର୍ଥେ ଚୋକମ୍ପ-
ଦାରୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି କି ଯଦି-
କର ଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ର-ସ୍ଵୀକରଣ ଦେବ ଅମ୍ଭ
କବିଙ୍କୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ପାଇପାରିବେ ।
ଜାକରେ ପୁସ୍ତକ ନେବାର ପ୍ରୟୋଜନ
ଦେଲେ ଜାକମାସୁଲ ନମିତ୍ତ ୫ ୦ ୮ ରୁ ୫ ୦ ୮
ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକ
ପତ୍ର ଚିତ୍ରିତାଦିକେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ପାଇବାର
ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀବନ୍ଧୁ ବସୁ
କା ୪ ରାଜ ଅପ୍ରେଲ } ସେକେଟରୀ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
ସକ ୧୮୮୯ ସାଲ } କମ୍ପାନୀ

ପ୍ରାକୃତବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଫେସର ।
ଏହି ପୁସ୍ତକ ଅନ୍ୟାୟ କଲେ ମାନବର
ପ୍ରମତ୍ତ୍ଵି ପକ୍ଷାଧି ପ୍ରମାଣେ ଅନାୟାସରେ
ଉଦ୍ଘାଟି ହୋଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
ଜାକମାସୁଲ ୫ ୦ ୨ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ,
ବାବୁ ସମସ୍ତସବୁ ପଞ୍ଜୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ
ଦୋକାନରେ ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତବିଭାଗର ନିକ-
ଟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଜାଗୁର, ବାଲୁବଜାର କଟକ

ବିଷେଷ ସୂଚନା ।

ସ୍ଵଚ୍ଛର ଓ ମଫସଲବାସିମାନଙ୍କ ପୂର୍ବଧାର୍ତ୍ତେ
ଅମ୍ଭେ ଗୋଷ୍ଠୀବ ଦୋକାନ ଫିଟାଇଅଛୁ ।
ଏଥିରେ ନାନାଦିକ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ବକ୍ଷିକ
ଊଷଧ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହା ଛଡ଼ା ନାଗଜ,
ଭଲମ, ଦୁଅଇ, ଭେନସେଲ, ଚିଠିକାଗଜ
ଖେପନର ସଦାର୍ଥ, ବିଦେଶପ୍ରକାର ଖେଲଣା,
କଲ-ଗାଡ଼ି, କମିଳ, କୋଟ, ଦେଖା ଓ
ବିଲଗାଯୋଗା, ନାନାପ୍ରକାରଲୁଗା, ଖେଳବାର
ବ୍ୟାଜ, ବଲ, ଗାସ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ଅନ୍ୟ
ଅନେକପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଯଦି
ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ, ଲେଖିଲେ
ଅତିସରୁର ଓ ବିଷେଷ ଯାଚନାକାରୀ ସହଜ
ପଠାଇବୁ । ଅମ୍ଭେ ମାଦରଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସମ୍ପଦାୟୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରଦରୁ ବରୁ
ମଲ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଲଭ । ବେଦକ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟରୁ ଜପୁ ବର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ
ଉକ୍ତ ରୁ ଛପତ ଦର ଉପରେ ବଣି ପଠାଇବାର
ପରମ୍ପରା ଉପରେ ଗଣନା ୫ ୨ ହୁଏବେ
କମିଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଅଯିବ ।

ମଫସଲବାସିମାନେ ଅମ୍ଭଦ୍ଵାରା ଚିତ୍ରିତ
ଦେବାକୁ ଲକ୍ଷା କଲେ ସେମାନଙ୍କର ପାତ୍ରାର
ଅବସ୍ଥା ଜଣାଇବା ଦ୍ଵାରା, ବ୍ୟାଧି ଲୁଚିତ ବ
କା, ରୋଗି ସୁଖର ବ ଧା, ଲୋଗୀର ଅଚରଣ,
ବ୍ୟାଧିକମ, ଅହାର, କୋଷ୍ଠଗୁଣି, ଧାତୁପ୍ରକୃତ
ଇତ୍ୟାଦି ବିବରଣ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଚାହାନ୍ତି
ସାଥୀଯୋଗ୍ୟ ଊଷଧ ପଠାଇବୁ ।

ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ବେଳେ ଊଷଧ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର
ମୋଫସଲବାସିମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ ହୁଏ ।
କେବଳ ପରପତ୍ର ପ୍ରାକରୁ ଭଲପେକଲ
ଜାକରେ ପଠାଇବା ପାରେ ।

ଅଧିକ ଆଜ୍ଞାକୁ ବର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା
ନିମ୍ନପୂଜକ । ମଫସଲବାସିମାନେ ଥରେ
ପଞ୍ଚା କଲେ ସ୍ଵରୁ ଚିତ୍ରି ପାରିବେ । ତେବେ
ଏକିକ ମାତ୍ର କହିଲାରୁ କି ଅମ୍ଭନିକଟରୁ
ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଜପୁ କଲେ ବା ଚିତ୍ରିତ ଦେଲେ
କଦାପି ଦେହ ପ୍ରକାରେ ଦେବେ କାହିଁ ଅଥଚ
ଘରେ ବସି ଅଲକ୍ଷିତ ସଦାମାନ ବିକା
ପରମ୍ପରାରେ ଓ ସ୍ଵଲମଲ୍ୟରେ ଓ ଅନାୟାସରେ
ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ଟିକା କହିଲେ ଓ ଶର୍ମାଙ୍କ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଅମ୍ଭଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

Cuttack Stores } ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ବନ୍ଧୁପୁର ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା } ବାବୁ, ବାଲୁବଜାରକଟକ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୪ ଶ
୧୯୧୯ ଖା

ଠା ୨୫ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ । ପ୍ରା. ଦେବତା ଓ ଚିତ୍ର ପତ୍ର ୧୯୧୯ ଖାଲ ପତ୍ରିକାର

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୨

ନବ ପ୍ରାଣିତ ଏକାଦାଦ ବିସ୍ଫୋରଣାଳୟର ପ୍ରକାଶନ କର ପ୍ରାଣିତକର ଅଟେ । ସମ୍ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଫଳ ଦାହାରୁ ଅଛି ଉତ୍ତରେ ଦେଖାଯାଏ ସେ ବି, ଏ, ପ୍ରକାଶ କ ୨୨ ଶ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୪୦ ଶ ଉତ୍ତରୀଣ ଦୋ- ଅରୁ ଏବଂ ମହାଶୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ସୁସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାରୁ କଲକର ଅବୁଝାପଞ୍ଜି ନା କାନ୍ତିକର କଲେକରେ ପରିବା ଦାରଣ ସରକାର ଭୂ ଦେବାର ପ୍ରିର ଦୋଇଅଛି ।

ଗର ମଙ୍ଗଳକାର ସକାଳବେଳେ ଏ ନଗର ଉତ୍କଳପୁରୀର ନିକଟରେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁକ- ଦେବ ଦେଖାଗଲା । ସାଧାରଣ ବ୍ୟାପ ସେ ଉତ୍ତୁ ସୁଖସୁଚରେ କେହି ତାହାରୁ ବସବର ତାହାର ଟଙ୍କା ଅପହରଣ କରୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ପୁଲିସ ସର୍ପାଗାର ମୁଗୁର ଦାରଣ ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିପ୍ରକ୍ତେ ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ଅତି ଏକ ଜବାନଜ ଦୋଇଥିଲା । ଏ ଯୋଗୁଁ ସେ ଦାଟରେ ଗରରେ ଯିବା ଅସିବା ପ୍ରାୟ ବଦ ଦୋଇଅଛି ।

କୋରୁଣର ଆଳରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇପ୍ରକାର ଦୁଃଖରସରୁ ସମାପଦାହକାରେ ପାଠକକୁ । ସଦ୍‌ଯୋଗୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ଗର ୧ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଯେପରି ଯେକିଏ ଅଳ୍ପ ଶୁଣି ସାଧୁଥିଲା ତାକୁରୁ ପ୍ରକାଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ-

ହିସର ଦେବାର ଅବଗତ ଦୋଇ ଦାଲେକରର କଲେକରେ ସା ଦେବ ସେ ଅସ୍ଫଳକୁ ସାଧୁଅଛନ୍ତି ଓ ସେଠା ଅବସ୍ଥା ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ କରାଉଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତୃସଂସାଦେବକର ଏପରି କହୁଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ- ମାୟୁ ଅଟେ । ଅନ୍ୟକିଶାର କଲେକରେମାନେ ଏହିପରି ଜାଣିବ କେବେ କ ?

ଗର ପୂର୍ବଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରକଳ ବଦାସ ସହର ଏକସଂଖ୍ୟା କାଳ ଉତ୍ତମ ଦୁଷ୍ଟି ଦୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଗ୍ରାମ ସ୍ଵାସ ଉତ୍ତରୁ ଏପରି ଦୁଷ୍ଟି ଦେବାରୁ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଅନେକ ପରିମାର୍ଗରେ ବନ୍ଦ ଦେଲ । ମୋଫସ- ଲର ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଦୁଷ୍ଟି ଦେବାର ଏବଂ ଉତ୍ତର ଦୁଷ୍ଟିକାର୍ଯ୍ୟର ସାଦାମ୍ୟ ଦେବାର ସମ୍ପାଦ ଅବୁଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ମୋସିସି ବର୍ତ୍ତା ଅରମ୍ଭ କ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରାଣୁ ଜଣା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସମୟରେ ମେଘ ଉଠାଇବା ଏବଂ ପ୍ରଖର ପବନ ବହୁଗାୟୋଗୁ ଅନେକ ରକ୍ଷା ଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ବେଲୁନ ଅସେଷା ଶେଳସର ସାଦେବ ଚଳଚମାସ ତା ୧୧ ରଖରେ କମ- ନପୁରଠାରେ ବେଲୁକଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଭିପର ଏଥର ସୁଖରେ ବେଲୁକଦ୍ଵାରା ତାଣ୍ଡ ଶେଷ ଦୋଇ ନାହିଁ । ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଉତ୍ତରୀଣ ଶେଳସର ସାଦେବ ବେଲୁ-

ନରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରଦାନ ବହୁ ଅବଗଣି ଦେଉଁ ଏକ ପକ୍ଷର ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ମୁହଁରେ ଏକ ପଥର ପଶିଗଲା ଓ ସୁନ ଏବଂ ଦୁସ୍ଵପଦାଦରେ ଉତ୍ତର ଅପାତ ଗାଉଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ିଲେ ସେଠାରୁ ସୌଭ- ଗ୍ୟକ୍ତମେ କେତେକଜଣ ଦେଖାଥିଲେକ ତାଙ୍କ ସାଦାମ୍ୟର୍ଥ ଅସିସିବାରୁ ସେ ଏକାଦା ବହୁ ଗଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଦୁସ୍ଵପାତାନରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି ।

ଏନଗରର ନୂତନ ସନ୍ଧାନସ୍ଵ ଉଦ୍ଘୋଷଣା ପ୍ରେସ ପ୍ରାଣିତ ଦେବା ସମୟରେ ଅନେମାନେ କଥିଥିଲୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଦୋଇ ନାହିଁ ସେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସନ୍ଧାନସ୍ଵ ନିବ୍ୟାଦ ଦୋଇପାରିବ ଓ ସାଦାକରୁ ସାମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ତାହା କାର୍ଯ୍ୟିବା ଦ୍ଵାରା ତାହାର ଉଦ୍‌ବ ପୁଣି ଦେବ ନାହିଁ । ଫଳେ ସେହିପଥା ବଟି- ଅଛି । ଉଦ୍ଘୋଷଣା ପ୍ରେସ ଅନ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କ ପାଲ ଶେଷଦାଃ ଓ ଶେଷ ସମାଦପଦ ପ୍ରକାଶ କର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିକ ସହର ବ୍ୟା କମାନକାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ସନ୍ଧାନସ୍ଵପାଠି ସମାଦପଦ ଓ ଉତ୍ତରୀଣ ଉତ୍କଳର ଚଳୁଥିବା ସୁଖକାକୁ ବିକେନର ଦାସକ ଶାଠି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଅବଧି ଅତି ଗୋଟିଏ ପୁଅ କର ଦୋଇ ନାହିଁ ସେ କ ନୂତନ ଉଦ୍ଘୋଷଣା ବା ଅନ୍ୟ ଅଭାବ

ଦୁଇ ବରଦା ଦ୍ଵାରା ଏହି ବୃକ୍ଷରୂପୀ ଦେଶର ମୁଖୋଦ୍ଧାନ କରବ ।

ଅନୁଗୁଳରେ ଗର ଭବନର ସାମାନ୍ୟ ବୃକ୍ଷି ହୋଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପକାର ହୋଇ ନାହିଁ । ତେଲିଶାଳା ଓ ନଗରରେ ଓଲ- ଛୁଠା ବୃକ୍ଷି ଦେଖିଥାନ୍ତି । କଳହମାନଙ୍କୁ ନଗରକୁ ଏକମାତ୍ର ଅନୁରରେ ରଖାଯାଇ ଅଛି । ଗୁରୁଲକ୍ଷ ଦର ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୮ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ସଦ- କରେ ମିଳି ନାହିଁ । ଗରବର୍ଷ ବଟକର ଶହ- ସମାଜ ପେଇଁ ୫ ୨୨ କା ହେବା ଯୋଗୁଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଗୁରୁଲକ୍ଷ ବଣି ବଦଳିବାର ମୁଖ୍ୟରୂପୀ ଦେଖିଥାନ୍ତି ଓ ପ୍ରାପ୍ତ ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ତାହା ଶ୍ଵେତାଭ ଶାଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଜଳଦଣ୍ଡ ନିରାଳ ବାଧ ଅଛି ଅଥଚ ଦେଉଳବନ ନାମକ ସର- ନାଗ ସୁସୁରଣୀ ପ୍ରଭ ଏମନ୍ତ ବଟକଣା ହୋଇ- ଅଛି ଯେ ବସୁରେ ସଦାସାଧାରଣ ଚନ୍ଦ୍ରର ଚଳ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ନାହାନ୍ତି । ଅଳ୍ପ କେତେ କଷ୍ଟ ଦେଲେ ସରକାର ଅପଣା ପ୍ରଜାକୁ ରକ୍ଷା କରବାକୁ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ?

ଉତ୍କଳସମିତା ନିକାସକାର ଗର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ବଦଳଣକୁ ପାଠକମାନେ ଅବଲୋକ ହୋଇ- ଯୁକ୍ତେ ସେ କାଳେକରବାସୀ ବାବୁ ଗଙ୍ଗାଳା- ଗ୍ରହଣ ଦାସ ଓ ବାବୁ ସୁକଳାସମ୍ପୂର୍ଣ ଦାସ ଟ ୫୦୦୦୦୦ ଓ କଟକନିବାସୀ ବାବୁ ନନ୍ଦ- ବଣୋର ଦାସ ଟ ୧୦୦୦୦୦ ହେବା ସାକ୍ଷର କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଏହି ଅନୁକ୍ରମେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧନୀ ବରଣମାନେ ହେବା ଦେବେ ତେବେ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ସାଧକ ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସବୁ ଉଦ୍ଵେଗ ଓ ସମ୍ଭାରର ମୂଲ୍ୟ ଧଳ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ସମସ୍ତ ସାଧି ନାହିଁ ବାହାଦୁରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ବାର୍ଷିକ ହୋଇ ନ ଶାରେ । ହେବା ସଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନୁଦର ପରିମାପକ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନର ମୂଲ୍ୟ ଉପାଦାନ ଅଟଇ । ଉପରଲିଖିତ ମହା- ସମ୍ପ୍ରମାନେ ବଦାଲ୍ୟୁବରେ ହେବା ପ୍ରଦାନ- ଦ୍ଵାରା ଦେଖିହୁଡ଼ିଶିବା ଏକ ସଦାସମ୍ପୂର୍ଣର ସୁନ୍ଦର ପରିଦର୍ଶ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏସୁପାରି ସେମାନେ ଅନ୍ୟଦାବର ଶାନ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।

ସମ୍ଭାବ୍ୟାହତ୍ୟା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବସୁଧର ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଅଟକରଦାସ ସମିତି

ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଳଦଣ୍ଡ ନିବାରିଣୀର୍ଥେ ଉନ୍ନତ ମହ- ଲୁଗାର କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ପଦ୍ଧତି ଦେଖିଲେ ବୁଝ ଏକ କେତେକିଛି ଏ ସୁବିଧାଣୀ ଖୋଲାଭାବୀ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସୁବି- ଶାଢ଼ି ପଦ୍ଧତିର ବାର୍ଷିକରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ତାହାକ ଦ୍ଵାରରେ 'କାରୁ' ବଜାର ଟଙ୍କା ହେବାଟଙ୍କା ଜମାଖୁଲ ଏବଂ ଜମିଦାର ଓ ସରକାରୀ ପ୍ରଜା- କାରୀରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଦେବାଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ- କର ପାଏ ୨ ବଜାର ଟଙ୍କା ଉନ୍ନତ ବାର୍ଷିକମାନ- କରେ ବ୍ୟୟ କରବାର ସ୍ଥିର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ବାର୍ଷିକ ଶେଷ ହେଲଣି । ବାବୁଙ୍କର ଏହି ବାର୍ଷିକ ବିକ୍ର ପ୍ରସଂସନୀୟ ଅଟଇ । ଏଥିରେ ଏକ ପକ୍ଷରେ ଯେମନ୍ତ ଜଳଦଣ୍ଡ ନିବାରିଣର ଉପାୟ ହୋଇଅଛି ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁର- ମାନେ ଏକଷ୍ଟ ସମୟରେ ମୂଲ୍ୟ ପାଇ ଲାବକ ରକ୍ଷାକରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁକଷ୍ଟ ଶାଢ଼ି କଲେକ୍ଟର ସାଦାସଦାକାର ଏକା ପ୍ରସ୍ତୁ ଉପାୟ ଅଟଇ ।

ବାବୁରବଦ୍ଧ୍ୟ ଭେଳ ଯେଉଁ ଗୋଲମାଲ ଉଠିଥିଲ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରର ନିମାଂସା ନିମିତ୍ତ ଯେଠା ରେସିଡେନ୍ସ ଦୁଇମାସ ବୈଳ କଲିକତାକୁ ଅଧି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁଲିକ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ କରୁଥିଲେ ତାହା ଏହିପରି ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟତାମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ । ଯଥା ବାବୁର- ରେ ଗୋଟିଏ ସରୁ ଗଠିତ ଦେବ ଓ ମହାରାଜା ଚାହାନ୍ତିର ଦୁଇଭାଇ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଜଣେ ଦେଶୀ- ଯୁଲେକ ଚନ୍ଦ୍ରର ସଦ୍ୟ ଦେବେ । ଏହି ସର- ଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମତା ଉଦ୍ଧୃତ ଓ କଠିନ ବିଷୟ- ମାନ ରେସିଡେନ୍ସର ପରମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ମାମାଂସିତ ଦେବ । ଏସରୁ ଗରମାବ ତା ୧୮ ଲକ୍ଷ ଠାକୁ ବସିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାର୍ଷିକ ଓ ବରୁବରଣୀୟ ନିର୍ମଣରୁ ସମ୍ଭାର ବାର୍ଷିକରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉନ୍ନତ । ମହାରାଜା ପୂର୍ଣ୍ଣପରି ଗୁରୁତର ପ୍ରଧାନ ରହିବେ ଏବଂ ଅପଣାର ବ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ ଗୁରୁତର ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାଢ଼ିକ ନିରୁପିତ ଟଙ୍କା ପାଇବେ । ଉନ୍ନତ ଦୁଅଇ ଯେ ମହାରାଜାଙ୍କ ଉପାମତେ ଏହି କଲୋକପ୍ର ହୋଇଅଛି । ତନ୍ତୁ ଅନୁମାନଙ୍କ ମନକୁ ଏକଥା ଲଗ୍ନ ନାହିଁ ଅନୁକ୍ଷ ଦେଶୀୟତା ଓ ଅପରଲେକଙ୍କ ବିକେତନାରେ ଏଥିରେ ମହାରାଜାଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବିଶେଷରୂପେ ଦାନ ଦେବାର ବୋଧ ଦେବ । ଏ କଷ୍ଟରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ନାନିତପକ୍ଷ ସଦାସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣି-

ବାବୁରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ପ୍ରକାଶ କରବା କରବ ।

ବୃକ୍ଷରୂପୀ ପ୍ରଭୃତ ସ୍ଵାଧିକାର ଅନେକ ବଙ୍ଗାଳି ଅଧି ଏ ନଗରରେ ଜମା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏମାନଙ୍କ ସଦ୍ୟା ବଢ଼ିବାର ଜଣାଯାଏ । ପର- ଶ୍ରମ କରବା ଦୁଇ ଟଙ୍କା ପ୍ରଭୃତ ସହଜ ବାଳକ ବାଳକା ଅନେକ ଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପକାଟିମାନେ ସୁଯୋଗ ପାଇ ଅନେକଙ୍କୁ ଅସାମରୁ ନୁଲି ସ୍ଵରୂପ ପଠାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ନୋହୁଲେ ଅନୁର ଅନେକ ବଙ୍ଗାଳି ହୋଇଥାନ୍ତେ । ସରକାରରୁ ଅବଧ୍ୟ ସାଦାସଦା ଦାନକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ନାହିଁ ହୋଇ ଦେବେକ ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେସର ସାଦା- ଯଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ସୁଦ୍ଧା ଲୋକମାନଙ୍କର ସେ ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭ ବାବାର ମନୋଯୋଗ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଜଣା ଓ ସ୍ଵାମୀୟ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ନିରୁପସିପନ ଦିନିକରମାନଙ୍କୁ ଏହି ବଙ୍ଗାଳିକ ପ୍ରଭ ଦୃଷ୍ଟି କରବା ବାବର ଅନୁମୋଦେ ପ୍ରଥମେ ଅନୁ- ରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନାଲ୍ୟୁଗାରେ ଦୁର୍ଭିଗ ସାଦାସଦା ପ୍ରଥମ ଲାଭ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଛି । ନଗର ମଧ୍ୟରେ ବା ଅପେକ୍ଷରେ ସରକ ମଗମତ ସୁସୁରଣୀର ପଦ୍ଧତିର ବା ନୁରତ ସୁସୁରଣୀ ଖୋଲାଭାବର ବାର୍ଷିକ ଏହି ସମୟରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ ଯେଉଁମାନେ ପରଶ୍ରମ କରବାକୁ ସମମ ସେମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଲାଭି ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଦେବେ । ବାଳ ବୁକ ବା ଅନ୍ୟପ୍ର- ଠାର ଅଧ୍ୟୟ ବ୍ୟକ୍ତିକ ସାଦାସଦା ନିମିତ୍ତ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ନିରୁପସିପାଲିଟିର ସଦ୍ୟମାନେ ଗୋଟିଏ ସାଦାସଦା ଦିନିକ ସ୍ଵାଧିକ ସୁଦ୍ଧା ହେବା ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଜଗରବାସୀ ମଙ୍ଗଳପ୍ରଦ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅବଶ୍ୟ ସମତର ସଦାନୁକୃତ ପ୍ରକାଶ କରବେ । ଉନ୍ନତ କିରୁନ୍ତ ସେକେବେଲେ ବଙ୍ଗାଳିକ ସଦ୍ୟା ଏତେ ଅଧିକ ଦେବ ସେ ସ୍ଵାମୀୟ ସାଦାସଦା କଲାଇବ କେଲେବେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣ- ମେଣ୍ଟ ଅବଶ୍ୟ ସାଦାସଦା ହୁଇ ଦେବେ । ଅବଧ୍ୟ ଜଗରବାସିମାନେ ମୁଁ ଏ ଅବ ଦେଇ ଏମାନଙ୍କୁ ବଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣଗ୍ରାସ ଜ ପାଇ ଅନେକଙ୍କର ଦେବ ବୁଝି ଯାଇ ଜମେ ସେମ ସମ୍ଭାର ଦେବାର ବସୁ ଦେଖୁଅଛି । ବଡ଼ ଦ୍ଵାରର ବିଷୟ ସେ ଏ ନଗରରେ ଏତେ ଅନାଦିନ ଓ ସାଧାରଣ ହୁଡ଼ିଶି ବ୍ୟକ୍ତି

ଆଜ୍ଞା ଏ ସମୟରେ ଗୋଟାଏ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁଷ୍ଠାନ
ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ଦଶକରେ ଦୁର୍ଘଟିକୁ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କରବାର ଲୋକ ନାହାନ୍ତି ଏ ବର୍ଷ
ଅନୁମୋଦିତ ହେବ କରୁ ନାହିଁ କେବଳ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକ୍ଷେପକ ଦେବାର ଜଣା ନାହିଁ
ହୋଇ ଏପରି ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ବ୍ୟବହାରୀଳୟର ପ୍ରସଙ୍ଗର ପଲ ।

ଫାଷ୍ଟ ଅର୍ଡ଼ର—ଏ ପ୍ରକାରର ଫଳ ଗଣନାପ୍ରା-
ଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ମୋଟରେ ସରକାର
କ୍ର ୩୦ ଶ ପାସ କରୁଥିବା ପ୍ରାୟ ଓଡ଼ିଶାର
ପଲ ଗଣକର କ୍ର ୨୦ ଶ ପଡ଼ିଅଛି ଅର୍ଥାତ୍
କ୍ର ୫୫ ଶ ପ୍ରମାଣକୁ ଦେଖି କ୍ର ୨ ଶ
ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇଅଛି । ଗଣକର କ୍ର ୧୮ ଶ
ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୧ ଶ ପାସ କରୁଥିଲେ ଓ ଗଣକ-
ର ଫଳ ମଧ୍ୟ ତହିଁ ପୂର୍ବରୁ ମନ ଥିଲା
ସୁତରାଂ କ୍ରମଶଃ ମନ ଦେଉଥିଲେ ବଡ଼ ଦୁଃଖର
ଉପସ୍ଥ ଅଟେ ।

ପ୍ରଦେଶିକା—ପାସ କରୁଥିବା ଗ୍ରହଣ ନାମ
ଗଣନାପ୍ରାଦର ଅଭିମତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
ଅଛି ମାତ୍ର ରୂମନମେ ରେକର୍ଡ଼ା କରିଜିଏଟି
ସୁଲକୁ ଏହି ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରୁଥିବା ଶ୍ୟାମ-
ସୁଲର ବ୍ୟବ୍ଧି ନାମ ଗୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ
ନିଶ୍ଚଳ ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୫ ଶ
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୮ ଶ ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
କ୍ର ୧୨ ଶ ଗାଏ କ୍ର ୨୫ ଶ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି ।
କଞ୍ଚନାହାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ୨ ହଜାର
ଗୁଡ଼ ପଦାର୍ଥ ଦେଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୧୧ ଶ, ୨ୟରେ କ୍ର ୮ ଶ
୩ୟରେ କ୍ର ୨୮ ଶ, ଗାଏ କ୍ର ୧୨୨ ଶ
ଅର୍ଥାତ୍ ସରକାର ପ୍ରାୟ କ୍ର ୩୦ ଶ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି
ଗରବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୨ ହଜାର ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୨୨୦ ଶ
ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଗରବର୍ଷ
ଭୂମିକାରେ ଏବର୍ଷର ଫଳ ଗଣନା ମନ
ହୋଇଅଛି । ମୋଟଫଳ ଭୁଲକାରେ ଓଡ଼ିଶାର
ଫଳ ମନ ହୋଇ କ୍ର ୧୫ ଶ ବର୍ଷ ବ୍ୟତି ଭଲ
ହୋଇ ଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ପ୍ରାୟ କ୍ର ୧୦୦ ଶ
ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୨୫ ଶ ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
କରୁ ଗରବର୍ଷ କ୍ର ୨୨ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୨୨ ଶ
ଉଦ୍ଭାସି ହୋଇଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଲକ୍ଷ ରୁ-
କର୍ଷରୁ ପାସ କରବା ଗଣନାପ୍ରାଦର କ୍ରମଶଃ ଜଣା
ଦେଉଅଛି ଦୁଃଖର ଉପସ୍ଥ ଅଟେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଏହି ସୁଲର କରୁର କଲେ

ରେକର୍ଡ଼ା ଓ ସୁଦ୍ଧା ସୁଲର ଫଳ ସମ୍ବୋଧିତ
କରୁ ବଳେ ବଦଳ ଓ ଯଜ୍ଞପୁର । ବାଲେଶ୍ଵର
ରେକର୍ଡ଼ା ଓ ମିଶନସୁଲର ଫଳ ମନ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଫାଷ୍ଟମୋନର ଏକାନ୍ତ ଓ ସାମ୍ୟ-
ବାସ ସୁଲ ନିହାରିତ କଲ; ଅଳେକ ଗ୍ରହ
ପଠାଇବାରୁ ଭଲ ଫଳ ଦେଖାଇ ପାରିଲେ
ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ବା ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦେହ
ପାସ କରୁଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଲକ୍ଷଣ-
କାଥ ଓ ଅର ମିଶନ ସୁଲ ନାମରେ ଆଦୌ
ଖତ ପତ ନାହିଁ ।

(ଶ୍ରୀମ୍)

ନାନାପ୍ରାନ୍ତର ବ୍ୟାପ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନ—ଗୋର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ଅନ୍ୟ ଭଳା
ଅଳେକ କଳାକାରଶିଳ୍ପ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସର୍ବାଙ୍ଗ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବଜି ନାହିଁ । ଶୁଖିଲା ସେକ୍ସେନରୁ
ମାଗୁଥିବା ଶ୍ରାମେ ପ୍ରକଳ ହୋଇଅଛି । କଳ-
କଷ୍ଟ ଚରୋହସ୍ତ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ କଞ୍ଚାର
ଜମିଦାର । ଏ ଗୋର ସବୁଜକାଳରେ ପ୍ରକାଶ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ନ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ଘୋର ଜବାବ-
ଦେୟରେ ଅର୍ପିବେ ।

ଅଠଗଡ଼—ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଜଳବନ୍ଧୁ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ଭଲର ଶାସନକାର
ଓ ମାଗଣାବଦ ଗରବ ପ୍ରକାଶ ପକ୍ଷର
ବଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ନୁହେ । ଏ ପ୍ରାନ୍ତର
ବଶେଷ ସମ୍ପାଦ ପାଠକର୍ମରୁ ପରେ ଉପହାର
ଦେଉ ।

ଓଡ଼ିଶା—ପ୍ରକାଶର ବଶେଷ ଅଭିଳ,
ଗୋର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଅଛି । ଅଳେକେ ସରକାର
ଗୁଡ଼ ପଦାର୍ଥ ଉପସ୍ଥିତ । ଗଜାଳଠାରୁ ଉପସ୍ଥିତ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମିଡ଼ି ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦେ ଗଜାକୁ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଅଛି ସେ ବ୍ୟୟରେ ଶ୍ରୀମାର
ଧାନବର ଗୋର ଦେଇ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା
କରୁ । ପ୍ରତୀ ସର ମଲେ ତେବେ ଗଜା-
କର ଏବେ ଧାନ ରଖି ବ ଉପହାର ଦେବ ।
ଧାନ ବରଷା କରବା ବା କରବା ଦେବାର
ଏହି ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ । ଓଡ଼ିଶା ଗଜା ବନ୍ଧୁ
ଅକାମୁଡ଼ା ଭଲ ଭର ପାରିଛି, କେହି ସେବା
ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ସରକାର ବାର୍ଷିକ ଗୁଡ଼ ସେ
କେଶର ଚିତ୍ରାଣେ ପ୍ରବର ହୁଅନ୍ତି । ଗଜା
କର ଏବର୍ଷ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରମାଣସମ୍ପୂ ।

ଘୋରୁଥା ଦାଗିମାଳ ଓ ଗେର—ଗ୍ରାମ୍ୟ
କଳାକାରମାନେ ଆଜିକା ଧର କରୁଅଛନ୍ତି

ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବେ ଗୁଡ଼ସ୍ଥ କଅଳ
ଭୋଗୁଅଛନ୍ତି । ପାଖାପାଖି ଅବସ୍ଥି ଏହି ଅଧିକ
ଏ ସର ପ୍ରାନ୍ତରେ ଶ୍ରେଣୀ, ମାଗ ଓ ଅଗ୍ନି-
ର୍ଷୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ସରକାର ବାହା-
ରୁର ଶ୍ରୀମୋହନ ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଧୁ ନିହାରିତପାଇଁ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସୁଲ ମନ କରନ୍ତି ।

କେଶାଳିକ—କ୍ରମାଗତ କେଶେକର୍ଷ
ଦେଲ ଗେର ଶ୍ରୀମତ୍ତେହେରୁ ଅଳେକ ଦେ
ପରବସି ଯାଇଅଛି । ଲକ୍ଷଣଶ୍ରେଣୀଲେକକର
ବଶେଷ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାନ୍ତେ ଜଳ
କଳା ବାହାରର ପଡ଼ିଅଛି । କୋଟିପିଏ ଚଳ-
ଶିଳ୍ପ ଲେକେ ବଡ଼ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଣି ସାବରପ୍ରକାଶ
ବାହର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି
କୋଟିପିଏ ଓ ଶ୍ରୀମତ୍ତେହେରୁ ଅଧିକ ପଡ଼ୁଥିଲ,
ସୁଦାମାବର ଉପୋକ୍ତିମତେ କେଶେକ ବିମି
ଧାଉଅଛି । ସୁଦାମନକର ବାର୍ଷିକସମ୍ପାଦରେ
ଅନୁମୋଦେ ସମ୍ବୋଧନର କରୁଅଛି । ସାବକ
ମ୍ୟାକେକର ବାବୁ ବନମାଳୀ ସବ ଅଳ୍ୟ
ବାର୍ଷିକରେ ଥିଲେ ସୁଦା ବର୍ଷର ଶ୍ରୀମତ୍ତେହେରୁ
ଲେକେ ବାହାକୁ ସର୍ବାଦା ଲେକନ୍ତି ଓ ନୂତନ
ମ୍ୟାକେକରମାନେ ବାହାକୁ ବଶେଷ ଶାନ୍ତିର
କରନ୍ତି । “ଗୁଡ଼ା ବିଧିଥିଲେ ପରମାଣେ” ଏହି
ମହାବାକ୍ୟର ସାର୍ଥକତା ବନମାଳୀ ବାବୁଙ୍କ
ଠାରେ ସମ୍ଭବ ଲକ୍ଷିତ ହେଉଅଛି । ଅନୁମୋଦେ
ସୁପରଭୋଗେଷ ସାଦେବକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି
ଦଳେଟରେ ସଜ୍ଜଣୀକ ଶର୍ମା ଡକା ବଡ଼
ଅଧିକ ମଞ୍ଜୁର ଭର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରକ ଦେବେ ।

ବାଲେଶ୍ଵର—ପ୍ରକାଶ ଅବସ୍ଥା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ,
ପ୍ରକାଶକେ ବଜି ଓକଣା ଗୁଡ଼ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।
ପ୍ରାନ୍ତେ ଆବ୍ୟକ୍ତକର ଅନାଟନ ପଡ଼ିଅଛି ।
ଧନ ପ୍ରକାଶ ବରଷରୁ ଓ ନିଜ କମାରରୁ ଗଜା
କରୁ ଧାନ କରବା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମହାକଳ-
ମାନକୁ ଧାନ କରୁ ବରଷାର ଉପଦେଶ
ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଗଜା କେଶେକ ସୁପ୍ରକ ଉପ-
କର ଭର ଓଡ଼ିଶାର ମଙ୍ଗଳ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ପ୍ରାନ୍ତେ ପଶ୍ଚିମୋଳକର ବାଲିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରଇ ସୁପ୍ରକ ଦେଉଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଲ
ହୁଅନ୍ତା । ସଜା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବାବୁଙ୍କ ବଦ୍ଧାରେ
ମୋହର ହୋଇ ବଶେ ଉପହାସ ସୁପ୍ରକ
ବାହାକୁ ସୁଲର କରୁଅଛନ୍ତି । କ୍ରମାଗତ
ଶ୍ରେକପ୍ରକାର ସୁକାମାଳେ ବାଲକାସ ଅବ
ବଡ଼ କ୍ରମାଗତ କରବା ଶ୍ରବଣ କର ସୁଖି
ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁ ବାଳ କରୁଥିଲେ । ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ନାମରେ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସାହିତ୍ୟିକା ହେଲେ ତହିଁରେ ସେ ଚିତ୍ର ଦେବେ କି ? ପତଙ୍ଗ ଦଶଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ପୁଅ ଲାକ୍ଷ୍ମଣସିନ୍ଧୁ କସି ଖାଅନ୍ତେ । ଏଣିକି ସବୁ ନୁହଇ ।

ଉଚ୍ଚିତ୍ର—ଏ ଲେଉଟ ବଳା ଅପଣାର ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କୌଳିକ ଅର୍ଥରୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇ ନାହିଁ ମଥାସାଧ କଳାସୁ ରାଜି ତଳ ଅପୁଅଲୁଣ୍ଡ । ତୁହିସଂଯୋଗରୁ କିଛି ଧାର୍ଯ୍ୟ କର ପ୍ରଜାକର ସାଦାଧ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ପୁଣି ସାଦାଧ୍ୟ କରବାକୁ ଅକ୍ଷମ, ବାକରେ ପାଣି ନାହିଁ । ସାଦା ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରସଂସା କରୁଅଛୁ । ଏ ଲେଉଟ ଶାସକନାୟକ ସଂଶୋଧକ କରବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ, ବିଶେଷତଃ ହାସିଗୁଡ଼ାର ସଂସ୍କରଣକୁ ନିୟୋଗ କିମ୍ପାରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରବା ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ।

କମଳା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା ମେଳେଟ ।

ମିତ୍ର ଡ, ର, ଓ ବ୍ୟକ୍ତିମତଃ ସାହେବ ବର୍ଦ୍ଧନୀର ଅବଦାନ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦଶଶ୍ରୀର ନାମରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱୟମ୍ବ କଳା ଓ କଳିମାନ ମେଳପ୍ରଦର୍ଶନ ମନୋପ କାଳ ଶୋଭେପ୍ରକାଶ ଯୁକ୍ତମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଛୁଣି ସବୁବ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରୁ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟାପାର କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ କୋମଳାରେ ୪୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅବଦାନ ଛୁଟି ଉପପତ୍ତରେ ଅବଦାନ ହୋଇ କଲିକତା ସୁଖାତ ପାଇଲେ ମାତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀର ସାହେବକପଦ ସରକାର ଦେଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଓ ଇଂଲେଣ୍ଡ କଥାରେ ଏହିପରି ପ୍ରକାର । ତାହା ହେଲେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଉଚ୍ଚିକା କଳାତରଣେ ଅସ୍ପଷ୍ଟତା କର ସୁଖ କଥା ।

କେନ୍ଦ୍ରରେ ନାମକ ଏକ ଉପାସନ ଲେଖକପୁତ୍ର ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରାୟଶଃ ପାଠକମତରେ କର ଅପ୍ରେକ୍ଷାତ ତା ୫ ବର୍ଷରେ ଉପକଳା ସମ୍ପର୍କ କରୁଥିଲେ ସମ୍ଭବ ମିଳଇ । ମୁଁ ସମୟରେ ଏହାକୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଥିବ । ଅନେକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଏ ମହାପତ୍ର ଏକପ୍ରକାର ଅବଦାନ ପ୍ରକାରେ ଆଉ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ କ୍ରମରେ କଥାରେ ଏକ ସମସ୍ତ ହୁଏତ ହୋଇଥିବେ ଯେ ଅନୁକୂଳ ତଳେ ତାଙ୍କ ଗୁଣକ ବସୋକ ହୋଇ ଶିକାର ସେ ସମ୍ଭବ ତାଙ୍କ ପତ୍ର ପତ୍ର ନାହିଁ ।—ଅଧିକତର ବ୍ୟାପାର ଦେଖି କେନ୍ଦ୍ର ଗାୟନା କରିବ ।

ଅଧିକତର ବ୍ୟାପାର ଦେଖି କେନ୍ଦ୍ର ଗାୟନା କାମଗାର ଲେଖକ ପାଠକମତ ସମ୍ଭବ ମିଳଇ । କପତରୁ ବ ସମସ୍ତକାଳ ସାହେବ ଉପ ସମା କରୁଥିଲେ ଅଧିକ କରୁଅଛନ୍ତି ।—ଅଧିକତର କି ହେବ ?

କେନ୍ଦ୍ରରେ କର ଅପ୍ରେକ୍ଷା କର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ୦ ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ଓପବନ୍ଦ ନାମକ ଏକ କାହାଣୀ କିଛିପାଠକ ସରକାରଙ୍କୁ ୦ ୧୨ ନେଇ ଅପିଅଛ ।

ଉତ୍କଳଜୀବିତାରେ ଦରବେଶ ଓ ପିତାପୁତ୍ରମାନ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ଏକ ଲଘୁମାନ ହୋଇ ସାପତକାର ଉପମାତ୍ର ତା ୧ ସପକ କେବେଠାରୁ ଅଧିକତା ତାରକାରୁ ପ୍ରକାଶ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦଶଶ୍ରୀର ପିତାପୁତ୍ରମାନେ ଦରବେଶମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-ରୂପେ ପଦସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦରବେଶମାନଙ୍କ ମୁଁ ଅଧିକ ଦେ ହୋଇଥିବା ସେବା ସଂଖ୍ୟା କି ୪୦ ଶ ଅଟଇ ।

ପାଠକମାନେ ଅନେକ କରମାପସମାନେ ମାତ୍ର ସୁଖାତ ହୋଇଲେ ଯିବି ଓ ତଳାବତା ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଥିବା ସୁଖାତ ମିଳଇ । କର୍ତ୍ତମାନ ସେହିପରି ସମୟ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି ଏଥିରେ କର ଅଧିକତର ପୁଣି ଓ ତଳାବତା ଓ ସରକାର ଅଧିକ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିରେ ଶିଳ୍ପ ମୋଟିଏ କର ବ୍ୟାପାର ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଏକର୍ଷ ଉପକଳା ଗାୟନ ସମିତିର ଅଧିକତର କୋମଳା-ତାରେ ଅନାମି କରମାନ ମାତ୍ର ତା ୨୭ ସପକ ଅଧିକ ହେବାର ଫଳ ହୋଇ ପ୍ରକାଶନାମାତ୍ର ସମାଜର କରବା କାରଣ ଅଧିକ କୋମଳାତାରେ ଉତ୍କଳ ଗାୟନ ସମାଜର ସମ୍ଭବ ମିଳଇ ।

କାର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅଧିକତର ଉପକ ମାତ୍ର ତା ୧ ସପକ ତାରକାରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ କର୍ତ୍ତମାନ ସେବାପତ୍ର ଉପକମାନେ ସାହେବ ତହିଁ ପ୍ରକାଶନ କ୍ରିୟାମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତ କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-ରୂପେ ପଦସ୍ତ କର ଅଛନ୍ତି । ଉପକମାନଙ୍କୁ ତା ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଏକ ଟ ୨୦ ଶ କରାବୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତମାନ ସେବାକ ମଧ୍ୟକ ଟ ୪୦ ଶ ଏକ ଏକ ଅନେକ ଅପତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

କୋମଳା ଏକପ୍ରକାର କେନ୍ଦ୍ରର ସୋପ ପଲମାସୁଏ ଫିଟି ମାନକ ଏକ ଛତ୍ର ପଦସୋପାର୍ଶି ହୋଇ ତ ପାଦ-କାରୁ ମଲକାନ ଦେଲକାଠି ଅପରେ ପଡ଼ି ଅଧିକତର କର ଅଛି ।—ଅଧିକତର ଏ ଲଗାସୁ ମତ ହୁଏ ।

କେନ୍ଦ୍ର କଳାକାର କାରୁ ପ୍ରାପକପୁତ୍ର କରୁଥିବା ପ୍ରକାଶନା ପ୍ରକାଶନା ହୋଇଥିବାର ଏକଟା କଳ ସୁଖ ପ୍ରକାଶନା ହୋଇଅଛି ।—କଳ ସୁଖ କରୁଅଛି ।

କଲିକତା ଦାଲକୋଟିର ପ୍ରକାଶନା ସରକାରୀ ସର କେ-ମାନ ଉପକମାନ ସାହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଉଛୁ ମୁକ୍ତିପାଳ କର ଉପକମାନ ତା ୧୫ ସପକ କରୁ ବାଧିକତର ଉପ କ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ସେହିପରି ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ହୋଇ-ପରେ ତହିଁ ନେ ଅନେକେ ବ୍ୟାପାର କରବାଦ ଅପା ତ ଏ କରୁଅଛନ୍ତି । କରୁଅଛନ୍ତିରେ କରୁଅଛି କାରଣକ ଓ କରବା-ମାନେ ସଂଗ୍ରହକର କୋମଳା ତାଙ୍କ ଅବଦାନରେ ସୁଖାତ କରୁଅଛନ୍ତି କରୁ ବନେ ।

ଅର୍ଜୁନାଳୟ ସମ୍ବାଦ ।

କଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅର୍ଜୁନ ପଦମାନ କଳ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପ୍ରକାଶନା ସମ୍ଭବାର ସର ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକୃତ ଗାୟକ ପ୍ରକାଶନା କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା ସର କଳେଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଉଅଛି । ସେହିପରି କର ଅପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସେ ୧୯୯ ର ହୋଇଥିବ, କର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ସେ ୧୦ ର ହୋଇଅଛି । ସେ ସୁଖି ହୁଣ୍ଡିତ ।

ଅଧିକତର କଳେଟି ପ୍ରକାଶନା ସାଧି ବ୍ୟାପାରରେ ଯିବିକ ଉପ ଗୋଷ୍ଠିକାର ବରକଳ କ ୧୮ ଟି ବସୁ ସୁଖା ଦେବ କରବାଦ ବର୍ତ୍ତମାନ କର ଯେ ସୁଖା ସମୟରେ ପାଠକ ଅର୍ଜୁନାଳୟ ତାଙ୍କ ଉପକରେ ମଲକର ପ୍ରାମରେ ମିଥ ମଲକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ମୁଖ୍ୟମାନ ଅର୍ଜୁନେ ଗଣିତ ହୋଇ ଅଧିକତରରେ ସମସ୍ତ ଅନ କର୍ତ୍ତମାନ ସୁଖାତ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ସେ ବିଭବର ଅର୍ଜୁ ଅବଦାନ କରବା କାରଣ ସୁ-

କାର ସୁପେକ୍ଷା ଦେଉଅଛନ୍ତି, ଏ ସୁଖାତେକ ମୁଖ୍ୟମାନ ହେବା ସମୟରେ ନାମ ପ୍ରକାର ଦେ ବ୍ୟାପାରରେ ମଧ୍ୟ ଉପ ମୁଖ୍ୟମାନ ଅର୍ଜୁ ଅବଦାନରେ ଦୂର ସବୁ ହୋଇ-ପଇ ସେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦେଇ ଶିକା ସମୟରେ ପୁଣି ବ୍ୟାପାର ସମୟରେ କର ଦେବାକୁ ସେ କରୁଅଛି ଓ "ମିଥ ମଲକମାନେ ମରୁତାକୁ ମୋତେ କର କର ନେଲେ, ସୁଖାତ ମୁଖ୍ୟମାନ ମଲକ ଦୁଇପାତ ହୁଅନ୍ତୁ ଛାଡ଼ି ଦୁଇ ହୋଇ ଶିଳ୍ପ" ଏପରି ଅନେକ ଅବଦାନରୁ ସୁଖା ଅଧିକତର ଯୋଗ୍ୟ ମତରେ ମତ ହୋଇ ସମୟେ ଅପା ମଲକ-କାର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ପୁଣି କରୁଅଛନ୍ତି ହୁଅନ୍ତୁ ସୁଖା ହୋଇ ସେକେ ଉପକେଶମାନଙ୍କ ନାମରେ କରବା ଉପକ କରବା । ଏହାକାର ଅଧିକତରମାନେ ସେକେ ପାଠକେ ଥାନ୍ତେ ତାହା ହେଲେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇ କର ତାତ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ପୁଣି ସମ୍ବାଦ ।

ସରକାର ଆକାଶ ମେଘାତର ଦେଲେଟି ଏକପ୍ରକାର ଦେବତା ଉପକମାନଙ୍କର ଏକପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।

ଅଧିକତର କୋମଳାମତ୍ରମାନଙ୍କୁ କେ ତା ୨୦ ଟଙ୍କା ଏକ ପ୍ରକାର ୨୫ ଟଙ୍କା ସମୟରେ ଅଧିକତର ଗାୟନ କରବାଦ ଦେଉ ଯୋଗ ପାଇଅଛି, ମଲକମଧ୍ୟରେ ପକଳ ସମୟ ଦେଉ କେହିପରି ଏ ଅଧିକତର ଅଧିକତର କରବାଦରୁ ଅଧିକତର କରବାଦକୁ ଅଧିକତର ମାନକରୁ ମାନକରୁ ସାହେବ ଓ କାରୁର ସାହେବକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାଦ ପ୍ରକାର ସାଦାଧ୍ୟ କରବାକୁ ଅଧିକତର କରବାଦ ହେବ ।

କରବାଦ ପ୍ରକାଶନା ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା କର ଅଧିକତର କରବାଦ ଅଧିକତର କର ଅଧାନ ଗାୟନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପୁଣି ମଲକ ମେଳକର କାରୁ ଦେଲେଟି ପାମ ଏପାରେ ଉପକମାନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁଣି ମୁଖ୍ୟତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କରବାଦ ଅଧିକତର କାରୁ ଦେଲେଟି ଗୋଟିଏ ଏକଟା ମୁଖ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତୁ କରୁଅଛି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରାୟ କେଶବ ଦେବାକୁ ଦେଲେଟି ସେକଳାସୁ କାରୁଦେ-କଳ କରବା କରୁଅଛି ଏପାକୁ ଅଧିକତର ।

ଏପାରେ ଅଧିକତର କରବାଦର ଅଧିକତର କର ବାଧାଅଛି ।

ଅଧିକତର କେଶବ ଦେବାକୁ ସାଧାରଣ ପଦ-କୋଟି ହୋଇ ଗାୟନା ହେବ ।

ପୁଣି କରବାଦରୁ କରବାଦରୁ ପାଠକେ ମାତ୍ରକରୁ କେଶବ ହୋଇଅଛି ଶ୍ରୀଗାୟକ ତ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଲକା ଶେଷ କଲେଟି ।

ଅଧିକତର କରବାଦ କାରୁ ମଧ୍ୟକର ଅଧିକତର କାର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦେବୁ କରବାଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେମକଳାପତ୍ର ।

ପ୍ରେମକଳାପତ୍ର ମତାମତମାନଙ୍କୁ ଅନୁ-ମାନେ ତାହା ହୋଇବ ।

ଅଧିକତର କରବାଦରୁ ମତାମତ ସମାପ୍ତ ସମାପ୍ତ— ମତାମତ !

କଲିକତାରେ କେଶବ ଦେବାକୁ ଅଧିକତର କରବାଦ ପ୍ରକାଶନାରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶା ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ କରବାଦ କରବାଦ ।

କଳକାଶୀରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ମୁ-
ଲମାନଶିକ୍ଷା ସାହାଯ୍ୟ ଜମାନ୍ତେ ତାହା କିଭା-
ଗର ସୁଲଭେଷ୍ଟର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ବାଳନାଥ ସେନ ମହାଶୟର ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ
ମୁଲପତ୍ର, ଟିକାଲଲ, କଶୋରଗଣ୍ଡ, ଚଢ଼ିଗ୍ରାମ
କିପୁର ଓ କଟକ ଏହି କେତେକଗୋଟି ସୁଲଭ
ମୁସଲମାନ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ମହତ୍ତ୍ୱ
ମଦସିନ ଫଣ୍ଡରୁ ଟ ୪୦ କା . ଲେଖାଏ ସା-
ହାଯ୍ୟ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦୋରଅଛି, ଅତ-
ଏବ ଓଡ଼ିଶା ମୁସଲମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯେପରି
ମନ ଓ ଦୁଃଖଜନକ ଅଟେ ତେଣୁରେ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚକଲର ମାନ୍ୟବର କର୍ତ୍ତୃକ ଲକ୍ଷ୍-
ଣେକର ଓ କଟକ ଓ ଦାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲର
ମାନମାୟ ଉପେନ୍ଦ୍ରା ଲକ୍ଷ୍ଣେକର ମହାଶୟ-
ମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚକଲର ଭଲଲେଖିତ
ସୁଲମାନ କ ସହରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ
ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ଣ୍ଣା ଚିତ୍ତ ଅଧିକ ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚନାମନେ ମଦସିନ
ଫଣ୍ଡରୁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଉପେନ୍ଦ୍ର କଲେ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚକଲର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଫେର ପାରେ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଡାକସୁଲ ।
ଦାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଉତ୍ତମ ଡାକସୁଲ ।
କଟକ ଜିଲ୍ଲା କୁଶାନନ୍ଦପୁର ମିଡ଼ିଲ କ୍ଲାସ
ଇଲିଗ ସୁଲ ।

” କାଳପୁର ମେଟ୍ରୋପୋଲିଟନ
ଭା ୮୦ ଉତ୍ତମ ମତ୍ତ | ଅପେକ୍ଷା ବସନ୍ତ
ସ୍ୱଳ୍ପ ୮୮୫ ମସିହା | ଏକରମ ଅଛି ।

To THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA,
As the disastrous result of the
last F. A. examination might have
grieved many of my friends in Orissa,
I beg leave to write a few lines
on the subject. It is not, of course,
possible to guess out from Cuttack
all the probable causes of this sad
result. There can be no two opinion
about the fact that the mathematical
paper was unusually stiff and tedious
this year; and, to the best of my
recollection, no such difficult paper
was set for many years past.

But the object of my troubling you
with these lines is to bring into
prominence among my Cattack friends
a remarkably sound and sensible
article entitled. "The Calcutta Uni-
versity" that appeared in the last

number of the *Indian Nation* news-
paper. The article, I need hardly
add, comes out of the pen of Mr.
N. N. Ghose. Mr. Ghose has asso-
ciated himself with many students
of Calcutta, has been an Examiner
in the F. A. Examination for many
years, and by his influential position
in the University Council, he has
great opportunity of knowing the
true cause of this disaster. I cannot
reproduce the article here; but I
earnestly entreat my friends to bes-
tow their serious attention to what
Mr. Ghose says. Examiners have
come to be aware of the existence
of "keys" and the more sensible
among them make it a point to set
such questions as cannot be machani-
cally answered by reproducing por-
tions of the "keys" Those boys
consequently, and they are a great
number, whose whole learning is
derived from "keys" fare very
badly in examinations conducted by
such examiners. "Keys" do not
teach and in proportion to the reli-
ance placed on them will be the
quantity of failure. So much reliance
is placed on these "keys" that
a good many boys never care to
attend the lecture in their College
regularly or to discover in their books
deeper lessons than what the keys
unfold" In these lines Mr. Ghose
hits the nail on the head. An ex-
perienced head master with whom
I talked of the matter last evening
says just a similar thing. And during
my stay at Calcutta I heard eminent
authorities like Messrs. Rowe, Mann
and Perceival of the Presidency
College pointing out in far stronger
terms the evils that Mr. Ghose
mentions.

Keys are merely finger posts which
point the way out of difficulties and
we make a lamentable mistake when
we rely wholly on them, when we
attach more importance to them than
ought to be attached and than was
meant to be attached to them.

16-5-39. Srigopal Bhattacharji.

କମ୍ପୁ ଲିଖିତ ଶ୍ରୀମାନେ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଅଛନ୍ତି ।
ମାଇକର ।
ଦୟାଳୟ ଦାସ ଅସୁରୋପସୁଲ
ଚନ୍ଦ୍ରସେଖର ନନ୍ଦ ଟାଉନସୁଲ
ଅରୁଣାକର ଦାସ ଏକକ
ଅଦୈକଚରଣ ମହାନ୍ତି ଖୋରଧାସୁଲ
ଜଗତ୍ତମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏକକ
ଉଦୟନାଥ ଦତ୍ତ ଦାରବାଟୀସୁଲ
କାଶୀନାଥ ପଣ୍ଡା ଉତ୍କଳୋପ ଅକ୍ଷୟସୁଲ

ଉତ୍କଳଦିପିକା ।
ଗଉରୁଙ୍କ ମହାନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର
ଅକ୍ଷୟ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁରସୁଲ
ବୃନ୍ଦାବନ କର ମାହାସିଦ୍ଧପୁରସୁଲ
ଜଗତ୍ତମ ବିପାଠା ପଟ୍ଟାମୁଖାଲ
ସନାତନ ରାଉତ ଚରକା
ମୋହନ ସାହୁ ଚଣାହାସୁଲ
ରାଧାଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି ବେରବୋରସୁଲ
ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର ବାରକରସିଦ୍ଧପୁର
ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଗୋସାଲ କୋଠାରସୁଲ
ଭୋଳାନାଥ ଶାଶିଗ୍ରାମ ରେମୁଣାସୁଲ
କୈଳାଶଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା ଦେହୁଡ଼ାଦାସୁଲ
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଖଣ୍ଡପଡ଼ାସୁଲ
କୁଳକିଶୋର ମିଶ୍ର ଛେକାନାଳ
ସେନ କାଦର ବନ୍ଧୁ ପୁରୁଣାଗଡ଼
ଦାଶରଥ ଚରୁଧର ଜାଲଗିରି
ଉକ ପ୍ରାଇମେସ୍ ।
କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର କର ସାଲେପୁର
ସତ୍ୟ ପାତ୍ରି ଫିମେଲ ଅରୁଣାକେରସୁଲ
ଦସନ୍ତରୁମାଣ ଦେବୀ ରେବନ୍ଦାବାଳକାସୁଲ
ଦାଉରବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି ନଗସପୁରସୁଲ
ଲେକନାଥ ନନ୍ଦ କାଶୀପୁରସୁଲ
ଫଳାରଚରଣ ମହାନ୍ତି ନଅପଟଣାସୁଲ
ବାଞ୍ଛାନିଧି ପଟ୍ଟନାୟକ ଭ୍ରମସୁରସୁଲ
ମୀନକେତନ ପଥାନ ଅଲଗୁମସୁଲ
ଆରବନ୍ଧୁ ଦାସ ସୁଆଗ୍ରୋ ସୁଲ
ଜଗବନ୍ଧୁ ସାମନ୍ତରାଜ ବାଇଗୁଣସୁଲ
ଗଜ୍ୟଧର ମହାନ୍ତି ଓଲାନାସୁଲ
ଉକଡ଼ିଚରଣ ମହାନ୍ତି ଶାହାପୁରସୁଲ
ରାଜକିଶୋର ମହାପାତ୍ର ଶାଶିଜାସୁଲ
କାଶୀନାଥ ଦାସ ନଅପଟଣାସୁଲ
ପୀତାମ୍ବର ପଣ୍ଡା ଅଠମଣିକ
ଜୀର ବିପାଠା ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ
ମାଳମଣି ବିପା ଧୋବଶିଳା
ଗୋପାଳାୟ ଦାସ ବାଇପଦାସୁଲ
ସଦୁମଣି ଚରୁଧର ରାଧୋକସୁଲ
ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ଗୋସାଲ ଦଶପଟଣାସୁଲ
ଗଣେଶ୍ୱର ଦାସ କୋସଳାସୁଲ
ଉତ୍କଳପୁର ପଟ୍ଟନାୟକ ହିନ୍ଦୋଳସୁଲ

ମୁଦ୍ରିତପ୍ରାଣି ।
ଦାଉ ବନାବର ପାତ୍ର କାଲିଆଚଣା ପ୍ରଥମ ୫୯
ଦାମିନୀଚଣ୍ଡର ସମ୍ପାଦକ ପଦ୍ମିନୀ ୫୯
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ୫୯
ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ର ବିକାସ ୫୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ପୁସ୍ତକେଷୁ ତାଲି-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବସିଷାଧାର୍ଯ୍ୟ ମଠସଦାନୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ
 ଜାମଜକ୍ୟନ୍ତ ଦେଶସବାଣେ କଟକ ମୋକାମର
 ସକଳ ଅଦାଲତର ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା
 ନ ୧୭୨ ମତ୍ତ ତାଲିକା ମୋକାମରେ
 ତାହାର ମହାଜଳ ଶେଷମଣି ଦାସୀର ପାଠି-
 ଶାଳମନ୍ତେ ଅସନା ତୁମ୍ଭମାତ୍ର ତା ୧୫ ଉତ୍ତମ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲମରେ ଅସିଅଛି କିନ୍ତୁ ଉପରୋକ୍ତ
 ଉତ୍କଳର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସର ଉକ୍ତ ମଠ ଓ
 ଉତ୍କଳୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାନକରେ ଦେଉଣସି ସ୍ୱରୂ-
 ପ ସ୍ୱକାର ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ତ ୧୧୧ ମତ୍ତ
 ସରକାରୀ ମୋକାମରେ ପ୍ରିୟ କର ଅଠ
 ଉତ୍କଳ ସକଳ ବାଦାତ୍ମର ତତ୍ତ୍ୱପର ଏତ
 ଅପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟ ତା ୨୧ ଉତ୍ତମରେ ଅମୂଳ ପ୍ରକୃତ
 ସ୍ୱରୂପବା ଚିତ୍ରଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପ୍ରଦା-
 ନକ ସହିତ ଉପରୋକ୍ତ ମଠର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ
 ଅମୂଳ ଦଖଲ ପାଇବାର ଚିନ୍ତା ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଓ ଉତ୍କଳର ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଉତ୍କଳର
 ଦେଶସବାଣେ କଲମ ଦୋର ନ ପାରିବା
 ସମ୍ଭବ ହେବାର ଅର୍ଥେ ମହାଦେବ ଦୋର-
 ଅହି ଯେ ତାହା ଉତ୍କଳୀୟରେ ଅଛି ଅଥବା
 ସକାଶାଧାରଣକୁ ଉପସ୍ଥେଳି ଏସବୁ ଜ୍ଞାନ
 କରଇବା ସମାପ୍ତ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ
 କରୁ । ଉପସ୍ଥେଳ ପ୍ରକାଶ ଅନୁଗତ ଯାହା
 କଲମରେ ଅସିଅଛି ।

- ୧ । ନ ୧୦୧ ମତ୍ତ ଉତ୍କଳ । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ସିଦ୍ଧା । ମୌ । ବାମନକୁମ୍ଭର ।
- ୨ । ନ ୧୧୨ ମତ୍ତ ଉତ୍କଳ । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ପୂର୍ବପୁର । ବା । ସିଦ୍ଧା ।
- ୩ । ନ ୨୦୦ ମତ୍ତ ଉତ୍କଳ । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ପୂର୍ବପୁର । ମୌ । ଅକ୍ଷୟ ।
- ୪ । ନ ୧୧୩ ମତ୍ତ ଉତ୍କଳ । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ପୂର୍ବପୁର । ମୌ । ମାଦାପୁର ।
- ୫ । ନ ୨୦୩ ମତ୍ତ ଉତ୍କଳ । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ପୂର୍ବପୁର । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ପୂର୍ବପୁର । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ଓନ୍ଦାଧର । ମୌ । ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁ ।
- ୬ । ନ ୧୮୮ ମତ୍ତ ଉତ୍କଳ । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ସଦାସ । ମୌ । ଶଶୀକେର ।
- ୭ । ନ ୧୮୯ ମତ୍ତ ଉତ୍କଳ । ବା । କମି-
 ଦାସ । ପ୍ର । ସଦାସ । ମୌ । ଶଶୀକେର ।

NOTICE.

The public are hereby informed that I have prepared a Specific for prevention of Cholera. From the past experience it has been found that this ingredient if regularly used as directed below, in the Cholera Season, is a certain preventive measure for cholera. Indigestion is the root of this disease. It is therefore hoped that by the blessings of Almighty the public will derive great benefit after giving a trial as it promotes appetite helps digestion and destroys the intestinal germs. The medicine can be had at the Cuttack Municipal Dispensary. The public are also requested to beware of bottles that do not bear my seal on the cork and which are therefore not genuine.

Price per bottle according to size
 Re. 1, As. 12, As. 8 and As. 4.

MEER KOMAR ALLY,
 2nd Class Civil Hospl. Assistant,
 Municipal Dispensary, CUTTACK.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ
 କରାଯାଉଅଛି ଯେ ଆମ୍ଭେ ଓଲଟୁଠା ନିବାସକ
 ଏତ ମହୋତ୍ସବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛୁ । ପସରା
 ଦ୍ୱାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ଓଲଟୁଠା
 ବଳରେ ଉତ୍କଳର ମତେ ଉକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଗଣ-
 ମତ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉତ୍କଳର ସେବକ
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରଗତିର ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବ ।
 ଅଗାଧି ଓଲଟୁଠାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଥବା
 ଏହା ଅର୍ଥା କରଯାଏ ଯେ ସର୍ବ ସାଧାରଣ
 ଏ ଉତ୍କଳର ପସରା ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାର କଲେ
 ସକଳ ଉତ୍କଳର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ କାରଣ
 ଉତ୍କଳରେ ପସରା ଅଧିକ ଓ ପସରାକର ଶକ୍ତି
 ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନୁକୃଷ୍ଟିର ବିକାଶ ହୁଏ । ଉକ୍ତ
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ମିତ୍ରମଣିପଲ ତାଲୁକାକାରେ
 ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏହାମଧ୍ୟ ସରକାର
 ଦେଖାଇ ଅଛି ଯେ ଯେଉଁ ବୋତଲ ଠିକି
 ଉପରେ ଅମୂଳ ମୋକାମର ଦସ୍ତଖତ ନ ଥିବ
 ତାହା ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ନିବନ୍ଧକର ନମ୍ବର ।

ପ୍ରୋକ୍ୟୁରର୍ ନମନ୍ତେ — ପ୍ରାଚୀ ଓ ଶାୟୀ
 ଗୋଟିଏ ସହୃଦ ଏହି ଉପାଦାନକୁ ଗୁଣା ଗୁଣ-
 ତରୁ ଏକ ଗୁଣକ ଲେଖାଏ ଓ ଉପାଦାନ ଦେବ ।
 ଗୁଣ ଓ ଗୋଟିଏକ ଲେଖାଏ ଯେଉଁ ପିଲା
 ମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବାବ ନମନ୍ତେ — ପ୍ରାଚୀ ଓ

ଗୟା ଗୋଟିଏ ସହୃଦ ସାଧୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁଣା
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଗୁଣକରେ ଅର୍ଦ୍ଧଗୁଣକ ଲେଖାଏ
 ଉପାଦାନ ଦେବ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଅର୍ଦ୍ଧଗୁଣା ୫ ୧
 ଟ ୦ ୫ ... ୫ ୦ ୫ ... ୫ ୦ ୧

ମିତ୍ରମଣିପଲ
 ଦିଲ ଦୁସ୍ତଖିଲ ଅଧିକାରୀ
 ମିତ୍ରମଣିପଲ ତାଲୁକାକା
 କଟକ

NOTICE

"Wanted for employment in the Kujang Estate a qualified Sub-Overseer with experience of works. Pay Rs. 30 per mensem. Consolidated Travelling allowance Rs. 7-8. Boat and crew provided for travelling by water. The appointment would be probationary for six months. The successful candidate will be expected to join at the end of May. Applications to be in candidates' own writing. Copies only of testimonials to be submitted. Apply to the District Engineer, Cuttack."

A. C. TUTE.
 Collector.

କୋଷ୍ଠିକ୍ରମାଣୁସୁନ୍ଦରୀ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବିହାର ଉତ୍କଳବାସୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଓ
 ଅର୍ଥ ସହୃଦ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରିୟବୋଧୀମାନଙ୍କ
 ଦୋଷାନୁରେ, ଉଦ୍ଦୋଷପ୍ରେସରେ ଓ
 ବାଦ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କରେ ବନ୍ଦୀ
 ହେଉଅଛି, ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ।

ଓଡ଼ିଶା ମେଡିକେଲ ସ୍କୁଲରେ ତତ୍ତ୍ୱପର
 ସମାପ୍ତ ଗୋ ୧୦ ଟ ବୁଦ୍ଧି ଗାଲଅଛି,

ଅଧ୍ୟାୟକ ବାଳକମାନେ ଅପଣା ପ୍ରଶଂସା
 ପସନ୍ଦ ଅସନା ତୁମ୍ଭମାତ୍ର ତା ୧୦ ଉତ୍ତମରେ
 ବନ୍ଧୁ ଦେବରୁଲ ବସିଷାଧାରଣରେ ଉପସ୍ଥେଳ
 ହେବେ ।

ପ୍ରକାଶ ଆଉତ ସେଇ ମାନେ ପ୍ରକେଷିତା
 ମାନକର ଓ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ପଦ୍ୟାଦେ ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟ
 ଦୋରପ୍ରକେ, ଦେବନ. ସେହମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ
 ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

ତା ୧୦ ଉତ୍ତମ ମତ୍ତ
 ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା } EN. BOVIL.
 ପୁସ୍ତକପ୍ରେସ
 ଓଡ଼ିଶାମେଡିକେ-
 ଲସ୍କୁଲ କଟକ

NOTICE.

Wanted a Clerk and Draftsman for the Engineer's office of this State. Pay Rs 25. Experience in the keeping of the D. P. W, accounts and in drawing is essentially necessary. Applications with testimonials will be received by the undersigned till the 31st. Instant.

Dhenkanal.
The 9th May,
1889.

S. C. NAIK,
Manager.

NOTICE.

Key to the New Royal Readers No. I is out and sold in the Printing Company's office.

Price annas three only.

ନୂତନ ରାଜ୍ୟଲେଖକ ନ ୧ ମୂଲ୍ୟ ମାନବହୁ ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଅଫିସରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ତିନିଅଣା ମାତ୍ର ।

GOWREE SUNKER ROY.
Secretary.

ପଦମାକୀ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାନ୍ଦମାଦାଲର ଏକ ଐତିହାସିକ ଉପକ୍ରମ—ଶ୍ରୀକମେଷୁମ୍ଭ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିରଚିତ, ଚଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୫

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରମେହାନ୍ତକ କଣ୍ଠାୟ । ଏହି ଉପକ୍ରମ ସେବନରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ମେହ ରୋଗ ଏକ ସମ୍ପାଦ ମଧ୍ୟରେ ଏକାକେନିକେ ଆଶ୍ୱେଷ୍ୟ ହୁଅଇ । ପ୍ରସାଦ କଳ ବେଳେ ସରଣୀ ଯାତୁ ପଡ଼ିବା ରକ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଖଡ଼ିଜଳ ପର ପ୍ରସାଦ, ଚଟାପା ଚଟାପା ପ୍ରସାଦ ପ୍ରସାଦ ଦ୍ୱାରା ଫୁଲବା ଓ ବୁଦ୍ଧାକାଦ ଏକାକେନିକେ ଆଶ୍ୱେଷ୍ୟ ହୁଅଇ ।

ଏକସିରିର ମୂଲ୍ୟ ୫୧ ପ୍ୟାକ ୫୦୮
ତାଙ୍କମାସୁଲ ୫୦

ଲେମନାଶକ ଚଣ୍ଡି ।

ଏହି ଚଣ୍ଡିକୁ କୌଣସି ଲେମ ସୁଦ୍ଧା ଗ୍ରାହକରେ

ଲଗାଇ ଦେଲା ମାତ୍ରିକେ ଚତୁଷଶାତ୍ର ବିନା ପଦ୍ମଶାରେ ଲେମମାନ ସେ ଗ୍ରାହକରୁ ଉଠିଯିବ । ଏହି ଚଣ୍ଡିଦ୍ୱାରା ଦାଢ଼ି ଚଣ୍ଡି, ଦେବ ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାହକରୁ ଲେମ ଉଠାଇଦେବା ଅତି ସହଜଅଟେ । ଏକସିରିର ମୂଲ୍ୟ ୫୦୫ ପ୍ୟାକ ୫୦୮
ତାଙ୍କମାସୁଲ ୫୦ ।

ଏହା ଛଡ଼ା ସକଳ ପ୍ରକାର ରୋଗର ଉପକ୍ରମ ଅଛି । ବିଦେଶରୁ ରୋଗର ଅବସ୍ଥା ସମସ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଚତୁ ଉପଯୋଗୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଆଯାଏ ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଅକରନାଥ ଶର୍ମା ।
ନ ୨୮ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଦୋସର ପ୍ୟାକ, ସିମ୍ଲିଆ କଲକତା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ମଦଣି ଦେବଦାସଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୁଲ୍ୟ ଗବତ ପ୍ରଥମସ୍କନ୍ଧ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ସ୍ୱାମିଙ୍କ ଟୀକା ଏବଂ ଗୁଣୀ ଅନୁବାଦ ସହସ୍ର ମହାମହମ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଜଦେବୀପତ୍ରକଦ୍ୱାରା ବିକାମୂଲ୍ୟରେ ବିରଚିତ ଦେବା ବାଉଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସ୍ୱାକ୍ଷରଦୋକ୍ତଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ ବିରଚିତ ଗୁରୁ ଅମ୍ବୁପତି ଅଧିକ ଦୋକ୍ତଙ୍କଦ୍ୱାରା ସଦାଧ୍ୟାୟକଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି କି ଯଦ୍ୟାକାର ଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ ଅମ୍ବୁ ଚକ୍ରକର ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଯାଇପାରିବେ । ତାଙ୍କରେ ପୁସ୍ତକ ନେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଲେ ତାଙ୍କମାସୁଲ ନିମ୍ନରେ ୫୦ ୨୭ ରୁ ୫୦୫ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ପ୍ରକାଶନାୟକ ଯେଉଁମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ି ବୁଝିପାରିବେ ସେହିମାନେ ଯାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
ରା ୪ ଗଣ ଅପ୍ରେଲ } ସେକେଟରୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
ସନ ୧୮୮୯ ସାଲ } ବିଜ୍ଞାନୀ

ପ୍ରାକୃତିକଚୁରୋଳ ପ୍ରଶୋଭର । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟାୟ କଲେ ମାନବର ଗୁଣଗୁଣି ସମ୍ପର୍କାର୍ଥେ ପ୍ରମାଣେ ଅନାୟାସରେ ଉଦ୍ଧାଣ୍ଡି ହୋଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦ । ତାଙ୍କମାସୁଲ ୫୦୨ ଚଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ, ବାଲୁ ରାମପ୍ରସାଦ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ଏବଂ କମ୍ପୋଜିଟରଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ତାନ୍ତ୍ରିକ, ବାଲୁବତାର ଚଟକ

ବିଶେଷ ସୂଚନା ।

ସହର ଓ ମହାସଲବାସିନୀଙ୍କ ସୁଧାଧାର୍ଥେ ଅମ୍ବୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦୋକାନ ଫିଟାଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାବିଧ ତାନ୍ତ୍ରିକ ଓ ବହୁଶକ୍ତ ଉପକ୍ରମ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହା ଛଡ଼ା ବାଗଳ, କଲମ, ଦୁଆର, ପେନସିଲ, ଚିଠିକାଗଜ୍ କ୍ଲେସନର ସଦାର୍ଥ, ବିକ୍ରୟପ୍ରକାର ଖେଲଣା, କଳ-ଗୁଡ଼ି, ବାମିକ, ବୋଟ, ଦେଖା ଓ ବିକ୍ରୟଗୋଷ୍ଠୀ, ନାନାପ୍ରକାରଲୁଗା, ଖେଳବାର ଚ୍ୟାଟ୍, କଲ୍, ଭାସ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ଅତୁର ଅନେକପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଯଦିଓ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ, ଲେଖିଲେ ଅତିସରୁ ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହସ ପଠାଇବୁ । ଅମ୍ବୁ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରବସଦି ବର୍ତ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁଲଭ । କେବଳ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ୟଗ୍ରାହକରୁ କିମ୍ବଦର ପଠାଇବାରୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ ଦର ଉପରେ ବଣି ପଠାଇବାର ପରମ୍ପରା ନମନ୍ତେ ଶତକ୍ରମ ୫୨୮ ହୁଏବେ କମିଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଅଯିବ ।

ମହାସଲବାସିନୀଙ୍କେ ଅମ୍ବୁଦ୍ୱାରା ଚିକିତ୍ସିତ ଦେବାରୁ ଉଚ୍ଚା ବଲେ ସେମାନଙ୍କର ଶୀଠାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତୁରିବି ନାହିଁ, ବ୍ୟାଧି ଭୁଲକ ବଳା, ରୋଗି ପୁରୁଷ ବା ସ୍ତ୍ରୀ, ରୋଗୀର ଅତରା, ବୟଃକ୍ରମ, ଆହାର, କୋଷ୍ଠଶୁଦ୍ଧି, ଆତ୍ମପ୍ରକୃତି ଇତ୍ୟାଦି ବିବରଣ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ତାହାର ସମାଧୋଷ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ପଠାଇବୁ ।

ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ଉପକ୍ରମ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୋହସଲବାସିନୀଙ୍କନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ ହୁଏ । କେବଳ ପରଚିତ ଗ୍ରାହକରୁ ଉଲ୍ଲେଖକରୁ ତାଙ୍କରେ ପଠାଇ ପାରେ ।

ଅଧିକ ଅତୁରଙ୍କୁ କର ବିଶ୍ୱାସନ ଦେବା ନିସ୍ତୁଷ୍ଟାକର । ମହାସଲବାସିନୀଙ୍କେ ଥରେ ପରୀକ୍ଷା କଲେ ସବୁ ଚିହ୍ନି ଯାରିବେ । ତେବେ ଏକକ ମାତ୍ର କହିପାରୁ କି ଅମ୍ବୁକଟକରୁ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି କିମ୍ବ କଲେ ବା ଚିକିତ୍ସିତ ଦେଲେ କିପାରି ଦେହି ପ୍ରକାରର ଦେହେ ନାହିଁ ଅଥଚ ଘରେ ବସି ଅଭିଭବିତ ସଦାର୍ଥମାନ ବିନା ପରମ୍ପରାରେ ଓ ସୁଲମଲ୍ୟରେ ଓ ଅନାୟାସରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବେ ।

ଟିକା କରୁଡ଼ି ଓ ସମାଦି କମ୍ପ ଠିକଣାରେ ଅମ୍ବୁଦ୍ୱାରା ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

Cuttack Stores } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ବନ୍ଧୁଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ଉପକ୍ରମାଦି ତାନ୍ତ୍ରିକ, ବାଲୁବତାର ଚଟକ

ମେହସୂଚନା ।

ଓଡ଼ିଶାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜାତୀୟ ସମାଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ । ଉତ୍କଳ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ...

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଶ୍ରେଣୀ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ...

ଉତ୍କଳ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ପ୍ରଥମ ସିନେର ସିନେର ଓ ସିନେର ସିନେର ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ...

- ପ୍ରଥମ ସିନେର ସିନେର ଓ ସିନେର ସିନେର
- ସିନେର ସିନେର ଓ ସିନେର ସିନେର
- ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ଶାନ୍ତିକାମିନୀ ।

ଉତ୍କଳମଣିନୀ ସମାଜର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ...

୧୭ ପତ୍ର ପାଇଁ ୧୧୦ ୧୯୧୯/୧୯୨୦	୧୮ ପତ୍ର ପାଇଁ ୧୨୦ ୧୯୨୦/୨୧
୧୯ ପତ୍ର ପାଇଁ ୧୩୦ ୧୯୨୧/୨୨	୨୦ ପତ୍ର ପାଇଁ ୧୪୦ ୧୯୨୨/୨୩

ଶାନ୍ତିକାମିନୀ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ...

ଗଣପତି ।

ଉତ୍କଳ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ	ପ୍ରଥମ ସିନେର ସିନେର ଓ ସିନେର ସିନେର
ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ	ସିନେର ସିନେର ଓ ସିନେର ସିନେର
ଉତ୍କଳ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ	ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ	ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ
ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ	ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ
ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ	ଓଡ଼ିଶା ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ପିତୃତାତ୍ତ୍ୱ ।

ଏ ଚାହିଦା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ...

ଉତ୍କଳମଣିନୀ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ଉତ୍କଳମଣିନୀ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

- ପ୍ରଥମ ସିନେର ସିନେର ଓ ସିନେର ସିନେର
- ସିନେର ସିନେର ଓ ସିନେର ସିନେର

ଉତ୍କଳମଣିନୀ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ଉତ୍କଳମଣିନୀ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ଉତ୍କଳମଣିନୀ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ

ଉତ୍କଳମଣିନୀ ସମାଜର ପଦାଧିକାରୀ